

IOK

JAARVERSLAG EN JAARREKENING OVER HET DIENSTJAAR 2016

ALGEMENE VERGADERING – 16 MEI 2017

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 16 MEI 2017	5
2016 – VIERENVIJFTIGSTE DIENSTJAAR	7
1	Structuur en organisatie..... 8
1.1	Organisatie 8
1.2	Personeel en diensten 12
2	Industrieel beleid 16
2.1	Grondverwerving 16
2.2	Aanbesteding..... 16
2.3	Vestiging van bedrijven 2016..... 16
2.4	Evaluatie..... 17
2.5	Multifunctionele gebouwen 18
2.6	Concrete projecten in functie van aanbodbeleid 18
2.7	Logistiek Innovatie- en Trainingscentrum (LITC) 19
2.8	Open Manufacturing Campus (OMC) 19
2.9	Bedrijventerreinmanagement en duurzaamheid op bedrijventerreinen 19
3	Sociaal grondbeleid 21
3.1	Realisaties van het voorbije decennium..... 21
3.2	Grondverwerving voor verkavelingen..... 21
3.3	Vergunningen 21
3.4	Verkoop van sociale bouwgronden 22
3.5	Intercommunaal grondfonds 22
3.6	Evaluatie..... 24
4	Dienstverlening aan de gemeenten 25
4.1	Technische dienstverlening 25
4.2	Secretariaat hoofden gemeentelijke technische diensten 28
4.3	Grondverwerving 28
4.4	Intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand..... 29
4.5	Intergemeentelijke dienstverlening inzake conformiteitsonderzoeken..... 29
4.6	Ruimtelijke planning IOK plangroep..... 30
4.7	Dienstverlening informatieveiligheid 35
4.8	Projectwerking duurzaam beleid..... 35
4.9	Kostendelend verlengstuk inzake juridisch en technisch advies milieu, juridisch en technisch advies ruimtelijke ordening, algemene juridische adviesverlening en ondersteuning duurzaam beleid - IMD 38
4.10	Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk 44
4.11	Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing – kostendelend verlengstuk..... 47
5	Studiedienst..... 48
5.1	Beleidsplanning 48
5.2	Mobiliteit 48
5.3	Lokaal woonbeleid – Kempens Woonplatform 49
5.4	Lokale tewerkstelling 50
5.5	Sociaal-economische gegevens 50
5.6	Informatievoorziening 50
5.7	Onderwijs 51
5.8	De Lilse Bergen vzw 54
6	Streekplatform Kempen vzw..... 55
7	Sociaal-cultureel beleid 57
7.1	Welzijnszorg Kempen 57
7.2	Festival van Vlaanderen 58
8	Jaarrekening 2016..... 59

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 16 MEI 2017

Mevrouwen

Mijne heren

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 95 en 96 van de vennootschappenwet hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de activiteiten van de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen tijdens het boekjaar 2016 en u de jaarrekeningen per 31 december 2016 ter goedkeuring voor te leggen.

Hierna vindt u een overzicht van de werkzaamheden van de Dienstverlenende Vereniging, alsook de balans, de resultatenrekening, de wettelijke toelichting en de sociale balans over het boekjaar 2016.

1. Commentaar bij de jaarrekening

De rekeningen sluiten met een winst van het boekjaar van 5.469.693,96 euro. Het balanstotaal beloopt 143.625.130,94 euro. De omzet bedroeg 22.326.726,87 euro.

Voor de toekomst wordt verwacht dat de activiteiten zich verder gunstig zullen ontwikkelen.

De jaarrekeningen werden opgesteld conform de regels van het Belgische boekhoudrecht.

Wij verzoeken u de jaarrekeningen goed te keuren.

2. Informatie over belangrijke gebeurtenissen na de jaarafsluiting

Er hebben zich na de jaarafsluiting geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zouden kunnen zijn op de beslissing van de algemene vergadering.

3. Onderzoek en ontwikkeling

De vennootschap voert geen specifieke werkzaamheden uit op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

4. Bijzondere verrichtingen

Er zijn geen bijzondere verrichtingen te vermelden.

5. Toepassing financiële instrumenten

De vennootschap maakt geen gebruik van financiële instrumenten ter beheersing van specifieke risico's die van enig materieel belang zouden zijn.

6. Kwijting

Wij verzoeken u kwijting te willen verlenen aan de bestuurders voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het boekjaar 2016.

Geel, 21 maart 2017

De raad van bestuur

2016 – VIERENVIJFTIGSTE DIENSTJAAR

Gesticht bij akte van 22 september 1962, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 14 oktober 1963 en verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 12 oktober 1962.

Nieuwe statuten vastgesteld door de algemene vergadering op 30 maart 1966, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 18 november 1966, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 4 maart 1967.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 15 april 1986, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 18 november 1987, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 11 augustus 1987.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 21 juni 1988, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 14 oktober 1988, gecoördineerde tekst van de statuten neergelegd, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad op 15 november 1988.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 25 juni 1991, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 26 november 1991.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 21 april 1992, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 23 juli 1992.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 april 1993, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 23 juli 1993.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 juni 1995, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 17 oktober 1995.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 juni 2000, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 18 oktober 2000.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 april 2001.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 december 2002.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 19 december 2003.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 18 mei 2010.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 december 2013.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 15 december 2015.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 mei 2016.

Maatschappelijke zetel: Antwerpseweg 1, 2440 Geel

Exploitatiezetel: Antwerpseweg 1, 2440 Geel

Tel.: 014/58 09 91

Fax: 014/58 97 22

Ondernemingsnummer: BE 0204.212.714

1 Structuur en organisatie

Op 19 december 2003 vond een buitengewone algemene vergadering plaats die de herstructurering in het kader van het decreet intergemeentelijke samenwerking finaliseerde. Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werd via de procedure van de partiële splitsing overgegaan tot de omvorming van IOK in een dienstverlenende vereniging IOK enerzijds en de oprichting van een opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer anderzijds.

Wel werd geopteerd zoveel als mogelijk de synergie tussen de beide verenigingen te bewaren. Aan de gemeentebesturen werd gesuggereerd om in functie van de bestuurlijke synergie eventueel dezelfde beheerder aan te duiden voor beide verenigingen. Uiteraard heeft elk gemeentebestuur hierbij zelf de beslissing in handen. Anderzijds maakt de salary-split van een groot aantal personeelsleden van stafdiensten het mogelijk dat er ook een synergie blijft bestaan bij de beleidsvoorbereiding van dossiers.

Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werden de statuten aangepast aan de dwingende bepalingen van het decreet intergemeentelijke samenwerking. Zo werden de private aandeelhouders verplicht IOK te verlaten.

1.1 Organisatie

1.1.1 Algemene vergadering op 31 december 2016

Bij IOK zijn 29 gemeenten, het provinciebestuur en Welzijnszorg Kempen aangesloten.

Aandeelhouders A: gemeenten

Tabel 1

Gemeente	Bevolking op 01/01/2016
Arendonk	13.119
Baarle-Hertog	2.657
Balen	22.158
Beerse	17.818
Dessel	9.414
Geel	39.195
Grobbendonk	11.187
Heist-op-den-Berg	42.095
Herentals	27.709
Herenthout	8.805
Herselt	14.485
Hoogstraten	21.099
Hulshout	10.250
Kasterlee	18.318
Laakdal	15.833
Lille	16.384
Meerhout	10.158
Merksplas	8.628
Mol	36.019
Nijlen	22.650
Olen	12.241
Oud-Turnhout	13.304
Ravels	14.721
Retie	11.085
Rijkevorsel	11.811
Turnhout	42.886
Vorselaar	7.776
Vosselaar	10.936
Westerlo	24.700
Totaal	517.441

Bron: Rijksregister

Aandeelhouders B: andere vennoten

Het provinciebestuur Antwerpen en Welzijnszorg Kempen zijn de overige vennoten van IOK.

Aandeelhouders C: OCMW's, politiezones en hulpverleningszones

Tabel 2

Aandeelhouders C
OCMW's
Arendonk
Baarle-Hertog
Balen
Beerse
Dessel
Geel
Grobbendonk
Heist-op-den-Berg
Herentals
Herenthout
Herselt
Hoogstraten
Hulshout
Kasterlee
Laakdal
Lille
Meerhout
Merksplas
Mol
Nijlen
Olen
Oud-Turnhout
Ravels
Retie
Rijkevorsel
Turnhout
Vorselaar
Vosselaar
Westerlo
POLITIEZONES
Politiezone Balen-Dessel-Mol
Politiezone Berlaar-Nijlen
Politiezone Geel-Laakdal-Meerhout
Politiezone Kempen Noordoost
Politiezone Neteland
Politiezone Noorderkempen
Politie Regio Turnhout
Politie Zuiderkempen
HULPVERLENINGSZONES
Taxandria
Kempen

1.1.2 Raad van bestuur op 31 december 2016

Tabel 3

Functie in raad van bestuur	Bestuur	Naam	Functie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Arendonk	Kristof Hendrickx	burgemeester
	Gemeentebestuur Baarle-Hertog	Leo Van Tilburg	burgemeester
	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Dessel	Willy Broeckx	schepen
	Gemeentebestuur Grobbendonk	Eric Van Meensel	burgemeester

Functie in raad van bestuur	Bestuur	Naam	Functie
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Herentals	Mien Van Olmen	schepen
	Gemeentebestuur Herenthout	Roger Gabriëls	burgemeester
	Gemeentebestuur Herselt	Luc Peetermans	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Hulshout	Joost Verhaegen	schepen
	Gemeentebestuur Kasterlee	Griet Noyens	schepen
	Gemeentebestuur Lille	Paul Diels	burgemeester
	Gemeentebestuur Meerhout	Jos Engelen	burgemeester
	Gemeentebestuur Merksplas	Karel Lenaerts	schepen
	Gemeentebestuur Mol	Tessa Knaeps	schepen
	Gemeentebestuur Nijlen	Veerle Boeckxstaens	schepen
	Gemeentebestuur Olen	Seppe Bouquillon	burgemeester
	Gemeentebestuur Oud-Turnhout	Jos Vinckx	burgemeester
	Gemeentebestuur Ravels	Walter Luyten	burgemeester
	Gemeentebestuur Retie	Kristel Pelckmans	schepen
	Gemeentebestuur Rijkevorsel	Jürgen Van Leuven	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Turnhout	Eric Vos	burgemeester
	Gemeentebestuur Vorselaar	Sara Van Rooy	schepen
	Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester
	Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester
	Provinciebestuur Antwerpen	Peter Bellens	gedeputeerde
	Provinciebestuur Antwerpen	Jan De Haes	provincieraadslid
	Provinciebestuur Antwerpen	Werner Hens	provincieraadslid
	Provinciebestuur Antwerpen	Michel Meeus	provincieraadslid
	Provinciebestuur Antwerpen	Bruno Peeters	gedeputeerde
	Welzijnszorg Kempen	Fons Michiels	voorzitter
Leden met raadgevende stem	Gemeentebestuur Dessel	Nand Gys	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Lille	Jan Stevens	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Retie	Rik Raeymaekers	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Ravels	Louis Haagen	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Vorselaar	Ludo Adriaenssen ¹	gemeenteraadslid

1.1.3 Commissaris-revisor op 31 december 2016

De controle wordt uitgeoefend door de commissaris-revisor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren bcvba.

¹ Ter vervanging van Freddy Jans (beslissing raad van bestuur d.d. 16 februari 2016)

1.1.4 Directiecomité op 31 december 2016

Tabel 4: Samenstelling directiecomité

Functie in directiecomité	Bestuur	Naam	Functie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Mol	Tessa Knaeps	schepen
	Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester
	Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester
	Provinciebestuur Antwerpen	Michel Meeus	provincieraadslid

1.1.5 Aandelen vennoten

Tabel 5: Onderschreven aantal aandelen IOK op 31 december 2016

Venoot	Aantal
GEMEENTEN	
Arendonk	15.845
Baarle-Hertog	2.925
Balen	26.410
Beerse	20.398
Dessel	11.672
Geel	46.100
Grobbendonk	14.170
Heist-op-den-Berg	50.581
Herentals	34.801
Herenthout	11.196
Herselt	18.128
Hoogstraten	22.617
Hulshout	10.862
Kasterlee	23.538
Laakdal	20.272
Lille	19.723
Meerhout	12.826
Merkspas	10.759
Mol	42.910
Nijlen	27.757
Olen	14.813
Oud-Turnhout	16.817
Ravels	16.823
Retie	12.978
Rijkevorsel	13.840
Turnhout	53.877
Vorselaar	9.865
Vosselaar	13.288
Westerlo	29.302
A-aandelen	625.093
Provincie Antwerpen	154.339
Welzijnszorg Kempen	200
B-aandelen	154.539
OCMW's	
Arendonk	10
Baarle-Hertog	10
Balen	10
Beerse	10

Vennoot	Aantal
Dessel	10
Geel	10
Grobbendonk	10
Heist-op-den-Berg	10
Herentals	10
Herenthout	10
Herselt	10
Hoogstraten	10
Hulshout	10
Kasterlee	10
Laakdal	10
Lille	10
Meerhout	10
Merksplas	10
Mol	10
Nijlen	10
Olen	10
Oud-Turnhout	10
Ravels	10
Retie	10
Rijkevorsel	10
Turnhout	10
Vorselaar	10
Vosselaar	10
Westerlo	10
POLITIEZONES	
Politiezone Balen-Dessel-Mol	10
Politiezone Berlaar-Nijlen	10
Politiezone Geel-Laakdal-Meerhout	10
Politiezone Kempen Noordoost	10
Politiezone Neteland	10
Politiezone Noorderkempen	10
Politie Regio Turnhout	10
Politie Zuiderkempen	10
HULPVERLENINGSZONES	
Taxandria	10
Kempen	10
C-aandelen	390
Totaal	780.022

1.2 Personeel en diensten

1.2.1 Dienst personeelsontwikkeling en interne organisatie

Het personeel, onder leiding van het collegiaal directieteam, bestond op 31 december 2016 uit 96 bedienden, waarvan 30 personen volgens de figuur van salary-split diensten verlenen voor IOK en IOK Afvalbeheer.

De personeelsadministratie wordt in eigen beheer verzorgd. Naast zuivere payrollactiviteiten behoren ook het wervings- en selectiebeleid, het onthaalbeleid, het vormingsbeleid en de andere elementen van een modern personeelsbeleid tot het takenpakket van de dienst.

Naast de algemene administratie wordt ook de doorgedreven toepassing van informatica- en communicatietechnologie in de organisatie vanuit deze dienst mee gestuurd. Vanuit een flexibele, beveiligde en toegankelijke Windows-omgeving wordt continu ingezet op het onderhouden van een performant netwerk met meer dan 200 werkstations. Sedert einde 2014 is een volledig vernieuwde serverinfrastructuur, inclusief SAN, core- en access layer, geïmplementeerd samen met een vernieuwd print- en kopiebeleid en een nieuwe telefooncentrale.

Het 3de luik omvat de coördinatie en inhoudelijke sturing van de interne communicatieprocessen. Hiervoor wordt vooral gebruik gemaakt van het intranet, voor alle medewerkers van IOK toegankelijk op de eigen pc, op kiosk-pc's of van thuis uit.

1.2.2 Financiële dienst

Het financiële beheer van de diverse activiteiten van de dienstverlenende vereniging wordt gecentraliseerd in de financiële dienst.

De dienst is verantwoordelijk voor de boekhouding, voor de crediteuren- en debiteurenadministratie en voor de financiële rapportering aan de bestuursorganen van de dienstverlenende vereniging.

1.2.3 Studiedienst

De studiedienst is verantwoordelijk voor de verzameling en analyse van de sociaal-economische gegevens en voor de informatievoorziening vanwege IOK. Tevens is de studiedienst actief op het vlak van beleidsvoorbereiding tot en met de opvolging en eindevaluatie van diverse IOK-werkterreinen. Onder de studiedienst ressorteren ook de medewerkers van het Kempens Woonplatform, de cel die de lokale besturen bijstaat bij het voeren van een lokaal woonbeleid.

Inzake onderwijs profileert IOK zich op 2 terreinen. Ten 1ste treedt IOK op als organisator van het intercommunaal examen, waarbij de leerlingen van de lagere scholen uit het werkingsgebied van IOK worden ondervraagd over een gedeelte van de leerstof die zij in de loop van het schooljaar hebben verworven. Ten 2de fungeert IOK als inrichtende macht van het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen, dat zich profileert door het aanbieden van vormingscursussen voor leerkrachten uit het basis- en secundair onderwijs.

1.2.4 Juridische dienst

De juridische dienst van IOK zorgt voor de juridische ondersteuning van de bestuursorganen, directie en diensten. Zo behoren de opvolging van de statutaire structuur van de vennootschap, de notulering van de vergadering van de bestuursorganen, de opvolging van gerechtelijke dossiers en een algemene juridische adviesverlening tot haar takenpakket. De juridische dienst verzorgt eveneens de taken van de pijler milieu binnen de intercommunale milieudienst. Zo vormen adviesverlening aan de gemeenten inzake Vlarem-dossiers en milieuhinderrecht in het algemeen, een belangrijk onderdeel van de activiteiten van deze dienst. Als gevolg van de groeiende vraag naar juridische bijstand in de sectoren ruimtelijke ordening, stedenbouw en administratief recht werd het kostendelende verlengstuk, dat gegroeid is vanuit IMD en ook de juridische dienstverlening omvat, uitgebreid met een specifieke dienstverlening inzake stedenbouwkundige vergunningsaanvragen. De dienstverlening is de laatste jaren uitgegroeid tot een algemene juridische dienstverlening in diverse gemeentelijke beleidsdomeinen. De bijstand inzake overheidsopdrachten is hierbij een belangrijke taak.

Eveneens neemt de juridische dienst het secretariaat van de Conferentie van Kempense burgemeesters waar.

Vanuit de juridische dienst werd ook de Interlokale Vereniging Milieuhandhaving Kempen opgericht (17 gemeenten, 7 politiezones en IOK), die samen met de politiezones en de gemeentelijke diensten invulling geeft aan de decretale gemeentelijke verplichtingen inzake milieuhandhaving.

1.2.5 Dienst grondverwerving

De dienst grondverwerving werkt zowel ten dienste van IOK als ten dienste van de gemeenten.

Voor IOK worden gronden verworven met het oog op de realisatie van bedrijventerreinen en sociale verkavelingen. Indien nodig wordt de dienst ook ingeschakeld voor verwervingen in functie van de werking van IOK of IOK Afvalbeheer.

De dienstverlening aan de gemeenten heeft betrekking op een zeer ruime en gevarieerde waaier aan activiteiten waarvoor grondverwerving noodzakelijk kan zijn. Voorbeelden zijn de realisatie van fietspaden, rooilijnen, rioleringen, containerparken, parkings, sport- en recreatieterreinen ... De bemiddeling inzake grondverwerving in opdracht van de gemeenten beperkt zich niet enkel tot de onderhandelingen zelf, maar kan indien nodig worden aangevuld met de voorbereiding of opmaak van een onteigeningsdossier en/of van de noodzakelijke plannen (opmetings-, rooilijn- en onteigeningsplannen). Deze aanvullende diensten worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de juridische dienst en de technische dienst.

Een belangrijk deel van de bemiddelingsopdrachten heeft betrekking op de grondverwingen in functie van de aanleg van fietspaden langs gewestwegen, waarbij de kostprijs van de bemiddeling door het Vlaams Gewest wordt vergoed aan de gemeente. In 2016 werd de overstap gemaakt naar 'in house'-dienstverlening

1.2.6 Dienst industrieel beleid

Het ontwikkelen van een kwalitatieve basisinfrastructuur (lokale en regionale bedrijventerreinen, transportzone, dienstzone, doorganggebouwen ...) voor de vestiging van nieuwe activiteiten is een belangrijk onderdeel van het takenpakket van deze dienst. Hiervoor wordt er voortdurend samengewerkt met de dienst grondverwing, de technische dienst en IOK plangroep. De dienst industrieel beleid is verantwoordelijk voor de promotie, vestiging, begeleiding en opvolging van bedrijven. In 2016 werden ook acties in functie van duurzaam beheer, zoals bedrijventerreinmanagement, verder uitgevoerd.

1.2.7 Technische dienst

Het ontwerpen, de coördinatie van veiligheid en gezondheid, het aanbesteden en het opvolgen van de werken (industrie, sociale verkavelingen ...) en leveringen voor IOK is het omvangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Eveneens worden in opdracht van de gemeenten en het provinciebestuur projecten uitgewerkt en uitgetekend (wegen, fietspaden, containerparken, onteigeningsplannen, indelingsplannen ...). In 2016 werd de overstap gemaakt naar 'in house'-dienstverlening

1.2.8 IOK plangroep

In de sector van de ruimtelijke ordening biedt IOK een divers gamma aan diensten aan. Deze dienstverlening gebeurt door IOK plangroep. IOK plangroep is opgebouwd rond een centraal team van ruimtelijke planners in nauwe wisselwerking met diverse IOK-diensten. Het team kenmerkt zich door een ruim opgebouwde ervaring en een zeer brede multidisciplinariteit.

De plangroep werkt in opdracht van gemeentebesturen en het provinciebestuur aan diverse planningsopdrachten (gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, mobiliteitsstudies ...). Daarnaast worden ook relevante planprocessen nauwgezet opgevolgd. Verder wordt ook planologische ondersteuning geboden bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK. In 2016 werd de overstap gemaakt naar 'in house'-dienstverlening.

1.2.9 Dienst patrimoniumbeheer

De dienst patrimoniumbeheer staat in voor het facilitair beheer van alle gebouwen en sites van IOK en IOK Afvalbeheer. Dit omvat onder meer het beheer van het dagelijks onderhoud van alle bestaande gebouwen en de opvolging van het ontwerp en uitvoering van nieuwe investeringen op bestaande of nieuwe sites.

In 2010 werden 171 pv-panelen geplaatst op het gebouwpatrimonium van IOK. Deze wekten in 2016 ruim 38.100 kWh aan elektriciteit op (equivalent van 10 gezinnen).

In 2016 kreeg de campus aan de Antwerpseweg meer vorm, door onder meer een uitbreiding van de parkeerfaciliteiten en aanpassing van de signalisatie.

Op deze campus huurden in 2016 volgende bedrijven kantoorruimte – verdeeld over beide gebouwen:

- D Light
- Damaged Moon Interactive
- Secretary Plus
- Welzijnszorg Kempen (en nevenorganisaties)
- De Sprong

Samen met de administratieve diensten van IOK en IOK Afvalbeheer zijn er ruim 170 werknemers actief op onze campus.

1.2.10 Intercommunale milieudienst

De intercommunale milieudienst (IMD) is het verlengstuk van de gemeentelijke milieudiensten. Gezien de complexiteit van de materie werd bij uitbouw van de dienst geopteerd voor een interdisciplinair team.

Met technische en juridische adviesverlening komt IMD tegemoet aan een behoefte van milieuvraagbaak bij de gemeenten. Daarnaast biedt de dienst ondersteuning bij de uitvoering van het streekproject Kempen 2020.

1.2.11 Gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk

De gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (GiD PBW) neemt voor de aangesloten lokale besturen de opdrachten en taken waar van een wettelijk verplicht in te stellen interne preventiedienst. Zo begeleidt de dienst IOK, IOK Afvalbeheer, Welzijnszorg Kempen, de gemeenten, de OCMW's en de politiezones bij het opzetten en in stand houden van een welzijnszorgbeleid voor zijn werknemers.

De cel veiligheid speelterreinen ressorteert onder deze dienst als een aparte entiteit. Ze staat de gemeenten en OCMW's bij in de realisatie van en de controle op de gebruikersveiligheid van de eigen speelterreinen.

1.2.12 Sociaal-culturele dienst

De sociaal-culturele dienst van IOK spitst zich toe op 2 sectoren: cultuur en sociale sector.

In de sociale sector levert IOK een aanzienlijke en logistieke bijdrage aan de werking van Welzijnszorg Kempen. IOK treedt op als facilitator voor verscheidene regionale initiatieven in de bredere welzijnssector. IOK verleent ondersteuning en huisvesting aan het secretariaat van Welzijnszorg Kempen, de vereniging van 27 OCMW's uit het arrondissement Turnhout. Deze vereniging, die opereert als zuiver openbaar bestuur volgens de organieke wet op de OCMW's, is niet alleen actief in de openbare sector met diverse initiatieven, maar profileert zich tevens als belangrijke partner in diverse vzw's in de welzijns- en gezondheidssector.

In de Kempense cultuursector was IOK vele jaren de drijvende kracht achter de concertreeksen in het kader van het Festival van Vlaanderen Mechelen-Kempen. Ondertussen wordt de organisatie verzorgd door de vzw Festival van Vlaanderen Mechelen-Kempen. Sindsdien is IOK een partner van de vzw en een structurele sponsor.

2 Industrieel beleid

2.1 Grondverwerving

In samenwerking met de dienst grondverwerving en de afdeling vastgoedtransacties in Antwerpen, werd in 2016 een oppervlakte van 6,6 ha verworven, gesitueerd als volgt:

Tabel 6

Gemeente	Zone	Oppervlakte in m ²
Arendonk	Hoge Mauw (terugkoop)	9.729
Dessel	Stenehei 3	11.854
Geel	Hezeschrans	22.377
Heist-op-den-Berg	Heistsen Hoek (terugkoop)	4.575
Retie	Bempdekens (terugkoop)	5.707
Turnhout	Bleukenlaan (terugkoop)	11.778
Totaal		66.020

Deze 6,6 ha omvat 3,2 ha die door IOK op basis van de bijzondere verkoopvoorwaarden teruggekocht werd.

2.2 Aanbesteding

In 2016 werd door de bestuursorganen goedkeuring verleend aan volgende werken, waarvoor de eigen technische dienst maximaal ingezet wordt bij de organisatie en opvolging:

Tabel 7

Bedrijventerrein	Aard van de werken	Kostprijs in euro excl. btw
Arendonk Hoge Mauw	Herstellingswerken	23.137
Geel Hezeschrans	Sloopwerken	22.147
Heist-op-den-Berg	Sloopwerken	3.500
Ravels Nijverheidsstraat	Archeologie	10.245
Rijkevorsel Looi	Verbetering RWA	71.375
Turnhout Veedijk fase 2	Infrastructuurwerken	598.671
	Energie en verlichting	215.041
	Waterleiding	104.136
Totaal		1.048.252

2.3 Vestiging van bedrijven 2016

Tabel 8

Zone	Activiteit	Opp. in m ²	Bestaande tewerkstelling	Extra tewerkstelling
Arendonk Hoge Mauw				
JCA	Garage	4.729	2	2
Van Hoppe	Elektriciteitswerken, domotica	1.154	10	2
Balen Driehoek				
Driehoek Immo	Lijsten en kaders	7.299	-	8
Terco	Overkappingen, glaswanden	2.400	3	3
Beerse Zuid				
Bosch	Schrijnwerk	1.548	1	1
Codivex	Codeer- en visionsystemen	5.000	9	6
LeVHel	Groothandel in textiel, sportkleding	1.198	2	1
Palettencentrale	Productie van paletten	28.886	14	6
TRK	Dakwerken	1.575	3	3
Verbiest	Vloerisolatie	1.794	4	8
Heist-op-den-Berg				
Carré	Betonpompen	2.500	18	12
Cosmade	Uitbreiding cosmetica	4.575	-	10

Zone	Activiteit	Opp. in m ²	Bestaande tewerkstelling	Extra tewerkstelling
Sens Projects	Transportbanden, automatisatie	3.434	4	6
Kasterlee Tielen				
GRS	Verwerking aardappelen	825	4	2
Jacobs	Groothandel in wijnen	1.958	6	3
Keuppens-Smets	Traiteur, evenementen	2.336	20	3
P-Glas	Uitbreiding glaswerken	1.219	-	3
Thimati	Koel- en tapinstallaties	2.353	6	2
Van Loock	Parketvloeren	1.623	1	1
Oud-Turnhout Bentel				
Cornelissen	Uitbreiding bouwbedrijf	1.250	-	4
Rijkevorsel Het Looi				
Lenaerts	Betonvloeren	2.643	2	1
Turnhout				
Astra Sweets	Uitbreiding snoepproductie	11.788	-	50
Diels	Aannemingen en schrijnwerk	5.236	14	2
Maes	Piping, metaalverwerking	5.083	12	12
Tokheim	Uitbreiding inrichting benzinstations	8.704	-	55
Totaal		25 111.110	135	206

2.4 Evaluatie

Tabel 9

Jaar	Oppervlakte in ha	Aantal bedrijven	Extra tewerkstelling	Extra tewerkstelling/ha
2012	21	28	245	11,7
2013	22	43	213	9,7
2014	9	21	127	14,1
2015	32	41	336	10,5
2016	11	25	206	18,7
Gemiddeld	19	32	225	13,0

Indien de verkoop van bedrijventerreinen over een periode van 5 jaar geëvalueerd wordt, was 2016 op het vlak van aantal transacties en toegewezen oppervlakte een matig jaar. Alleen de extra tewerkstelling per ha ligt merkelijk boven het gemiddelde.

Buiten de voorziene 206 bijkomende arbeidsplaatsen zorgen de voorgenomen investeringen voor het verankeren van 135 bestaande jobs. Op die manier zijn 11 ha bedrijventerrein goed voor 341 werkplaatsen, ofwel een tewerkstellingsgraad van 31 personen per ha. Uit eerder gevoerde enquêtes is gebleken dat de prognoses van de bedrijven na verloop van tijd 20 tot 40 % onderschat zijn. Mits deze correctie zal de tewerkstellingsgraad evolueren naar ca. 36 personen per ha, wat opvallend hoger ligt dan de resultaten van de meest recente enquête van IOK omtrent het tewerkstellingseffect van bedrijventerreinen uit 2012. Toen bedroeg het gemiddelde 29 personen/ha.

Een andere tendens van de voorbije jaren wordt nogmaals bevestigd, namelijk de sterke dynamiek die uitgaat van de bestaande ondernemingen. Dit komt tot uiting in het feit dat van de 25 toewijzingen er 24 slaan op herlokalisaties en uitbreidingen binnen de regio.

Verder wordt met een gemiddelde van 0,44 ha per bedrijf in 2016 terug aangesloten bij de trend dat de gemiddelde oppervlakte van de bedrijfskavels verkleint.

Evenmin verrassend is de vaststelling dat opnieuw een groot deel van de kopers kan ondergebracht worden in de bouwsector (12 van de 25).

Het merendeel van de beschikbare bedrijventerreinen is gesitueerd in de Noorderkempen. Het gebrek aan ruimte in de Zuiderkempen is mede bepalend voor het mindere resultaat in 2016.

Via nieuwe, zij het beperkte, ontwikkelingen in Geel zal vanaf 2018 een aanzet van oplossing geboden worden.

2.5 Multifunctionele gebouwen

Net als de voorgaande jaren kenmerkte 2016 zich door een hoog aantal in- en uitgaande bewegingen van huurders. Bovendien kon in 2016 met de verwerving van de kantoor- en magazijnruimte in Moerbroek 28 in Herenthout bijkomende bedrijfsruimte aangeboden worden. Er werden 3 huurovereenkomsten beëindigd (Geel, Meerhout en Turnhout) en 5 nieuwe huurders deden hun intrede (Herenthout, Hoogstraten, Meerhout en Turnhout).

Door de aankoop van Moerbroek 28 viel de bezettingsgraad wel aanzienlijk terug naar 81 %, maar deze bezettingsgraad gaat opnieuw stijgen dankzij de ingang van nieuwe huurovereenkomsten.

Gezien de ouderdom van de meeste gebouwen (ca. 15 jaar) werd in 2015 gestart met een renovatieprogramma voor de dakbedekking. In 2016 werd de dakbedekking van fase 1 van het gebouw in Olen vernieuwd. De kostprijs bedroeg 31.205,21 euro excl. btw.

2.6 Concrete projecten in functie van aanbodbeleid

2.6.1 Activeringsteams onbenutte bedrijfspcelen

Medio 2013 startte IOK met de opvolging van resterende onbenutte percelen uit het voorgaande project onderhandelingsteams en van nieuw geselecteerde percelen, waaronder ook verouderde, verwaarloosde of onaangepaste bedrijventerreinen. Dit traject werd in 2016 gefinaliseerd en boekte duidelijke resultaten. Niet alleen werden de redenen van bvb. niet-vermarkting in kaart gebracht, maar werden ook diverse percelen geactiveerd en niet-realiseerbare percelen aangeduid. De verdeling van de onderzochte 101 ha is:

- geactiveerd: 18,5 ha;
- verantwoorde reserve (normale en te verwachten uitbreidingsgronden): 5,5 ha;
- gedwongen reserve (vb. niet ontsloten naastgelegen gronden): 1 ha;
- geblokkeerd (veelal niet verkoopsgereid): 63 ha;
- niet activeerbaar omwille van beleidsredenen (niet conform RUP, masterplan, toekomstvisie): 13 ha.

In navolging van het project 'Activeringsteams onbenutte bedrijfspcelen' werd einde maart een Masterplan voor de Transportzone in Hoogstraten-Meer goedgekeurd, rekening houdend met een te herstructureren zone en de ontwikkeling van het Business Centre Treeport (BCT - thematisch bedrijventerrein rond de boomteeltsector) in Zundert (NL).

2.6.2 Brownfieldconvenant Zinkstraat in Balen

Voor de bedrijvenzone Zinkstraat in Balen-Wezel vonden in 2016 o.a. een 4de stuurgroepvergadering en bilaterale contacten plaats met de stakeholders (gemeenten, buurtcomité, Agentschap Ondernemen, IOK, De Scheepvaart ...) waarbij in detail werd ingegaan op de noodzakelijke ontsluiting, afstemming Lommel, gebruik bestaande brug, visievorming rond Kloosterplein, enz. Parallel liepen gesprekken rond de financiële en technische situatie en haalbaarheid van de bestaande brug.

2.6.3 Business Centre Treeport (BCT) in Zundert – ontwikkeling Transportzone Meer

In functie van de realisatie van het thematische bedrijventerrein rond de boomteeltsector, met name het Business Centre Treeport (BCT) in Zundert, werd ook het oudste gedeelte van de Transportzone (ca. 10 ha) betrokken bij de verdere ontwikkeling van het BCT.

De meerwaarde van deze betrokkenheid is terug te vinden in de onderliggende revitaliseringsopdracht met o.a. een verouderde uitstraling, een suboptimaal wegenpatroon, een mobiliteitsprobleem kruispunt Amsterdamstraat-Londenstraat, de aanwezigheid van een grote publieke vrachtwagen- en personenparking zonder faciliteiten, de afbraak van leegstaande en onderbenutte (logistieke) panden, enz.

Voor deze herstructureringszone werden in 2016 de contacten met BCT en andere instanties aangescherpt met het oog op een potentiële aanvraag in het kader van het Vlaamse subsidiebesluit voor (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen.

2.6.4 Ontwikkeling Innovatiepark Geel

In het kader van de afbakening van het kleinstedelijk gebied Geel werd een zone voorzien voor innovatieve en hoogtechnologische bedrijvigheid, incubatie- en innovatiecentrum. Met de Stichting H.I. Kempen werden in 2016 intense gesprekken opgestart over de ontwikkeling van dit innovatiepark die in 2017 gecontinueerd worden. Eveneens werden onderhandelingen in functie van de aankoop van gronden gevoerd met huidige grondeigenaars.

2.7 Logistiek Innovatie- en Trainingscentrum (LITC)

In 2014 werd het Logistiek Innovatie- en Trainingscentrum op de Nike campus in gebruik genomen door vzw LiTC (stichtende leden Nike, Thomas More, KU Leuven).

Dit centrum heeft van bij het begin van de bouwfase een hoog ambitieniveau op vlak van duurzaamheid nagestreefd. Zo werd, als één van de eerste in Vlaanderen, de score 'outstanding' tijdens de ontwerpfasen behaald voor de BREEAM²-methode. Dit ambitieniveau is exemplarisch voor de voortrekkersrol die het centrum wil hebben binnen de logistieke sector. Het duurzame karakter van het gebouw wil de duurzame rol die het centrum beoogt op vlak van logistiek, benadrukken.

Momenteel is het centrum binnen de logistieke sector reeds gekend als een belangrijke ontmoetingsplaats voor vernieuwende en duurzame thema's. Getuige hiervan zijn de diverse themareeksen die recent werden opgestart door diverse stakeholders (Vlaams Instituut Logistiek, VOKA).

2.8 Open Manufacturing Campus (OMC)

In 2014 werden de grootste renovatiewerken van 2 gebouwen in functie van de realisatie van de Open Manufacturing Campus (OMC) op de huidige Philips-site in Turnhout beëindigd. OMC wil een belangrijke motor zijn voor het mee vorm en inhoud geven aan de industrie van de toekomst in Vlaanderen en wil een faciliterend kader bieden voor ondernemers. Vanuit de aanwezige high-tech manufacturing expertise wil OMC met partners nieuwe waarden creëren, die het ondernemerschap (versterkte industriële werkgelegenheid) ondersteunen en stimuleren.

In 2016 werkte de vzw OMC (stichtende leden SPK, Thomas More Kempen, Philips) verder aan de uitbouw van de OMC door de gerenoveerde gebouwen, met een omvang van 10.530 m² gelijkvloers en 3.039 m² op de verdieping, aan te bieden aan ondernemers binnen voormelde doelstelling.

Momenteel zijn er 13 bedrijven actief op deze campus en bieden zij werk aan ruim 140 werknemers.

2.9 Bedrijventerreinmanagement en duurzaamheid op bedrijventerreinen

2.9.1 Project 'bedrijventerreinmanagement' op bestaande terreinen

Sinds medio 2011 is er een voltijdse bedrijventerreinmanager actief om het bedrijventerreinmanagement (BTM) in onze streek op te starten op de grotere bedrijventerreinen. In de loop van het project werden bijkomende zones binnen BTM opgenomen daar waar de nodige dynamiek en draagvlak aanwezig was bij de bedrijven en/of gemeente. In 2016 werkt vooral gewerkt rond duurzaam groenonderhoud met aandacht voor biodiversiteit en bijvriendelijk karakter, fietsbeleid, parkerende vrachtwagens in woonzones, enz. Een bijzondere actie was de zwerfvuilactie op 14 april 2016 waarbij Voka Kempen, IOK, IOK Afvalbeheer en de Kempense gemeenten een eerste grootschalige opruimactie op alle Kempense bedrijventerreinen organiseerden, samen met de Kempense ondernemers. 109 bedrijven met 260 medewerkers van 36 verschillende bedrijventerreinen engageerden zich. Deze actie wordt op 27 april 2017 herhaald.

Binnen de oproep van de POM Antwerpen rond 'Duurzame acties op bedrijventerreinen' werden in partnerschap met Voka Kempen 3 dossiers (rond sport, bijen en camerabewaking) voorbereid en ingediend. Deze dossiers werden allen weerhouden en zullen in 2017 - 2018 uitgevoerd worden.

In het kader van de projectoproep 'Bedrijventerreinmanagement' in 2016 van VLAIO werden door IOK 3 projecten ingediend, waarvan er slechts 1 weerhouden werd. Het weerhouden project omvat

² BREEAM staat voor Building Research Establishment Environmental Assessment Method. Deze methode werd oorspronkelijk ontwikkeld door een Engelse onderzoeksinstantie BRE (Building Research Establishment). BREEAM stelt een standaard voor een duurzaam gebouw en geeft het prestatieniveau weer.

het bedrijventerrein Bentel waarbij gewerkt zal worden rond beeldkwaliteitsplannen, biodiversiteit, parkeerbeleid en zwerfvuil. Het project loopt tot einde 2019.

2.9.2 Bedrijventerreinmanagement op nieuwe terreinen

Naast het bedrijventerreinmanagement op bestaande bedrijvenzones wordt dit ook uitgevoerd op nieuwe bedrijvenzones. In 2016 werd er geen Bedrijventerreinmanagement op nieuw ontwikkelde bedrijventerreinen opgestart. In 2017 komen de bedrijventerreinen Knotwilgenweg in Heist-op-den-Berg en Gierlebaan/Kemelbeek in Kasterlee aan bod.

2.9.3 Duurzame bedrijventerreinen

Bij de inrichting van nieuwe bedrijventerreinen gaat steeds meer aandacht naar duurzaamheid, o.a. op vlak van gemeenschappelijk parkeren, gescheiden rioleringsstelsel, zuinig ruimtegebruik, bebouwingwijze, groenaanleg ... Bedrijventerreinmanagement zorgt dan voor continuïteit in de toekomst.

Ook het nastreven van een goede (multimodale) bereikbaarheid van de bedrijventerreinen blijft een centrale doelstelling. Na de aanleg van de oostelijke ontsluiting van het regionaal bedrijventerrein 'Nikelaan' in Laakdal/Meerhout tot aan het oprittencomplex in Ham einde 2015, kwam hierdoor in 2016 het dossier rond de veilige fietsverbinding in een stroomversnelling terecht met wellicht een intergemeentelijke begeleidingscommissie (IGBC) begin 2017.

In het licht van het Burgemeestersconvenant werd in 2016 een werkgroep opgericht om het aantal partnerschappen bij bedrijven te verhogen. Op vlak van windenergie werden in 2016 de werken gestart aan de windturbines op de bedrijvenzone Berkenbossen in Mol en werd de milieuvergunningaanvraag ingediend voor turbines op de bedrijvenzone Veedijk in Turnhout.

3 Sociaal grondbeleid

3.1 Realisaties van het voorbije decennium

Reeds in het midden van de jaren '60 van de vorige eeuw startte IOK met de uitbouw van een sociaal grondbeleid door middel van de realisatie van sociale verkavelingen.

In de periode 2000 tot en met 2016 konden zo 942 Kempense gezinnen, verspreid over 20 gemeenten, een betaalbare bouwgrond verwerven.

3.2 Grondverwerving voor verkavelingen

In 2016 werd 4ha47a89ca aangekocht in functie van de ontwikkeling van sociale verkavelingen.

Daarnaast werden in diverse projecten akkoorden gesloten onder de opschortende voorwaarde van het bekomen van een verkavelingsvergunning. Deze werkwijze beperkt het risico doordat de effectieve aankoop wordt uitgesteld tot een verkavelingsvergunning zekerheid biedt omtrent de ontwikkeling van het betrokken gebied.

Tabel 10: Overzicht grondverwervingen in 2016

Gemeente	Project	Oppervlakte
Geel	Dr. Van de Perrestraat	34a31ca
Herentals	Draeybomen	2ha06a76ca
Herentals	Kapellenblok	9a59
Vorselaar	Van De Wervelaan 4	1ha97a23ca
Totaal		4ha47a89ca

3.3 Vergunningen

Tabel 11: Vergunde verkavelingen in 2016

Gemeente	Project	Aantal IOK-kavels
Geel	Dennenstraat (1)	16
Mol	Pastoor Wuytsstraat (2)	22
Ravels	Bovenheide	18
Totaal		56

(1) IOK-participatie in privaat project.

(2) Tegen deze vergunning werd administratief beroep ingediend.

Tabel 12: Projecten in voorbereiding in 2016

Gemeente	Project
Balen	Boschberg 3
Beerse	Akkerbeek
Geel	Dr. Van de Perrestraat
Grobbendonk	Waterlaat
Herselt	Dorp
Hoogstraten	Achtelsestraat
Laakdal	Dongenblok
Merksplas	Kleirijtse Driesen 2
Mol	Haakstraat
Nijlen	Pastoriestraat

3.4 Verkoop van sociale bouwgronden

Tabel 13: Verkochte kavels in 2016

Gemeente	Project	Aanbod 2016	Verkoop	Gemiddelde opp. verkochte kavels (m ²)	Gemiddelde prijs per verkochte kavel (euro)
Balen	Boschberg 1 (*)	2	2	395,50	63.280,00
Balen	Boscherg 2 (Deliestraat)	5	2	368,00	58.880,00
Geel	Gansakker	7	7	232.,29	63.385,71
Herentals	Draeybomen	15	7	376,71	79.360,00
Hoogstraten	Capuciene Bosschen 3	12	0	-	-
Laakdal	Oost Molenveld 1B	17	12	368,50	62.025,00
Totaal		58	30		

(*) wederingekochte kavels

3.5 Intercommunaal grondfonds

Eenzijds kon in 2016 een dotatie van 21.937,80 euro worden overgemaakt aan het grondfonds. Dit bedrag is afkomstig van de aanrekening van boetes bij de niet-naleving van de IOK-verkoopsvoorwaarden.

Anderzijds werd het grondfonds in 2016 aangewend voor herinvesteringen in de gemeenten Herentals en Vorselaar voor een bedrag van 27.056,73 euro.

Gecumuleerd is thans een fonds ter beschikking van 3.340.013,39 euro.

Het IOK-deel binnen het grondfonds is volledig aangewend en heeft dus op 31 december 2016 een nulsaldo.

Tabel 14: Dotaties aan en aanwendungen van het grondfonds in 2016

Omschrijving	Historische opbouw	Dotatie	Aanwending	Saldo
	2002-2015		2016	2016
Arendonk	335.177,52			335.177,52
Dessel	40.111,11			40.111,11
Herentals	0,00	6.840,00	6.840,00	0,00
Herselt	98.142,27			98.142,27
Hoogstraten	426.637,25			426.637,25
Laakdal	35.806,39			35.806,39
Meerhout	428,43			428,43
Merksplas	132.681,66			132.681,66
Nijlen	53.893,54	4.128,90		58.022,44
Olen	155.294,70			155.294,70
Oud-Turnhout	155.684,57			155.684,57
Ravels	561.632,17			561.632,17
Retie	133.210,94			133.210,94
Rijkevorsel	820.749,95			820.749,95
Vorselaar	17.459,62		9.247,83	8.211,79
Vosselaar	378.222,20			378.222,20
Grondfonds deel IOK	0,00	10.968,90	10.968,90	0,00
Totaal	3.345.132,32		21.937,80	3.340.013,39

3.6 Evaluatie

Na een sterke vertraging van de verkoop in 2015, stelden we een heropleving vast in 2016. In 2016 werden 30 kavels verkocht aan Kempense gezinnen.

Daarnaast werden in het project Van De Wervelaan 4 te Vorselaar 22 van de 30 kavels toegewezen aan kandidaat-kopers.

Ook werden 56 nieuwe IOK-kavels vergund.

Op 31 december 2016 heeft IOK een aanbod van 36 IOK-kavels te koop, verspreid over 5 gemeenten.

We stellen vast dat een aantal tendensen van de afgelopen jaren zich verder doorzetten.

In de eerste plaats is er de sterk toegenomen samenwerking met privé-ontwikkelaars die een aanzienlijk deel van de schaarse gronden in handen hebben. In combinatie met de reeds langer bestaande samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen, leidt dit tot een gediversifieerd aanbod met een evenwichtige mix van privé-kavels, betaalbare IOK-kavels en sociale woningen.

Daarnaast zien we een duidelijke voortzetting van de tendens tot ruimtelijke verdichting. Dit kadert uiteraard in het principe van zuinig ruimtegebruik, maar ook in het betaalbaar houden van het aanbod. IOK speelt hier creatief op in met nieuwe woontypologieën en een focus op de kwalitatieve inrichting van de openbare ruimte, om verdichting te verzoenen met de vereisten op het vlak van leefbaarheid en duurzaamheid.

Tot slot blijven we in talrijke projecten geconfronteerd met de verplichting tot archeologische prospectie en eventueel volwaardig archeologisch onderzoek en het kostprijsverhogend effect hiervan op de ontwikkeling.

Ondertussen onderzocht IOK in 2016 de mogelijkheden om, teneinde in te spelen op de wijzigende vraag en op de ruimtelijke uitdagingen die gepaard gaan met verdichting, in samenwerking met private partners, het aanbod uit te breiden met afgewerkte woningen.

De raad van bestuur verleende zijn goedkeuring aan een eerste pilootproject in Geel (Gansakker), waar IOK een recht van opstal verleende aan een private bouwfirmma om betaalbare eengezinswoningen op te richten op 8 IOK-kavels.

4 Dienstverlening aan de gemeenten

4.1 Technische dienstverlening

IOK technische dienst biedt logistieke ondersteuning bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK. Het ontwerpen, de coördinatie van de veiligheid en gezondheid, het aanbesteden en het opvolgen van de uitvoering der werken zowel voor bedrijvenzones, sociale verkavelingen, afvalverwerkingsinstallaties en leveringen voor IOK vormen het omvangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Concreet werd in 2016 onder meer voor volgende IOK-projecten logistieke ondersteuning geboden:

- ontwikkeling van sociale verkavelingen in Balen, Geel, Grobbendonk, Herentals, Hoogstraten, Laakdal, Merksplas, Mol, Nijlen, Ravels, Rijkevorsel, Vorselaar en Vosselaar;
- ontwikkeling van bedrijvenzones en ondersteuning bedrijventerreinmanagement en doorganggebouwen in Balen, Dessel, Geel, Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Meerhout, Mol, Olen, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Turnhout en Westerlo;
- ontwikkeling en ondersteuning bedrijventerreinmanagement van de gemengde regionale bedrijventerreinen in het regionaalstedelijk gebied Turnhout (Beerse-Zuid, Bentel, Veedijk), Hoogstraten (De Kluis) en Arendonk (Hoge Mauw);
- diverse afvalverwerkingsinstallaties zoals de ophaaldienst, de composteringsinstallatie, de mechanisch-biologische scheidingsinstallatie, milieubedrijven en de verscheidene intercommunale containerparken.

Meestal wordt de uitvoering van de infrastructuurwerken voor de woon- en bedrijvenzones voorafgegaan door een archeologisch onderzoek. Dit onderzoek kan bestaan uit een bureaustudie, booronderzoeken, proefsleuvenonderzoek en/of volwaardige archeologische opgravingen. In 2016 werden er o.a. in Geel, Ravels, Retie en Rijkevorsel archeologische onderzoeken uitgevoerd.

De technische ondersteuning aan IOK plangroep voor de opmaak van diverse provinciale RUP's, gemeentelijke RUP's en andere gemeentelijke planningsopdrachten behoort ook tot het takenpakket. In 2016 werden o.m. opdrachten uitgevoerd voor Arendonk, Baarle-Hertog, Beerse, Dessel, Geel, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Hoogstraten, Kasterlee, Lille, Merksplas, Mol, Oud-Turnhout, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Turnhout, Westerlo en het Provinciebestuur Antwerpen.

Eveneens worden reeds meer dan 50 jaar in opdracht van de gemeenten en het provinciebestuur projecten ontworpen, uitgewerkt en opgevolgd tot na de realisatie. Deze opdrachten omvatten diverse infrastructuurwerken zoals het onderhoud van bestaande wegen, nieuwe wegenis- en rioleringswerken, voet- en fietspaden, parkings, containerparken, enz.

De opmaak van gemeentelijke onteigeningsplannen, opmetingsplannen, rooilijnplannen en allerhande indelingsplannen behoort ook reeds jaren tot de opdracht van de technische dienst.

Sinds medio 2016 wordt voor de gemeentelijke opdrachten enkel nog via 'in house'-dienstverlening gewerkt.

Door haar jarenlange en rijke ervaring heeft IOK technische dienst een belangrijke expertise opgebouwd, niet enkel door het concipiëren van plannen, maar bovendien door daadwerkelijke uitvoering op het terrein van verschillende eigen projecten (aanleg industriezones, ambachtelijke zones, sociale verkavelingen – samenwerking met diverse bouwmaatschappijen zowel in de huur- als de koopsector).

Een planmatige aanpak en tegelijk uitvoeringsgericht werken, het respect voor de bestaande toestand en het verenigen van de vormvereisten en de gebruiksvereisten, in overleg met het opdrachtgevend bestuur, leiden tot een project van hoge kwaliteit én de garantie voor een probleemloze uitvoering op het terrein. De uitvoerbaarheid wordt immers gehanteerd als uitgangspunt voor een optimale dienstverlening.

IOK technische dienst beschikt over een multidisciplinair team van deskundigen. Deze groep bestaat uit ingenieurs, architecten, landmeters, topografen, bouwkundig tekenaars, werftoezichters, veiligheidscoördinatoren en een landschapsarchitect. De veiligheidscoördinatoren, toezichters, architecten en ingenieurs hebben allen een jarenlange ervaring met betrekking tot het ontwerp en de uitvoering van diverse werken. Verder vullen zij elkaar perfect aan wat betreft hun kennis en vaardigheden en worden ze voldoende ondersteund door een uitgebreide en goed uitgeruste administratie.

De technische dienst steunt tevens op de kennis van de andere diensten van IOK en IOK Afvalbeheer, o.a. IOK plangroep, juridische dienst, milieudienst en veiligheidsdienst (GiD PBW). Zodoende kan een grondige kennis van lokale, regionale en nationale wetgeving en reglementering verzekerd worden. Elk van deze diensten kan nl. de problemen en mogelijkheden m.b.t. realisatie ervan benaderen vanuit haar specifieke invalshoek. Deze gegarandeerde interne samenwerking, die in formele en spontane overlegstructuren werd vastgelegd, kan de inhoudelijke kwaliteit alleen maar ten goede komen.

Veel aandacht wordt besteed aan interne communicatie en collegialiteit, want mede op die manier worden kennis en vakmanschap van de verschillende medewerkers verenigd en ontstaat het professionele team van vandaag. Ter optimalisering van deze interne verstandhouding worden medewerkers gecoacht door de leidinggevende diensthoofden.

Verder kan worden aangestreept dat de technische dienst uitsluitend werkt in dienst van en in samenwerking met openbare besturen. In samenhang met de eigen werking van IOK als openbaar bestuur garandeert dit vanzelfsprekend een vlotte samenwerking en communicatie met overheidsdiensten op alle niveaus.

Op basis van voormelde deskundigheid, een goed gestructureerd overleg tussen de verschillende disciplines en een permanente uitwisseling van kennis en ervaringen worden evenwichtige voorstellen en plannen uitgewerkt. Complexe problemen en hun ruimtelijke impact worden efficiënt aangepakt. Hierdoor wordt het mogelijk om binnen de vooropgestelde termijnen documenten van technisch hoogwaardige kwaliteit af te leveren.

Ervaring en expertise worden uiteraard ook regelmatig aangevuld met de nodige bijkomende opleidingen. Permanente vorming en opleiding vormen het uitgangspunt voor een kwaliteitsvolle aanpak. De regelgeving met betrekking tot de waterhuishouding en het grondverzet, en de wetgeving overheidsopdrachten evolueren snel. Om de kennis hierover up-to-date te houden worden op geregelde basis studiedagen en opleidingen gevolgd o.m. bij Vlaro, NAV en BBG.

Het voorbije jaar werden opdrachten uitgevoerd ter realisatie van verscheidene infrastructuurwerken voor verschillende gemeenten uit het werkingsgebied. Ook werd beroep gedaan op IOK voor het opmaken van opmetingsplannen, rooilijn- en onteigeningsplannen.

4.1.1 Ontwerp

Aan volgende opdrachten voor realisatie van bouw- en infrastructuurwerken werd in 2016 gewerkt:

Tabel 15: Opdrachten voor infrastructuur in 2016

Gemeente	Project
Balen	Parking school Schoor
Beerse	Esplanade Noord
Beerse	Zomerbar
Grobbendonk	Herstelling Klein Gentstraat
Heist-op-den-Berg	Verbinding Geuzenstraatje - Lerrekenstraat
Heist-op-den-Berg	Klein Laarstraat Drenkstraat
Heist-op-den-Berg	Riolering Noordrand Industriepark
Heist-op-den-Berg	Uitbreiding IZ Heistse Hoekstraat
Herentals	Onderhoud wegen IZ Wolfstee en Klein Gent
Herentals	Bruggetjes Kleine Nete
Herenthout	Heraanleg kruispunt Verbistlaan Punt Brannekensstraat
Herselt	Steenovens - Kruisveld
Hulshout	Herstellingen diverse wegen
Hulshout	Buitengewone herstellingen asfaltverharding
Hulshout	Vloeikens
Kasterlee	Goorseweg
Kasterlee	Heesbergenloop
Kasterlee	Bushaltes Tielen
Kasterlee	Fietspad N134
Laakdal	Steenweg op Oosterlo
Laakdal	Hospesstraat
Lille	Fietspad N134
Lille	De Lilse Bergen
Retie	Heraanleg Kasteelstraat - Markt

Turnhout	Buitenaanleg Everdongenlaan
Turnhout	Monument Zegeplein
Turnhout	Steenweg op Merksplas
Turnhout	Tieblokkenlaan
Turnhout	Graatakker
Turnhout	Gildenstraat

4.1.2 Veiligheidscoördinatie

In uitvoering van het KB van 2001-01-25 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen werd voor de volgende projecten door IOK, in opdracht van de gemeentebesturen, de veiligheidscoördinatie uitgevoerd:

Tabel 16: Opdrachten voor veiligheidscoördinatie in 2016

Gemeente	Project
Heist-op-den-Berg	Klein Laarstraat Drenkstraat
Herenthout	Verbistlaan, Punt, Brannekensstraat
Kasterlee/Lille	Fietspad N134

4.1.3 Rooilijn- en onteigeningsplannen

Tabel 17: Rooilijn- en/of onteigeningsplannen waaraan gewerkt werd in 2016

Gemeente	Rooilijn- en onteigeningsplan
Geel	RL Tessenderloseweg N126
Hulshout	RL Heibaan
Lille	RL en onteigeningsplan fietspad N134
Meerhout	RL Kiezel N126

4.1.4 Projectregie

In 2013 is IOK gestart met een nieuwe dienstverlening, zijnde het begeleiden van de gemeentebesturen bij onderstaande taken:

Begeleiding bouwprojecten

- Volledige begeleiding procedure voor aanstelling ontwerper/architect: dit omvat de inhoudelijke uitwerking van de administratieve en technische bestekteksten evenals de assistentie bij het opstellen van het gunningsverslag.
- Nazicht van de bestekken voor aanstelling aannemer(s), focus op technische onderdelen en selectie/gunningscriteria.
- Nazicht van het gunningsverslag voor aanstelling aannemer(s) opgemaakt door de ontwerper/architect.
- Technische adviesverlening: advies bij vragen of problemen tijdens de uitvoeringsfase, evenals het begeleiden van vergaderingen met aannemers/ontwerper/architect
- Werfopvolging

Uitvoering technische werken

Hieronder wordt de volledige technische uitwerking van, over het algemeen kleinere, werken verstaan waarbij het bestek wordt opgemaakt conform de wensen van de vennoot en afhankelijk van de verwachtingen. Ook het zoeken van een aannemer en de uitvoering wordt mee opgevolgd. Enkele voorbeelden zijn renovatiewerken aan een gebouw of technische gebouwonderdelen, oprichting van kleinere bouwwerken of stallingen ...

Begeleiding PPS-procedures

Voor opdrachten waar er een publieke-private samenwerking gewenst is, biedt de dienst patrimoniumbeheer samen met de andere reeds vermelde diensten een zeer brede expertise die kan bijstaan bij het definiëren van de eisen op vlak van ruimtelijke invulling, financiële elementen, bouwtechnische eisen, architecturale wensen, ... aan. Bovendien kunnen wij hiermee de volledige begeleiding van de hiermee gepaard gaande overheidsopdracht verzorgen.

In 2016 werden volgende opdrachten uitgevoerd:

Tabel 14

Bestuur	Opdrachten Projectregie
Beschut Wonen Kempen	Renovatie van diverse gebouwen
Hoogstraten	Opmaak bestek voor bouw kinderopvang + school (IBO)
Kasterlee	Opmaak bestek voor bouw paviljoen 'Rulheyde'
Meerhout	Opmaak bestek aanstelling architect voor school
Rijkevorsel	Afbraak gebouwen en ontwikkeling SAS-site
Turnhout	Begeleiding bij aankoopdossiers Taxandria
Vosselaar	Administratief nazicht aanstelling architect St-Jozefkerk

4.2 Secretariaat hoofden gemeentelijke technische diensten

IOK neemt het secretariaat waar van de vergadering van de werkgroep 'Hoofden gemeentelijke technische diensten'. In 2016 werd 4-maal samengekomen en werd er 1 bedrijfsbezoek georganiseerd. Voor de vergadering en activiteiten werden personeelsleden uitgenodigd van de technische diensten van alle bij IOK aangesloten gemeenten.

De onderwerpen van dit jaar waren onder meer:

- Invoering kilometerheffing: mogelijkheid onderzoek van gezamenlijk verzoek tot de Vlaamse belastingdienst te richten om een algemene vrijstelling te vragen van de kilometerheffing;
- Overleg teamleden: verschillend organogram voor de technische dienst in de gemeentes;
- Wachtdienst: welke taken moeten wachtdiensten uitvoeren?
- Wie zet de marktkasten open bij kermis?
- Verlopen de keuringsattesten vlot? En wat als iemand niet wenst aan te sluiten?
- Welke modules van 3P worden door de verschillende besturen gebruikt? 3P voor werkopdrachten, wagenparkbeheer en patrimoniumbeheer;
- Gevolgen kilometerheffing lopende overheidsopdrachten;
- Negatieve prijsherziening lopende overheidsopdrachten;
- Voorstel groepsaankopen najaar 2016;
- 'In house'-dienstverlening IOK;
- Hoe wordt de bestrijding van wespen bij het leegmaken van vuilnisbakken aangepakt?
- Onderhoud grachten: structurele aanpak;
- Bedrijfsbezoek Etap nv;
- Bestekken en aanpak gemeente over opdrachten groenonderhoud.

4.3 Grondverwerving

Reeds vanaf 1983 vragen gemeentebesturen om bijstand te verlenen bij de praktische afhandeling van grondverwervingsdossiers. Het betreft grondverwerving in functie van de realisatie van fietspaden, rooilijnen, rioleringen, containerparken, parkings, sport- en recreatieterreinen ...

De meeste verwervingen worden volledig in der minne gerealiseerd.

Ook in 2016 werd, in nauw overleg met het bestuur en de administratieve diensten van de betrokken gemeenten, bemiddeld bij de grondverwerving voor specifieke gemeentelijke projecten.

Tabel 18: Overzicht grondverwervingsdossiers 2016

Gemeente	Project
Arendonk	Vroenteweg
Balen	Steegebaan/Molenstraat
Geel	Fietspad N126 Tessenderloseweg KFC Beekhoek

Gemeente	Project
Heist-op-den-Berg	Sport-en landschapspark Fietspad N10 Oostelijke rondweg Dorpoostzijdeloop Oost Heistsehoekstraat Wiekevorst Dorp RUP Noordrand industrie
Herentals	Schaliken Boerenkrijglaan Greesstraat Fietspad N153
Herselt	Trage wegen
Hulshout	Plantsoenenstraat Heibaan
Kasterlee	Fietspad N134 Fietspad Olensteenweg Containerpark Lille/Kasterlee
Laakdal	Tulpenstraat Fietspad N165 Averboodsebaan RUP Kapelleberg Masterplan Meerlaarstraat
Lille	Containerpark Lille/Kasterlee Fietspad N153
Meerhout	Fietspad N126 Kiezel
Nijlen	Fietspad Herenthoutsesteenweg
Ravels	Fietspad N12
Rijkevorsel	Gansheideweg Oude Goorstraat en Opstal
Turnhout	Zierenbosstraat
Vosselaar	Dennendreef

4.4 Intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand

Het decreet betreffende het grond- en pandenbeleid legt elke gemeente op om een register van leegstaande gebouwen en woningen bij te houden³. De opmaak en opbouw van dit leegstandsregister kan overgedragen worden aan een intergemeentelijke administratieve eenheid.

13 gemeenten (Arendonk, Baarle-Hertog, Geel, Herselt, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Olen, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Vorselaar en Westerlo) doen beroep op IOK voor de intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand.

Op basis van de vermoedenslijsten die door de gemeenten overgemaakt worden, doen personeelsleden van IOK⁴ de nodige administratieve en materiële vaststellingen. Verder staat IOK ook in voor de behandeling van ingediende beroepen en aanvragen tot schrapping uit het register. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met de juridische dienst van IOK.

In 2016 werden er voor 148 panden administratieve aktes verzonden en werden er 60 beroepen en 112 schrappingsverzoeken behandeld.

4.5 Intergemeentelijke dienstverlening inzake conformiteitsonderzoeken

Eind 2015 werden de gemeentebesturen bevraagd naar principiële belangstelling voor een intergemeentelijke dienstverlening conformiteitsattesten, nadat op diverse fora hiertoe een behoefte was gesignaleerd. Op basis van de resultaten van deze bevraging werd volgend aanbod geformuleerd:

- Het uitvoeren van vooronderzoeken en eventueel ook een 2de vooronderzoek (na uitvoering nodige herstellingen voor de opstart van de officiële procedure);

³ Door gewijzigde regelgeving kunnen gemeenten vanaf eind 2016 ervoor opteren een inventaris bij te houden, maar vervalt de verplichting.

⁴ IOK heeft hiertoe de onderzoeks-, controle- en vaststellingsbevoegdheden gedelegeerd aan de personen in kwestie. De nodige beslissingen worden genomen door het directiecomité.

- Het uitvoeren van conformiteitsonderzoeken na uitvoering herstellingen naar aanleiding van de hoorplicht, voorafgaand aan de beslissing ongeschikt- en/of onbewoonbaarheid;
- Het uitvoeren van conformiteitsonderzoeken zonder het actief promoten van het conformiteitsattest bij verhuurders.

Uiteindelijk beslisten 15 gemeenten om in te tekenen op deze dienstverlening die op 1 september van start ging. Het personeelslid, belast met de woningonderzoeken, ging in het voorjaar reeds van start met een intensieve opleiding, die tot op heden doorloopt.

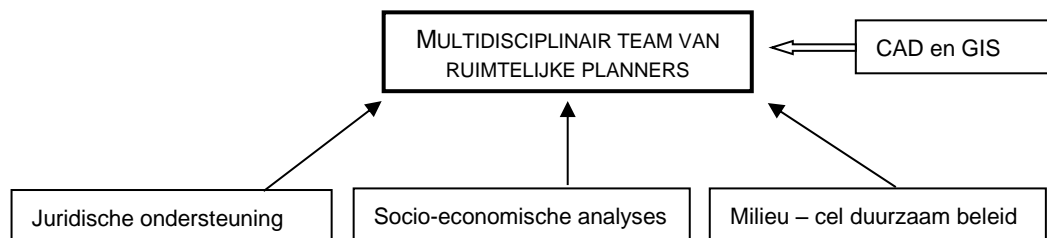
Aanvankelijk leken er weinig vragen voor onderzoeken toe te komen, maar dit veranderde tijdens de laatste maand van het jaar. Sinds de opstart van de dienstverlening werden er in 2016 een 15-tal woningonderzoeken uitgevoerd.

4.6 Ruimtelijke planning IOK plangroep

4.6.1 Multidisciplinair planningsteam met interdisciplinaire ondersteuning

In de sector van de ruimtelijke ordening biedt IOK een divers gamma van diensten aan. Deze dienstverlening gebeurt door IOK plangroep. IOK beschikt over een deskundig ruimtelijk planningsteam waarin ervaring en een zeer brede multidisciplinariteit belangrijke troeven zijn.

IOK plangroep is opgebouwd rond een centraal team van ruimtelijke planners in nauwe wisselwerking met diverse IOK-diensten, zoals weergegeven op onderstaande figuur.

Met een brede multidisciplinariteit binnen het planningsteam enerzijds en de interdisciplinaire ondersteuning vanuit andere IOK-diensten anderzijds, beschikt de plangroep over belangrijke troeven voor een integrale aanpak. Een integrale aanpak is niet alleen wenselijk om ruimtelijke kwaliteit te bereiken, maar wordt vandaag steeds meer juridisch en beleidsmatig verankerd (watertoets, passende beoordeling, planMER(screening), duurzaam beleid ...). Ook de juridische 'reflex' wordt beschouwd als een belangrijke meerwaarde. Het garandeert enerzijds dat voorschriften getoetst worden op hun wettelijke steekvastheid en draagt anderzijds bij tot een efficiënte benutting van het juridische instrumentarium om wensbeelden te realiseren.

Op basis van deskundigheid, een goed gestructureerd overleg tussen de verschillende disciplines en een permanente uitwisseling van kennis en ervaringen worden evenwichtige voorstellen en plannen uitgewerkt. Permanente vorming en opleiding zorgen voor een eigentijdse benadering.

Overstap naar 'in house'-dienstverlening

Sinds het arrest Coditel (2008) moet een bepaald dienstverband beschouwd worden als een 'in house'-opdracht mits voldaan is aan een aantal criteria met betrekking tot interne controle. Concreet kunnen de IOK-vennoten vandaag gebruik maken van IOK dienstverlening op afroep (bijvoorbeeld ruimtelijke planning) zonder het voeren van een procedure overheidsopdrachten. Intussen werd deze rechtspraak in Europese regelgeving verankerd en wordt Vlaamse verankering voorbereid.

Voor IOK is er een onverzoenbaarheid tussen enerzijds het meedingen bij overheidsopdrachten als marktspeler en anderzijds het optreden als 'in house'-speler voor vennoten. Dit betekende dat een keuze moest gemaakt worden. Om haar strategische positionering in dit verband te bepalen, werd in opdracht van de bestuursorganen een rondgang van alle colleges in de Kempen georganiseerd om de stem van alle colleges te horen. Op basis van deze verkenningsronde werd in 2016 de beslissing genomen om de overstap naar 'in house'-dienstverlening te maken. 'In house'-dienstverlening heeft in de eerste plaats zijn effect op de activiteiten van IOK plangroep, IOK technische dienst en grondverwerving. Daarnaast kunnen ook nog een aantal andere (nieuwe) vormen van dienstverlening gevat worden.

4.6.2 Opdrachten

Een 1ste groep van opdrachten heeft betrekking op ondersteuning van gemeenten en provincie inzake een brede waaier aan planologische taken:

- Opmaak gemeentelijke structuurplannen;
- Opmaak gemeentelijke en provinciale uitvoeringsplannen;
- Andere planologische opdrachten zoals masterplannen, dichtheidsbeheerplannen, richtlijnenboeken, woonomgevingsplannen ...;
- Ondersteuning gemeenten inzake projectregie gebiedsontwikkeling;
- Intergemeentelijke kwaliteitskamer.

Daarnaast biedt IOK plangroep intern ondersteuning aan planologisch-ruimtelijke voortrajecten/vraagstukken in het kader van andere vormen van dienstverlening:

- Ontwikkeling bedrijventerreinen;
- Ontwikkelen woonzones;
- Ontwikkeling sites IOK Afvalbeheer.

Daarnaast voert IOK plangroep ruimtelijk-stedenbouwkundige opdrachten uit met streekbelang.

Tabel 19: Overzicht lopende dossiers 2016 IOK plangroep

Opdrachtgever	Opdracht
Arendonk	RUP Containerpark
Baarle-Hertog	RUP Woonbeleid RUP lokaal bedrijventerrein
Balen	Project Nyrstar/Zinkstraat Structurele planologische ondersteuning Masterplan binnengebied Olmen Dichtheidsbeheerplan - richtlijnenboek Woonzone (WZ) Boschberg Fase II en III Eerstelijns stedenbouwkundige ondersteuning
Beerse	RUP Zonevreemde recreatie Fietspad
Dessel	WZ Elsackers 2 Stenehei-Niras
Geel	Industriezone Liessel Herziening GRS Inrichtingsstudie RUP Sint-Dimpnaplein Inrichtingsstudie RUP Groene Long Holven RUP containerpark Innovatiepark - wetenschapspark Eandissite IOK/WZ Dr. Vandeperrestraat
Grobbendonk	WZ Waterlaat
Heist-op-den-Berg	Inrichtingsstudie Binnengebied Neerweg – Keversstraat RUP Park Hof ter Laken RUP Noordrand Industripark Herziening RUP Kern Wiekevorst
Herentals	Richtlijnenboek - projectregie Hannekenshoek-Vennen WZ Kapellenblok Bedrijvenzone (BZ) Langepad BZ Dikberd
Herselt	WZ Dorp
Hoogstraten	Stedenbouwkundige verordening Kleinstedelijk Gebied (KSG) De Kluis WZ Achtelsestraat Herstructureringsproject Transportzone Meer Ontwikkelingsstrategie Meerle-Dorp
Kasterlee	RUP Containerpark Kasterlee/Lille RUP Witte Bergen
Laakdal	RUP Recreatiezone Kapelleberg RUP Lokaal bedrijventerrein Fietspad Langvoort

Opdrachtgever	Opdracht
	Vorststudie zone school Klein-Vorst
	WZ Wijngaardbos
	Eerstelijns stedenbouwkundige ondersteuning
Lille	RUP Sportinfrastructuur
	RUP Containerpark Kasterlee/Lille
	Lokaal bedrijventerrein
Meerhout	RUP Melsebaan-Lil
	Masterplan Site Lucas-Havep
	RUP Zeggeman
	Herziening GRS
	Dichtheidsbeheerplan
Merksplas	RUP Mierenweg
	RUP Oude Baan
	RUP Veldenberg
	RUP wonen
	RUP Kapel Geheul
	RUP Zonevremde bedrijven
Mol	RUP Verlipark
	WZ Haaksstraat
	RUP Berkenbossen
Nijlen	RUP Kern Kessel
	RUP Katerstraat
Oud-Turnhout	RUP Zonevremde bedrijven
	RUP Parkgebied
Ravels	RUP Zonevremde bedrijven 4
	RUP Baetenheide
	RUP Weelde Depot
	Uitbreiding Lokaal Bedrijventerrein Poppel
	WZ Bovenheide
	Eerstelijns stedenbouwkundige ondersteuning
Retie	Vorststudie Weekendverblijven
	Masterplan De Vest
	Masterplan Klein Neetje
	RUP Bufferbekken Bempdekens
	Richtlijnen meergezinswoningen
	Masterplan rand gemeentepark
	Woonbehoeftestudie
Rijkevorsel	RUP Zonevremde bedrijven
	Dichtheidsbeheerplan
	Projectregie Sas
Turnhout	Bentel Noord
Vorselaar	KMO Sassenhout
	WZ Van de Wervelaan
Westerlo	Richtlijnenboek kern Westerlo
	Bedrijventerrein Heultje
Provincie	PRUP Pinken te Dessel
	PRUP's Afbakening KSG Heist-op-den-Berg
	PRUP's Afbakening KSG Herentals
Regioproject	Religieus patrimonium

Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen

IOK Plangroep is auteur van de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen van 14 buitengebied-gemeenten (Arendonk, Baarle-Hertog, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Lille, Meerhout, Merksplas, Nijlen, Retie, Vorselaar, Westerlo) en 1 stedelijk gebied (Mol). Als gevolg van de herziening van het provinciale structuurplan RSPA zijn verschillende gemeenten gestart met een (beperkte) herziening, in de 1ste plaats in functie van afstemming op het vernieuwde beleidskader. IOK plangroep begeleidt de herziening GRS van 2 gemeenten.

Ruimtelijke uitvoeringsplannen en andere beleidsplannen

Na goedkeuring van hun 1ste GRS zijn de meeste gemeenten onmiddellijk gestart met de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's). IOK plangroep is opdrachthouder van

diverse gemeentelijke RUP's, naast andere gemeentelijke planningsopdrachten. Ook in opdracht van de provincie Antwerpen werden in 2016 opnieuw planningsstaken uitgevoerd. De opmaak van RUP's gaat telkens gepaard met de opmaak van een screening op planMER, dan wel de begeleiding van de opmaak van een planMER door de aangestelde onderaannemer.

Projectregie gebiedsontwikkeling

Een nieuwe vorm van ondersteuning is 'Projectregie gebiedsontwikkeling'. Deze dienstverlening gaat een stuk verder dan begeleiding van een gemeente in een planologische traject: het behelst ook het vervolgtraject om tot effectieve realisaties te komen, zoals het uitwerken van businesscases, marktverkenning, zoeken van potentiële investeerders, organisatie PPS ...

Elk van de nodige expertises is aanwezig binnen IOK maar het aanbod als totaalpakket is recent en vereist in aanvangsfase de nodige expertise opbouw, o.m. door kennisuitwisseling met collega-intercommunales en specifieke opleidingstrajecten. In 2016 werden de eerste opdrachten m.b.t. projectregie toegewezen.

Projectwerking woonbeleid en industrieel beleid IOK

Binnen het luik 'Projectwerking' is IOK plangroep actief betrokken bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK (planologische ondersteuning). In de 1ste plaats gebeurt dit door opvolging van hogere planprocessen die het toekomstig kader uittekenen voor deze beleidsdomeinen (afbakingsprocessen van klein- en regionaalstedelijke gebieden, ruimtelijke uitvoeringsplannen met betrekking tot nieuwe bedrijventerreinen ...).

Sinds 2010 is de projectwerking operationeel. De projectwerking staat voor een gestructureerde integrale aanpak van streekontwikkelingsprojecten (woonbeleid – industrieel beleid – duurzame ontwikkeling – ruimtelijke planning ...). Op die manier kan het aspect duurzame ruimtelijke ontwikkeling van bij aanvang tot uitvoering in een project geïntegreerd en opgevolgd worden. Transparantie en overleg zijn daarbij sleutelwoorden. Kwaliteit en aandacht voor duurzame ontwikkeling (binnen de randvoorwaarden van kostenefficiëntie) zijn sleutelbegrippen in deze projectwerking.

Voor een overzicht van de activiteiten in dit verband verwijzen we naar tabel 19.

Eerstelijns planologische en stedenbouwkundige ondersteuning

Eerstelijns-ondersteuning van stedenbouwkundige diensten is al geruime tijd onderdeel van het aanbod van IOK plangroep. Op vraag van een gemeente ontleent het team een expert om op tijdelijke basis en in situ ondersteuning te bieden binnen de gemeentelijke stedenbouwkundige dienst. In 2016 hebben een 4-tal gemeenten van deze ondersteuning gebruik gemaakt.

Recenter en steeds groeiend is de vraag van gemeenten tot (eerstelijns) planologische ondersteuning. IOK plangroep biedt daarbij ondersteuning bij beoordeling van (complexe) verkavelingsaanvragen e.d. Indien de gemeentelijke stedenbouwkundige dienst geconfronteerd wordt met een dergelijk complex dossier, kan zij steeds beroep doen op de expertise van IOK plangroep. In bepaalde gevallen kan ook ontwerp onderzoek en het uitwerken van alternatieven een onderdeel vormen van de planologische ondersteuning. In 1ste instantie betrof het een ad hoc ondersteuning op basis van concrete dossiers. In het verlengde hiervan werd door een aantal gemeenten tevens ondersteuning gevraagd voor een meer structurele vorm van planologische begeleiding, o.m. bij het heroriënteren en/of begeleiden van planologische processen.

Intergemeentelijke kwaliteitskamer (IKRO)

In 2014 werd – op vraag van enkele gemeentebesturen en na interessepeiling bij alle aangesloten gemeenten – een Intergemeentelijke Kwaliteitskamer Ruimtelijke Ordening (IKRO) opgericht.

De intergemeentelijke kwaliteitskamer is een adviescommissie voor ruimtelijke projecten binnen het IOK-werkingsgebied. De IKRO bestaat uit interne en externe experts op het vlak van architectuur, landschapsarchitectuur, duurzaamheid en ruimtelijke planning. De IKRO biedt een onafhankelijke en deskundige ondersteuning bij de beoordeling van projectaanvragen in het streven naar een goede ruimtelijke kwaliteit. Aan de hand van een aantal criteria stuurt en geeft de kwaliteitskamer suggesties aan kleinere en grotere projecten met als doel een efficiënter ontwerpproces en een hogere ontwerp kwaliteit.

Regioproject 'Toekomst van de parochiekerken'

Op vraag van de Conferentie van Kempense burgemeesters werd in 2014 gestart met informatieverstrekking aan de gemeenten door de organisatie van een 2-daagse cyclus over de 'Toekomst van de parochiekerken'. Hiervoor werden vertegenwoordigers van gemeentebesturen, kerkbesturen en parochieteamen uitgenodigd. Bij de organisatie werd beroep gedaan op de inbreng

van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) en het bisdom Antwerpen. In 2015 en 2016 werd telkens een netwerkmoment georganiseerd met dezelfde partners. Tijdens het netwerkmoment in 2015 werd een concreet actieplan voor trajectbegeleiding van de Kempense gemeentebesturen voorgesteld. Als voorbeeld werd de totstandkoming van het parochiekerkenplan van Mol duidelijk en uitvoerig toegelicht. Tijdens het netwerkmoment van 2016 werd de stand van zaken m.b.t. de opmaak van de kerkenplannen binnen het werkingsgebied toegelicht en werden ervaringen met de opmaak hiervan uitgewisseld. Ook het projectbureau Herbestemming Kerken stelde haar werking voor d.m.v. van een wervelende presentatie. Ook de ondersteuning van CRKC op het vlak van veiligheidszorg en gebruiksovereenkomsten werd toegelicht.

In 2016 was een belangrijke taak weggelegd voor het informeren en op weg helpen van gemeenten met de opmaak van het kerkenplan. Dit leidde tot volgende resultaten:

- Opstart opmaak kerkenplannen (o.a. Geel, Herselt, Hoogstraten, Olen, Oud-Turnhout,...)
- Goedgekeurde (of ter goedkeuring voorliggende) kerkenplannen (o.a. Beerse, Grobbendonk, Herenthout, Lille,..)
- De begeleiding van open avond (Turnhout)

In 2017 zal IOK de gemeenten die dat wensen verder ondersteunen bij dit lokale proces. IOK zal verder onderzoeken welke intergemeentelijke initiatieven kunnen ontplooid worden om dit lokale proces te ondersteunen. Hierbij wordt o.m. gedacht aan het onderhouden van het regionaal kennisplatform, een verdere trajectbegeleiding van Kempense gemeentebesturen, ondersteuning van het communicatietraject i.f.v. de kerkenplannen en opvolging/begeleiding van haalbaarheidsonderzoeken.

4.6.3 Opvolging planprocessen

IOK plangroep volgt nieuwe ontwikkelingen (beleid, wetgeving) op de voet om hier maximaal op te kunnen inspelen vanuit de gemeentelijke behoeften. In dit kader werden onder meer onderstaande planningsprocessen in 2016 verder opgevolgd.

Opvolging Vlaamse planprocessen

- Voorbereiding Beleidsplan Ruimte Vlaanderen – ontwerp witboek (vervolg RSV)
- Operationeel uitvoeringsprogramma AGNAS (Afbakening van de Gebieden van Natuurlijke en Agrarische Structuur)
- Herziening Sigmaplan

Opvolging provinciale planningsprocessen

- Voorbereiding nota Ruimte
- Kaderplan Kempense Meren
- Andere ruimtelijke processen in de regio (verkenning heropstart Berkenbossen ...)

4.6.4 Verdere uitbouw van IOK-GIS

Externe dienstverlening

In 2015 rees de vraag van een aantal gemeenten of IOK ondersteuning kon bieden inzake het ter beschikking stellen van een (deeltijdse) eerstelijns GIS-coördinator. Hierop werd een bevraging georganiseerd bij alle gemeenten inzake hun behoeften. Op basis van de resultaten van deze enquête werden in 2016 stappen gezet tot de uitbouw van een kostendelende dienstverlening intergemeentelijke GIS-coördinatie. 7 gemeenten beslisten effectief om hieraan deel te nemen. Voor deze dienstverlening werd de inzet van 2 VTE op A-niveau noodzakelijk geacht, te verdelen over deze 7 gemeenten en IOK. De hiertoe noodzakelijke aanwervingsprocedures werden in 2016 met succes afgerond, met aanstelling van 2 nieuwe medewerkers als intergemeentelijke GIS-coördinatoren.

Interne dienstverlening

Vanuit IOK plangroep werd in 2016 verder gewerkt aan de opbouw van de interne geodatabank met voor IOK relevante ruimtelijke data. Deze databank staat ten dienste van elke IOK-dienstverlening, zowel door verwerking in project-gebaseerde desktop-GIS-software als door raadpleegmogelijkheden in de intranet-GIS-toepassing. Het gebruik van desktop-GIS-software is standaard verweven in werkprocessen binnen IOK plangroep en andere diensten. Het intranet-GIS werd in 2005 opgestart om ruimtelijke informatie organisatiebreed in te kunnen zetten. Een algehele update

van het interne GIS dringt zich echter op met het oog op kwalitatieve dienstverlening, actueel geo-databaseer en optimalisering van werkprocessen.

4.7 Dienstverlening informatieveiligheid

De politie- en hulpverleningszones zijn er wettelijk toe gebonden om een consultant voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan te stellen die de nodige richtlijnen, procedures en veiligheidsplannen op maat van de zone uitwerkt. Op vraag van de politie- en hulpverleningszones heeft IOK in 2016 het initiatief genomen om een dienstverlening op te zetten rond informatieveiligheid. Deze dienstverlening werd uitgewerkt in samenspraak met de politie- en hulpverleningszones die wensen in te gaan op het aanbod. In 2017 zal van start worden gegaan met de dienstverlening.

4.8 Projectwerking duurzaam beleid

Deze dienstverlening wordt verzorgd door het duurzaamheidsteam van IOK. Dit pakket aan gemeentespecifieke diensten is aanvullend op het basispakket inzake duurzaam beleid dat aangeboden wordt vanuit de kostendelende vereniging IMD (cf. paragraaf 4.9). Met deze dienstverlening in opdracht van individuele gemeenten beoogt IOK de ondersteuning van gemeenten inzake specifieke planningstaken en andere gemeentespecifieke opdrachten op het vlak van milieu en duurzaam beleid. Deze lijst is niet limitatief en wordt voortdurend afgestemd op de evoluerende lokale behoeften:

- Aanbieden van de mogelijkheid tot intercommunale tewerkstelling van duurzaamheidsambtenaren;
- EnergieK: werking van de Vlaamse energielening;
- Projectwerking met basisscholen (milieulessen, klimaatscholen 2.0);
- Coördinatie van het Kempens streekproject 'Kempen2020' rond het Burgemeestersconvenant;
- Intern duurzaam beleid IOK en IOK Afvalbeheer.

4.8.1 Intergemeentelijke duurzaamheidsambtenaren

In 2016 leverde het duurzaamheidsteam een pool aan intercommunale duurzaamheidsambtenaren van 1,1 VTE. Er werd op die manier een intergemeentelijke duurzaamheidsambtenaar voorzien voor de gemeenten Hulshout (0,5 VTE, tot juni) en Lille (0,5 VTE), Rijkevorsel (0,2 VTE) en Mol (0,4 VTE).

Daarnaast leverde het duurzaamheidsteam tijdelijk een intergemeentelijke milieuableenaar voor de gemeente Lille (0,5 VTE, vanaf 1 juni tot het einde van het jaar).

4.8.2 energieK: werking van de Vlaamse Energielening

In 2008 werden de 1ste stappen gezet om een lokale entiteit op te richten in het kader van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE). Dit fonds heeft als maatschappelijk doel goedkope tot zelfs renteloze leningen te verstrekken voor het financieren van structurele energiebesparende maatregelen in particuliere woningen (vb. het plaatsen van dakisolatie, hoogrendementsglas, geothermische warmtepomp, condensatietetel, zonneboiler ...). Sociaal zwakkere personen vormen voor FRGE een bijzondere doelgroep.

Na een uitgebreide informatieronde bij de Kempense gemeentebesturen, de OCMW's, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de sociale verhuurkantoren, bestaande lokale entiteiten en de energiesnoeiërs werden in 2010 maar liefst 25 gemeenten bereid gevonden om binnen een lokale entiteit het FRGE op te starten. Sinds het voorjaar van 2011 staat het fonds binnen de Kempen beschikbaar voor de bevolking. In het kader van de 6de staatshervorming werd beslist tot regionalisering van het FRGE. Dit gebeurde middels een overdracht van de rechten en verplichtingen naar de gewesten op 1 juli 2014. Vervolgens werd het FRGE ontbonden per 1 januari 2015. Sindsdien ligt de coördinerende rol bij het Vlaams Energieagentschap (VEA). De lijst van toegestane ingrepen werd geharmoniseerd tussen de verschillende lokale entiteiten. Overal in Vlaanderen dienen dezelfde voorwaarden gevolgd te worden sinds 1 juli 2015. De toegestane werken onder de lening zijn onder andere plaatsing van dakrenovatie incl. isolatie, hoogrendementsbeglazing, condensatietetel, PV zonnepanelen.

In 2016 werden, verspreid over de 25 deelnemende gemeenten, 165 leningen toegekend voor een totaal krediet van 1.154.742 euro, waarvan 18 (10,9%) aan de doelgroep.

Bij de bijzondere doelgroep dienen de energiesnoeiërs een verplichte energiescan van de woning uit te voeren. Bijkomend heeft deze doelgroep in bepaalde gevallen recht op extra sociale of technische begeleiding bij de verbouwingen, ook wel esco-begeleiding genaamd. Zo kunnen deze mensen, als ze dat wensen, geholpen worden bij het aanstellen van de aannemer, de opvolging van de werken, de controle van de facturen en de betaling ervan. Deze dienstverlening gebeurt in samenwerking met het lokaal energiesnoeiërsbedrijf De Kringwinkel Zuiderkempen vzw of WEB vzw. De energiesnoeiërs worden hiervoor vergoed via werkingsmiddelen die IOK vanuit het VEA ontvangt.

4.8.3 Projectwerking met basisscholen

Het projectaanbod aan de Kempense basisscholen (lessen energie en klimaat en intergemeentelijk project Klimaatscholen) werd uitgebouwd met EFRO-ondersteuning van Europa. Voor het project Klimaatscholen werd ook Vlaamse steun vanuit de Samenwerkingsovereenkomst 2008-2013 ontvangen. Voor de upgrade naar Klimaatscholen 2.0 wordt Europese steun gezocht.

Milieulessen

De voorbije schooljaren kende het aanbod milieulessen voor 2de en 3de graad basisonderwijs een toenemend succes. Het lessenaanbod behandelt naar keuze de thema's energie, klimaat en water. In het schooljaar 2015-2016 werden in totaal 309 lessen gegeven, verspreid over 20 gemeenten. In het lopende schooljaar 2016-2017 staan 317 lessen ingepland in 21 verschillende gemeenten.

In samenwerking met Hidrodoe (Pidpa) werd in de periode 2010-2011 een nieuw lessenpakket uitgewerkt, dat sinds het schooljaar 2011-2012 in het lessenaanbod werd opgenomen. Het lessenpakket dient als voorbereiding op een bezoek aan Hidrodoe. Scholen kunnen kiezen uit de modules waterhoeveelheden, watervervuiling, drinkwaterproductie en waterproblematiek in de wereld. Dit aanbod wordt voortgezet in het schooljaar 2016-2017.

Klimaatscholen

In het schooljaar 2008-2009 werd het intergemeentelijk project 'Klimaatscholen' opgestart, met steun van Europa, Vlaanderen en de deelnemende gemeenten, alsook in samenwerking met de provincie Antwerpen. Het project wordt jaarlijks opnieuw via de deelnemende gemeenten aangeboden aan de scholen, waardoor momenteel al 83 basisscholen (een derde van alle basisscholen uit de Kempen) verspreid over 24 verschillende gemeenten klimaatschool zijn. Sinds het schooljaar 2014-2015 wordt een versterkte projectformule toegepast, in samenwerking met Djapo vzw, de MOS-begeleiders van PIME, de energiesnoeiërs van WEB en Kringwinkel Zuiderkempen en het Kenniscentrum Energie van Thomas More Geel. 5 Kempense basisscholen werden geselecteerd en werden gedurende 2 schooljaren in zowel een technische als educatieve werkgroep professioneel begeleid om van hun school een echte klimaatschool te maken. In het schooljaar 2016-2017 werd met een nieuwe groep van 6 basisscholen het project voortgezet en werd het partnerschap uitgebreid met steun van de distributienetbeheerders Eandis en Infrac. Doelstelling is die nieuwe projectformule de volgende jaren met Europese steun en een internationaal partnerschap verder te versterken.

Door de projectmatige aanpak binnen de scholen worden de thema's energie en klimaat en het bijhorende lessenpakket goed gekaderd binnen de werking van de scholen en de wisselwerking met de leerlingen. Dit zet duidelijk aan tot nieuwe, creatieve initiatieven en een groter energiebewustzijn binnen de klimaatscholen. Bovendien wordt hiermee een aanzet gegeven tot meer structurele, energiebesparende maatregelen (op iets langere termijn) op de scholen.

4.8.4 Coördinatie van het Kempens streekproject 'Kempen2020' m.b.t. het Burgemeestersconvenant

In het voorjaar van 2013 lanceerde IOK het streekproject 'Kempen2020' rond het Burgemeestersconvenant. De uitdaging is om samen met de Kempense gemeenten actie te ondernemen om de CO₂-uitstoot met 20 % te verlagen tegen 2020. De reacties vanuit de Kempense gemeentebesturen zijn uitgesproken enthousiast. Alle 29 Kempense gemeenten hebben zich in 2014 geëngageerd om samen met IOK aan de slag te gaan met het convenant.

IOK coördineert als erkend territoriaal coördinator

In augustus 2013 werd IOK door Europa erkend als territoriaal coördinator. Vanuit deze rol stroomlijnt IOK de verschillende lopende initiatieven voor de Kempense gemeenten en onderneemt IOK zelf actie waar zij best geplaatst is. Hierbij wordt enerzijds verder gebouwd op succesvolle lopende initiatieven zoals Energie Infotoer, Klimaatscholen, samenaankopen ... en worden anderzijds nieuwe acties opgestart, zowel regionale als lokale acties op maat. Betrokkenheid van de burger en aandacht voor specifieke doelgroepen (energiewaarme) zijn daarbij aandachtspunten.

Samenwerking vanuit een groeiend partnerschap

Binnen het streekproject heeft IOK een coördinerende rol waarbij een breed partnerschap tussen verschillende actoren die op dit vlak actief zijn, cruciaal is. Er werd een hoofdpartnerschap op poten gezet tussen IOK, distributienetbeheerders, provincie en VITO. Kamp C, Rurant en VOKA sloten in een latere fase nog aan bij dit hoofdpartnerschap. Elk van de partners behoudt zijn één-op-één-relatie met de gemeenten en blijft autonoom binnen zijn 'core-business'.

Naast dit hoofdpartnerschap wordt ingezet op versterking van samenwerking en betrokkenheid met alle andere mogelijke regionale partners vanuit de bedrijfswereld, middenveld... Het groeiend partnerschap beoogt onder meer efficiëntieverhoging door samenwerking, afstemming en informatiedoorstroming (vb. organisatie van een regionaal overleg met ziekenhuizen).

Activiteiten

In functie van de uitvoering van alle 29 goedgekeurde lokale energie-en klimaatactieplannen werd de regionale werking versterkt:

- Verder vorm geven aan de uitwerking van regionale deelprojecten (vb. klimaatscholen), zodat met uitgewerkte projectvoorstellen onmiddellijk ingespeeld kan worden op nieuwe projectoproepen.
- Jaarlijkse analyse van de cijfers uit de nulmeting en monitoring op lokaal en regionaal niveau.
- Verder uitbouwen van een communicatiecampagne voor het streekproject Kempen2020 door middel van:
 - Jaarlijkse organisatie van een Kempen2020 streekevent voor stakeholders (op 18 maart 2016 vond dit plaats in Theaterzaal Het Vierde Oor op de Teunenberg in Olen, gekoppeld aan een uitdaging rond streekproducten);
 - Uitbouw van de projectwebsite www.kempen2020.be;
 - Verspreiding van projectgebonden nieuwsitems via extranet, nieuwsbrieven, duurzaamheidskrant, website, lokale communicatiekanalen, sociale media ...;
 - Toelichtingen op lokale fora (vb. op adviesraden en netwerksessies lokale economie);
 - Beschikbaar stellen van promomateriaal ('roll-ups' en folders).
- Door middel van halfjaarlijks dienstoverschrijdend lokaal overleg de uitvoering van het lokaal energie- en klimaatactieplan sturen.
- Verder consolideren van de netwerken (vb. jaarlijkse regionale Kempen2020-workshop, halfjaarlijks provinciaal klimaatoverleg) en afspraken maken met de verschillende partners.
- Wijkrenovatieproject: goedkeuring van het Interreg 2 Zeeën dossier 'SHINE', opstart lokale wijkrenovaties.
- Geothermie en warmtenetten: door middel van kennisopbouw, -verspreiding en draagvlakcreatie het potentieel maximaliseren rond de realisatie van een Kempens warmtenetwerk gekoppeld aan diepegeothermiecentrales.
- Fondsenwerving om regionale troeven op vlak van duurzaam energiebeleid te ontwikkelen op het terrein.

4.8.5 Intern duurzaam beleid IOK en IOK Afvalbeheer

Naast de externe dienstverlening worden ook inspanningen geleverd in functie van een intern duurzaam beleid.

Integratie van milieuzorg binnen de dagdagelijkse werking

Zowel binnen de interne werking van de diensten alsook binnen de externe ontwikkelingsprojecten zorgt het duurzaamheidsteam voor een concrete vertaling in de eigen organisatie van de principes van duurzame ontwikkeling. Versterking van het dienstoverschrijdend overleg en samenwerking zorgt ervoor dat interne milieuzorg een concrete vertaling krijgt naar de dagdagelijkse werking van de diensten.

- Opvolging van de duurzame aspecten binnen het nieuwe IOK-kantoorgebouw (werking KWO, opstart van een nieuwe interne fietspromotiecampagne 'de ronde', energieboekhouding...);
- De realisatie en herinrichting van enkele industrieterreinen door IOK gebeurde met toenemende input van de milieudienst;
- Integratie van milieuzorg in de activiteiten van de personeelskring (vb. boomplantdag).

Mobiliteit

- Coördinatie van een Pendelfondsproject in samenwerking met Thomas More Kempen en Welzijnszorg Kempen, met een totaal van 120.000 euro investeringen door IOK en IOK Afvalbeheer (tot 50 % gesubsidieerd);
- Coördinatie interne werkgroep mobiliteit;
- Opvolgen van het fietsgebruik bij woon-werkverkeer bij het personeel;
- Deelname aan 'Geel op de fiets', 'Bike to Work', 'Car Free Day' en 'De Grote Verkeerskwis' met focus op fietsen en verkeersveiligheid;
- Opstart van een nieuwe fietscampagne 'de ronde' voor het eigen personeel;
- Beschikbaar stellen van fietspompen op alle sites van IOK en IOK Afvalbeheer;
- Publicaties rond duurzame mobiliteit in het infomagazine;
- Ondersteuning van personeel bij de aankoop van een eigen elektrische pendelfiets;
- Verduurzamen van dienstverplaatsingen: personeel beschikt bijkomend over een plooi-fiets;
- Opstart van een regionaal overleg rond het versterken van het fietsbeleid (i.s.m. provincie Antwerpen).

Energie en klimaat

- Opmaak van een intern klimaatactieplan:
 - Becijferen van de nulmeting (referentiejaar 2012) op basis van de energieboekhouding van IOK en IOK Afvalbeheer;
 - Intensief participatief traject met dienstoverschrijdend overleg en raadpleging van personeel, dat vervolgens vertaald werd naar concrete initiatieven in het klimaatactieplan;
 - Kwantificeren van het reductiepotentieel van de speerpunten uit het klimaatactieplan;
 - Opmaak van een samenvattende klimaatbeleidsnota rond een selectie van 19 speerpunten.

4.9 Kostendelend verlengstuk inzake juridisch en technisch advies milieu, juridisch en technisch advies ruimtelijke ordening, algemene juridische adviesverlening en ondersteuning duurzaam beleid - IMD

Deze dienst functioneert als een kostendelende vereniging, wat inhoudt dat de deelnemende gemeenten in de schoot van IOK en samen met IOK gezamenlijk expertise verwerven en dus de facto gemeenschappelijk gekwalificeerd personeel aanwerven. Deze vereniging opereert zonder rechtspersoonlijkheid in de schoot van IOK, maar vormt wel een eigen afzonderlijke entiteit met een andere deelnemersstructuur dan IOK en met een eigen boekhouding.

Deze expertise, aangeworven in een intercommunaal samenwerkingsverband, biedt belangrijke voordelen inzake schaalvergroting en synergie. Gelet op het wezen van het kostendelende verlengstuk wordt geen prijs per dossier voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het inwoneraantal zodat de gemeenten een bijdrage in de kosten in het gezamenlijk aangeworven personeel voorzien. Deze personeelsleden dragen bij tot de uitvoering van de taken van de gemeenten die kaderen in het algemeen belang. De bijdrage van de gemeenten is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd.

Op die manier vormt het kostendelende verlengstuk een "in house"-orgaan van de deelnemende gemeenten statutair verankerd op basis van het principe van wederzijdse exclusiviteit.

De dienstverlening van IMD is gebaseerd op 2 pijlers zoals hierna weergegeven.

4.9.1 Basispakket voor ondersteuning van alle deelnemers bij de uitbouw van een duurzaam milieubeleid

Binnen de schoot van IMD wordt op het vlak van duurzaam beleid een basispakket aangeboden. Dit pakket legt de nadruk op acties met een (gemeentegrens)overschrijdende aanpak en kan gemeentespecifiek worden aangevuld met een projectaanbod duurzaam beleid. Sinds 2014 is dit dienstenpakket in belangrijke mate afgestemd op de uitdagingen binnen het nieuwe streekproject Kempen2020.

Op basis van een continue evaluatie van de afgelopen jaren en regelmatige terugkoppeling vanuit de gemeenten bestaat het basispakket duurzaam beleid vanuit IMD onder andere uit:

- Organisatie van de intergemeentelijke actie 'Behaag onze Kempen' in samenwerking met de gemeentebesturen en natuurverenigingen;
- Organiseren van de Energie infotoer;
- Communicatie en informatie;
- Loketfunctie (vb. op vraag van een gemeente advies geven bij ontwerpen van plannen van hogere overheden);
- Publicatie van een halfjaarlijkse intergemeentelijke duurzaamheidskrant;
- Vertegenwoordiging van de Kempense gemeenten op gewestelijk niveau (o.a. Vlinter-overleg);
- Onderhouden van meer structureel contact met de gemeenten (organisatie van regionale workshops en halfjaarlijkse overlegmomenten met schepenen leefmilieu en lokale milieudiensten);
- Voorbereiding en opstart samenaankoop condensatietetels voor particulieren;
- Organisatie samenaankoop rond dakisolatie voor particulieren;
- Milieuverantwoord productgebruik.

4.9.1.1 Het streekproject Kempen2020 als basis

De cel duurzaam beleid biedt de gemeenten ondersteuning bij de opmaak en uitvoering van de lokale energie- en klimaatbeleidsplannen, als regionaal coördinator van Kempen2020. Het streekproject Kempen2020 heeft een grote invloed op de werking van de gemeentelijke (milieu)diensten én dus ook op de dienstverlening vanuit IOK.

Een belangrijk aspect van de IMD-ondersteuning in het 3de uitvoeringsjaar van Kempen2020 is de coördinatie van de halfjaarlijkse lokale stuurgroepvergaderingen en de voortdurende uitwisseling van kennis en ervaringen tussen gemeenten.

4.9.1.2 Energie infotoer

IMD organiseerde in 2005-2006 voor het eerst een Energie infotoer. Het betreft infoavonden waarop verschillende onderwerpen worden aangesneden met betrekking tot energiebesparing en hernieuwbare energie. De rode draad is energiezuinig bouwen en verbouwen. De volgende items worden aangesneden: dakisolatie, LED-verlichting, elektriciteit en warmte uit de zon, nieuwbouw in 2016 (wat zijn de Vlaamse eisen), verwarming, warmtepompen, muur- en raamisolatie, energiebesparing op grootmoeders wijze. Tijdens de infosessies wordt ook consequent verwezen naar de goedkope energielening energieK (en de energielening binnen de stadsregio), de mogelijkheid tot deelname aan lopende samenaankopen en beschikbare premies voor energiebesparende maatregelen. De voorbije jaren werd de aanpak van de Energie infotoer versterkt door betere samenwerking met Kamp C van de Provincie Antwerpen, Infrac, Eandis en de Gezinsbond.

Aan de Energie infotoer 2015-2016 en 2016-2017 namen 29 gemeenten deel. Een inhoud die voortdurend inspeelt op nieuwe ontwikkelingen en een sterkere promotie, naast een steeds bredere belangstelling voor het thema bij de bevolking, dragen bij tot een goede opkomst op de infoavonden. Aan iedere infoavond namen gemiddeld meer dan 20 personen deel.

4.9.1.3 Samenaankoop dakisolatie en condensatietetels

Na de gezamenlijke aankopen van zonnepanelen, zonneboilers, dakisolatie, muurisolatie, hoogrendementsbeglazing en een gezamenlijke sanering van stookolietanks, organiseerde het duurzaamheidsteam van IOK, samen met 28 gemeenten, in 2016 opnieuw op vraag van de gemeenten een samenaankoop dakisolatie. Met bijna 700 gezinnen die zich inschreven (en een onbepaald aantal gezinnen dat rechtstreeks contact opnam met de geselecteerde aannemers) werd dit opnieuw een zeer succesvol initiatief. De samenaankoop had als doel om mensen te informeren over de vele voordelen van een goede dakisolatie en daarnaast ook betere voorwaarden te bedingen bij de aannemers/verdelers.

In de winter van 2016-2017 startte het duurzaamheidsteam, samen met 27 gemeenten, met een samenaankoop voor condensatietetels. Uit de online inschrijvingen blijkt dat nu al meer dan 300 gezinnen zullen deelnemen. De uitvoering van werken zal in de loop van 2017 plaatsvinden.

De acties gebeuren telkens in 5 tot 7 clusters van deelnemende gemeenten. Per cluster worden infoavonden georganiseerd. Onder geïnteresseerde burgers wordt een stuurgroep samengesteld die de ontvangen offertes beoordeelt. De gekozen aannemers komen zichzelf voorstellen aan het publiek.

4.9.1.4 Behaag onze Kempen

In het najaar organiseerde IMD samen met de plaatselijke natuurverenigingen (afdelingen van Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, Natuurpunt vzw en Velt vzw) en 26 geïnteresseerde gemeenten voor de 22ste keer de actie 'Behaag onze Kempen'. Via de actie worden enkele gezamenlijke natuurdoelstellingen van natuurverenigingen en gemeenten nagestreefd. Sensibilisatie rond het belang van streekeigen bomen en struiken is hierbij het belangrijkste streven, met de nadruk op aanplanting van gemengde hagen en houtkanten en meer natuurvriendelijke tuinen. Promotie gebeurt via verschillende kanalen, waaronder de gemeentelijke infobladen, de IOK-website en de intergemeentelijke duurzaamheidskrant. Het aanbod bestaat uit hoogkwalitatief plantgoed van streekeigen bomen en struiken, aangevuld met een aantal oude en streekeigen variëteiten van fruitbomen en klein fruit en een aanbod bio-bloemenzaad voor de aanleg van een bloemenweide. De opbrengst van de actie gaat naar reservatenfondsen voor beheer en aankoop van Kempense natuurgebieden.

Het plantgoed en de steunpalen werden aangekocht via een openbare aanbesteding. Naast de prijs speelden ook andere criteria zoals de herkomst van het plantgoed en milieucriteria een rol. Waar mogelijk werd gekozen voor autochtoon plantmateriaal. De aangekochte steunpalen zijn gemaakt uit hout afkomstig uit duurzaam beheerde bossen (PEFC). Bij de keuze van de boomkweker werd rekening gehouden met milieuvriendelijke teeltwijzen.

In 2016 werd er, net zoals in de voorgaande jaren, grote nadruk gelegd op het sensibilisatieluik, onder meer door het aanbieden van gratis brochures met achtergrondinformatie, door een website met onder andere een online bestelformulier en een zoekkaart om een gemengde haag of houtkant te kiezen. Ook werden in 2016 3 infoavonden rond ecologisch tuinieren georganiseerd. In totaal plaatsten 498 Kempense inwoners een bestelling, wat ongeveer evenveel is als in voorgaande jaren. In 2016 werden 50.248 stuks plantgoed geplant, wat meer is dan in voorgaande jaren, toen werden telkens bijna 40.000 stuks geplant.

4.9.1.5 Communicatie en informatie

Loketfunctie

In de 1ste plaats speelt IMD een belangrijke rol in de vorm van een tweedelijnsloketfunctie voor de lokale milieudiensten. Via telefoon en e-mail doen de lokale milieudiensten beroep op de multidisciplinaire expertise binnen IMD. Sinds 2010 werd ter verbetering van deze dienstverlening binnen IMD per gemeente een contactpersoon aangeduid. Op die manier heeft iedere gemeente een bepaald persoon als aanspreekpunt. De contactpersoon kan de ontwikkelingen binnen de gemeente beter opvolgen en zal waar nodig de vragen van de gemeente doorspelen aan de juiste persoon binnen IOK.

Een duidelijk aftekenende trend sinds 2011 is dat het duurzaamheidsteam steeds meer rechtstreeks gecontacteerd wordt door de bevolking. Deze groeiende eerstelijnsloketfunctie wordt veroorzaakt door het toenemend aantal intergemeentelijke activiteiten rechtstreeks naar de bevolking (vb. energieK, samenaankopen, Behaag onze Kempen, Energie infofoer).

Halfjaarlijkse publicatie van de intergemeentelijke duurzaamheidskrant

IMD wil samen met de gemeenten de communicatie rond duurzame ontwikkeling in de Kempen naar de bevolking structureel vorm geven. Daarom werd in de vorm van een proefproject een intergemeentelijke duurzaamheidskrant uitgewerkt. Deze krant werd in 2011-2012-2013 in 5 uitgaven verspreid over de Kempen. In de loop van einde 2013 - begin 2014 werd op basis van een evaluatie van het proefproject bepaald om het project in de vorm van een halfjaarlijkse intergemeentelijke uitgave verder te zetten. In 2016 werden 2 kranten verdeeld.

Vertegenwoordiging regio op bovenlokaal niveau

Het vertegenwoordigen van de belangen van de Kempense gemeenten op provinciaal en Vlaams niveau is een taak waar IOK zich sterk toe leent. IOK vertegenwoordigt de Kempense gemeenten op o.a. het Vliinter-overleg en het provinciaal overleg rond klimaatbeleid.

Vliinter is een samenwerkingsverband van de Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling. De intercommunale milieudienst van IOK is vertegenwoordigd in de werkgroepen milieu en ruimtelijke ordening. In de schoot van Vliinter wordt samen met VVSG ook nauw overlegd met CAPLO (centraal aanspreekpunt voor lokale overheden van de Vlaamse overheid). Sinds 2013 werd het provinciaal overleg rond klimaatbeleid opgestart en vertaalt IOK, in de rol van erkend territoriaal coördinator Burgemeestersconvenant, in een breed partnerschap de Europese uitdagingen rond energie- en klimaatbeleid naar de regio. Binnen al deze netwerken worden praktische aspecten rond het uitbouwen van een lokaal klimaatbeleid besproken. Op die manier

wordt de rol van het duurzaamheidsteam als interface tussen de lokale en hogere overheden versterkt.

Onderhouden van meer structureel overleg met de gemeenten

IOK tracht vanuit een regionale reflex aanvullend op de initiatieven van VVSG en de provincie te communiceren over belangrijke beleidsevoluties en bovengemeentelijke initiatieven van partners die opportuniteiten bieden voor de uitvoering van Kempen2020. Essentieel daarbij is periodieke terugkoppeling, waarbij zowel de verzuchtingen van de gemeenten als de resultaten van het overleg kunnen teruggekoppeld worden (IOK als interface). Om die goede wisselwerking met de IMD-gemeenten te verzekeren is regelmatig overleg nodig.

In 2016 werden zowel met de milieu- en duurzaamheidsambtenaren alsook met de schepenen van milieu overlegmomenten georganiseerd in samenwerking met IOK Afvalbeheer en de juridische dienst. Voor de milieu- en duurzaamheidsambtenaren vond in maart 2016 bovendien de jaarlijkse Kempen2020-workshop plaats, waarin lokale successen en uitdagingen binnen Kempen2020 en de ondersteunende rol van IOK werden besproken.

4.9.2 Juridische dienstverlening

De juridische dienstverlening kan worden opgesplitst in dienstverlening aan de gemeenten enerzijds en interne adviesverlening aan bestuursorganen, directie en diensten anderzijds. Deze dienstverlening wordt uitgeoefend door 9 juristen met specialisatie in het administratief recht in het algemeen, milieu- en ruimtelijk orderingsrecht in het bijzonder. Daarnaast maakt ook de milieucoördinator (ingenieur met specialisatie milieu) en een stedenbouwkundig specialist deel uit van deze dienst en wordt de dienst ondersteund door een administratief medewerkster.

4.9.2.1 Juridische dienstverlening aan de gemeenten

Beschrijving van het takenpakket

De deelnemers maken, naast het traditionele uitgebreide takenpakket van de milieudienst, gebruik van de juridische dienstverlening. Al enkele jaren wordt een belangrijke toename vastgesteld van de gemeentelijke bevragingen van de dienst inzake andere dan louter milieudossiers. Vooral ruimtelijke orderingsdossiers en algemeen administratiefrechtelijke vragen die rechtstreeks verband houden met de gemeentelijke beleidsdomeinen nemen in frequentie toe. De deelnemers aan IMD kunnen in het kader van de IMD-structuur een beroep doen op de juridische dienst van IOK zowel voor de (telefonische) vraagbaakfunctie als voor de opmaak van schriftelijke juridische adviezen.

De medebewindstaken die aan de gemeentelijke sector worden toevertrouwd, worden niet alleen veel groter, maar tevens zeer complex. Vooral de interactie tussen de verschillende soorten wetgeving met een gemeentelijke inslag blijkt bij gebrek aan een efficiënte en volwaardige ondersteuning voor een juridisch kluwen te zorgen.

De laatste jaren is vooral de dienstverlening inzake ruimtelijke ordening in een stroomversnelling terechtgekomen. De gewijzigde regelgeving is hier niet vreemd aan. Binnen de juridische dienst is het externe takenpakket van 2 van de juristen in grote mate ingenomen door ruimtelijke orderingsdossiers.

Naast deze evolutie is de belangrijke toename in het kader van betwistingen rond overheidsopdrachten kenmerkend voor 2016. De vernieuwing van de regelgeving die in volle gang is zorgt voor de noodzaak aan juridische ondersteuning. Anderzijds wordt vastgesteld dat ook in deze sector gemeenten meer en meer geconfronteerd worden met bezwaren en rechtsingang. Verwacht wordt dat de sector overheidsopdrachten alleen maar in belang zal toenemen binnen het takenpakket van de juridische dienst. Vaststelling is alvast dat de bijzondere expertise binnen IOK in hoofde van 2 juristen in grote mate wordt bevroegd.

In 2016 nam ook de bevraging rond verbintenissenrecht en ambtenarenrecht toe. Binnen de groep juristen worden ook voor deze sectoren de nodige specialisaties opgebouwd.

Deze verruimde dienstverlening biedt vele opportuniteiten voor de gemeenten, maar vereist binnen de dienst een aangepaste personeelsbezetting.

In 2016 werden 1.027 externe dossiers opgemaakt, hieronder begrepen de adviezen verstrekt in het kader van de pijler milieu van IMD. Daarnaast is ook de vraagbaakfunctie van deze dienst erg belangrijk. Het merendeel van de probleemstellingen wordt immers telefonisch beantwoord. Het takenpakket van de juridische dienstverlening aan de gemeenten kan samenvattend in 3 pijlers worden onderverdeeld.

Juridische dienstverlening in gemeentelijke beleidsdomeinen

Een permanent beschikbaar adviesorgaan inzake het beleidsdomein van de gemeenten vormt het uitgangspunt en ook het kader van het takenpakket van de juridische dienstverlening. De ondersteuning is vaak gericht op de taken in het medebewind dat door de hogere overheden aan de gemeenten wordt toevertrouwd.

Zo beschikken de leden van het team over aanvullende opleidingen en/of bijzondere expertise inzake administratief recht in het algemeen, milieuwetgeving, ruimtelijke ordening en planning, overheidsopdrachten, bevoegdheid en organieke werking lokale besturen in het bijzonder.

In de praktijk wordt binnen het team van de juristen ook gestreefd naar gespecialiseerde taakverdeling binnen de dienst.

Het gunstige synergie-effect van deze vorm van samenwerking zit niet enkel vervat in de kostenverdeling, maar ook in de gezamenlijk verworven expertise.

De opgedane kennis rond complexe dossiers in een bepaalde gemeente komt vaak opnieuw aan bod bij de behandeling van dossiers in andere gemeenten.

De gebundelde kennis wordt ook gehanteerd ten behoeve van de ondersteuning van de Conferentie van Kempense burgemeesters, de conferenties van gemeentesecretarissen en de werkgroepen van milieu- en stedenbouwkundige ambtenaren.

Hoe dan ook wordt binnen de lokale besturen de laatste jaren meer dan vroeger de noodzaak gevoeld van een permanente juridische ondersteuning bij de opmaak van notulen, het voeren van overheidsopdrachten, het beoordelen van vergunningsaanvragen ...

Met de oprichting van deze intergemeentelijke adviesstructuur als een "in house"-orgaan van de gemeenten, wordt getracht hieraan tegemoet te komen.

Vlaem milieuvergunningsaanvraagdossiers

Sinds 1992 wordt vanuit een multidisciplinaire (juridische en technische) benadering een integrale adviesverlening aangeboden inzake complexe Vlaemdossiers. Sinds 1992 wordt van deze dienstverlening op een constante wijze gebruik gemaakt.

Toenemende wetgeving in aanverwante sectoren (natuurbehoudsdecreet, integraal waterbeheer, mestdecreet, bodemdecreet, afvalstoffendecreet, ruimtelijke ordening, e.a.) heeft tot gevolg dat de beoordeling van milieuvergunningsaanvragen voor een aantal inrichtingen voortdurend complexer wordt.

Binnen de intercommunale milieudienst vraagt de beoordeling van milieuvergunningen dan ook steeds meer een interdisciplinaire aanpak.

Naast een milieutechnische en juridische beoordeling wint de beoordeling van de ruimtelijke impact van een aangevraagde inrichting aan belang. Het verlenen van advies omtrent de meer complexe milieuvergunningsaanvragen lijkt in de toekomst te zullen toenemen.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat gemeentelijke milieudiensten bij het langdurig onbeschikbaar zijn van personeel of personeelwissels tijdelijk ook nood kunnen hebben aan advies omtrent standaardvergunningprocedures en de meer courante aanvragen. De ondersteuning die hiervoor aan de gemeenten wordt aangeboden, blijft noodzakelijk.

In 2016 werden 185 milieuvergunningsaanvragen en natuurvergunningaanvragen behandeld.

Daarnaast werden er nog 36 dossiers inzake milieuhygiënereglementering en bodemsanering opgemaakt.

Stedenbouwkundige vergunningsaanvragen

In het licht van de ontvoogding van de gemeenten werd in 2008 gestart met een multidisciplinaire en integrale dienstverlening inzake complexe stedenbouwkundige aanvraagdossiers.

De ontvoogding betekent dat de gemeente autonoom stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsvergunningen kan afleveren zonder het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar (vroeger gemachtigde ambtenaar).

Om de gemeenten bij te staan bij het autonoom behandelen van de stedenbouwkundige vergunningsaanvragen en verkavelingsaanvragen wordt deze specifieke dienstverlening bestendigd, waarbij een nauwe samenwerking tussen een jurist en een stedenbouwkundig specialist leidt tot een volwaardig juridisch-technisch stedenbouwkundig advies.

4.9.2.2 Interne juridische dienstverlening

Het dossieroverzicht van de interne juridische dienstverlening van 2016 maakt duidelijk dat deze vorm van adviesverlening ook binnen IOK als een noodzaak wordt aangevoeld. Naast de betrokkenheid bij de grotere dossiers bestaat er eveneens een veelvuldig geconsulteerde vraagbaakfunctie. Uit het overzicht blijkt dat de vraagstelling zeer verscheiden is en dat de dienstverlening tegemoet komt aan alle IOK-diensten.

Zo werden in 2016 300 interne juridische dossiers opgemaakt. In het kader van het milieucoördinatorschap werden daarenboven 8 dossiers geopend.

Daarnaast vormen ook de verslaggeving van het directiecomité en de raad van bestuur en de opvolging van de wettelijke en statutaire bepalingen rond de organisatie en structuur van IOK en IOK Afvalbeheer, belangrijke onderdelen van het takenpakket.

4.9.2.3 Schematisch overzicht dossiers 2016

Tabel 20

	Aantal dossiers
Juridische dossiers gemeenten	1027
Juridische dossiers IOK	300
Milieuvergunningaanvragen	185
Milieucoördinatorschap	8
Milieuhygiënereglementering	36
Totaal	1.556

4.9.2.4 Conferentie van Kempense burgemeesters

Ook in 2016 voerde IOK, zoals de voorgaande jaren, het secretariaat van de Conferentie van Kempense burgemeesters. Deze vergadering wil tussen de burgemeesters, behorende tot de Antwerpse Kempen, op een gestructureerde wijze overleg en informatie-uitwisseling mogelijk maken over gemeenschappelijke projecten of problemen.

Zoals de voorgaande jaren werden een aantal probleemstellingen die alle gemeenten aanbelangen besproken en bestudeerd. Zo werd in 2016 onder meer aandacht besteed aan: burgemeestersconvenant Kempen2020, kerkelijk patrimonium, hervorming sociaal-economisch streekoverleg, afvalstoffenplan, weekendverblijven, vluchtelingenproblematiek, integratie gemeente - OCMW, prioritering wegenwerken AWW, oversteekplaats fietsers, motie snelheidsbeleid, vervoerregio's, Ringland, groenonderhoud zonder pesticiden, toetreding nieuwe vennoten tot IOK, VHRM, I-monitor, problematiek geparkeerde vrachtwagens, hervorming PWA, organisatie evenementen, openbaarheid van bestuur, persoonsgebonden bevoegdheden provincie, invloed besluitvorming hogere overheden op budget, criteria btw-reductie.

4.9.2.5 Interlokale vereniging milieuhandhaving

Op 8 juni 2012 is de interlokale vereniging milieuhandhaving Kempen officieel opgericht, waarbij invulling wordt gegeven aan de decretale verplichtingen van het milieuhandhavingsdecreet. De interlokale vereniging is een overlegorgaan waarin 17 gemeenten, 7 politiezones en IOK vertegenwoordigd zijn.

Op vraag van het overlegorgaan worden binnen IOK 3 milieutoezichthouders ingezet. Er werd gekozen voor een multidisciplinair team, waarbij een technisch geschoolde medewerker en twee juristen worden ingezet en waarbij de nodige administratieve ondersteuning wordt voorzien.

Ook deze dienstverlening is, zoals de juridische en technische adviesverlening van IMD, gebaseerd op het principe van kostendelend verleningsstuk van de gemeenten, waarbij de gemeenten overgaan tot het gezamenlijk aanwerven van personeel om hun decretale verplichtingen in het kader van het medebewind uit te voeren.

In 2016 zijn er binnen de interlokale vereniging voor milieuhandhaving Kempen 86 controles uitgevoerd en werden er 89 adviezen verleend, gaande van het in 1ste instantie opmaken en versturen van aanmaningen tot het effectief opstellen van een proces-verbaal.

4.9.2.6 Groepsaankopen

Op verzoek van de bij IOK aangesloten gemeenten, wordt sinds 2014 een dienstverlening aangaande groepsaankopen aangeboden.

IOK treedt hierbij in hoofdzaak op als opdrachtcentrale. Besturen die deelnemen aan de opdrachtcentrale zijn zelf vrijgesteld van het voeren van een overheidsopdrachtenprocedure. Groepsaankopen bieden o.a. schaalvoordelen en efficiëntiewinsten. De afspraken en praktische werking werden geformaliseerd in een 'samenwerkingsovereenkomst groepsaankopen', gesloten tussen IOK en elke deelnemende gemeente. De dienstverlening is betalend voor de deelnemers aan de groepsaankoop.

Volgende groepsaankooptrajecten werden door IOK als opdrachtcentrale gegund in 2016:

- Duurzaam papier;
- Technische keuringen en onderhoud brandblussers;
- Strooizout;
- Koudasfalt.

Volgende trajecten zijn reeds opgestart in 2016 en zullen gegund worden in 2017:

- Persoonlijke beschermingsmiddelen;
- Wegmarkeringen;
- Brandverzekering;
- Camerabewaking.

4.10 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

4.10.1 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GiD PBW)

4.10.1.1 Algemeen

In toepassing van de wet op het welzijn opereert de Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GiD PBW) voor elk van de aangesloten besturen als de interne preventieadviseur. In samenwerking met de externe preventiediensten waarbij de besturen respectievelijk zijn aangesloten, staat deze elk bestuur bij in zijn opdracht als werkgever om het welzijn van zijn werknemers te behartigen.

De taken en opdrachten zijn reglementair bepaald en behelzen volgende werkerterreinen:

- de veiligheid en gezondheid van de werknemer op het werk;
- de aanpassing van het werk aan de mens;
- de omgevingsfactoren op de arbeidspost, de milieuaspecten inclusief.

Aan de externe preventiedienst worden volgende opdrachten toevertrouwd:

- gezondheidstoezicht vanwege de arbeidsgeneesheer;
- psychosociale risico's.

Deze taakverdeling is vastgelegd in een bij wetgeving voorzien identificatiedocument.

Binnen een algemene beleidsvisie wordt een welzijnzorgsysteem uitgewerkt. Hierin krijgen de respectieve actoren een actieve rol toebedeeld:

- Het bestuur zet de bakens uit en legt doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en middelen vast in een globaal preventieplan met de duurtijd van een legislatuur (2014-2019). Jaarlijks wordt de uitvoering ervan geconcretiseerd en geactualiseerd door middel van een actieplan.
- De hiërarchie zorgt voor de realisatie en waakt erover dat het plan doelmatig is, aangepast aan de eigen noden en specifieke risico's.
- Het overlegcomité volgt het proces mee op en draagt er constructief toe bij.
- De preventieadviseur initieert en begeleidt het gehele proces en staat alle actoren adviserend en ondersteunend bij.

In 2016 maakte de dienst haar 25ste werkjaar rond.

4.10.1.2 Vergunning

Naar aanleiding van lopende aanvragen tot formele uitbreiding van de vergunning gingen er veelvuldige contacten door met de vergunningverlenende overheid om het verkrijgen van een aangepast Koninklijk besluit van vergunning.

De toelating tot de oprichting van deze gemeenschappelijke interne dienst werd verkregen door het Koninklijk Besluit van vergunning nr. HUA/26350/S/GDSC73ter d.d. 28 september 2016. Dit besluit bepaalt tevens de omvang en werking van de dienst.

4.10.1.3 Wezen van kostendelende vereniging

Deze dienst functioneert als een kostendelend verlengstuk/vereniging, wat inhoudt dat de deelnemende besturen in de schoot van IOK en samen met IOK gezamenlijk expertise verwerven en dus de facto gemeenschappelijk gekwalificeerd personeel aanwerven. Deze vereniging opereert zonder rechtspersoonlijkheid in de schoot van IOK, maar vormt wel een eigen afzonderlijke 'in house'-entiteit met een andere deelnemersstructuur dan IOK en met een eigen boekhouding.

Deze expertise, aangeworven binnen een samenwerkingsverband, biedt belangrijke voordelen inzake schaalvergroting en synergie. Gelet op het wezen van het kostendelende verlengstuk en conform de bepalingen van het K.B. van vergunning, wordt geen prijs per prestatie voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het aantal werknemers (voltijdsequivalenten) opgedeeld volgens functieomschrijving. De bijdrage van de besturen is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd. Op die manier vormt het kostendelend verlengstuk/vereniging een 'in house'-orgaan van de deelnemende besturen, statutair verankerd op basis van het principe van wederzijdse exclusiviteit.

4.10.1.4 Omvang werkingsgebied

De GiD PBW is de interne preventiedienst voor 73 openbare besturen. Binnen het werkingsgebied van IOK zijn er nog 2 lokale besturen die een eigen interne preventiedienst organiseren. Daarnaast maken ook samenwerkingsverbanden van gemeenten, OCMW's en een autonoom provinciebedrijf deel uit van dit initiatief.

Bijkomend verruimde de GiD PBW haar dienstverlening tot:

- IVA's en EVA's (interne en externe verzelfstandigde agentschappen);
- Verenigingen en vzw's onderworpen aan het decreet van 19.12.2008 op de OCMW's.

Zo kunnen 10.339 voltijdsequivalente werknemers (of 15.716 personen) binnen de aangesloten besturen via deze dienst beroep doen op een eigen interne preventieadviseur.

4.10.1.5 Personeelsbestand

De personeelsinvulling moet, zoals opgenomen in het nieuwe Koninklijk Besluit van vergunning, als volgt worden ingevuld:

- De dienst moet geleid worden door een diensthoofd niveau 1 die voltijds met deze opdracht zal worden belast.
- Het diensthoofd wordt bijgestaan door preventieadviseurs-titularissen van minstens niveau 2. Hun aantal bedraagt minimaal 1VTE per 1.000 VTE werknemers op de besturen (afgerond naar beneden).

De personeelsploeg wordt nu gevormd door:

- 1 preventieadviseur / diensthoofd - niveau 1 veiligheidskunde;
- 1 preventieadviseur / adjunct-diensthoofd - niveau 1 veiligheidskunde;
- 8 preventieadviseurs - niveau 2 veiligheidskunde;
- 1 secretariaatsmedewerkster - niveau 3 veiligheidskunde.

Dit houdt in dat, conform het Koninklijk Besluit, het personeelsbestand moet worden uitgebreid met 1 medewerker. Er werd daarom een vacature voor een preventieadviseur opgesteld.

Om de expertise van de preventieadviseurs op peil te houden en invulling te geven aan de wettelijke opdracht tot bijscholing, werden 649 uren opleiding gevolgd. Hierin zijn inbegrepen EHBO basisopleiding en EHBO bijscholing.

4.10.1.6 Bestuursorganen

Voor gemeenschappelijke aangelegenheden en om de nodige coördinatie te verwezenlijken, is er een beheerscomité dat 1-maal per jaar vergadert. Dit beheerscomité is samengesteld uit 1 afgevaardigde per aangesloten bestuur, afgevaardigden van de representatieve vakbonden (gewestelijke secretarissen) en een inspecteur van de FOD Waso (toezichhoudende overheid). Het

comité vergaderde op 28 april 2016. Mevrouw Tine Gielis, burgemeester gemeente Laakdal, is voorzitter.

Dit orgaan is bevoegd voor:

- Financiële zaken betreffende beheer en administratieve organisatie van GiD PBW;
- Het algemene voorkomingsbeleid en de ervoor nodige middelen;
- Aanwijzing, vervanging, verwijdering van een lid van GiD PBW;
- Voorstel toetreding/definitieve toetreding van nieuwe besturen;
- Uitsluiting van een bestuur;
- Ontbinding van de GiD PBW.

Om een vlotte werking mogelijk te maken werd binnen dit comité een dagelijks bestuur aangesteld dat in 2016 op volgende data vergaderde:

- 10 maart;
- 8 september;
- 8 december.

4.10.1.7 Activiteiten

Volgende cijfergegevens hebben betrekking op het gehele werkjaar 2016 en zijn indicatief te interpreteren. Ze geven immers geen informatie over de omvang en impact van de diverse activiteiten. De beschikbare tijdsinzet verdeelt zich over de besturen in functie van hun grootte en de risico's die specifieke personeelsgroepen inhouden. Die verhouding is dezelfde als deze die de verdeling van de werkingskosten van de dienst over de besturen bepaalt:

- De jaarverslagen 2015 werden voor elk bestuur afzonderlijk en voor de dienst in zijn geheel opgesteld en aan de bevoegde inspectiediensten overgemaakt. Wegens vertraging in het verkrijgen van de informatie, kon het algemeen jaarverslag pas in augustus worden gefinaliseerd.
- Er waren 216 activiteiten voor het opstellen en mee opvolgen van de globale preventieplannen en jaarlijkse actieplannen.
- Er gebeurden 226 prestaties naar aanleiding van arbeidsongevallen. Hierbij werden oorzaken vastgesteld om gepaste preventie maatregelen te adviseren. Voor 7 ongevallen, die voldoen aan de definitie van ernstig ongeval, werd ten behoeve van de inspectie een omstandig verslag opgemaakt.
- Er waren 249 activiteiten betreffende voorbereiding, bijwonen en nazorg voor comités PBW en basisoverlegcomités.
- Er werden 959 onderzoeken uitgevoerd waarbij een advies werd opgesteld ten behoeve van het bestuur.
- Er werden 1.578 werkbezoeken of schouwingen uitgevoerd.
- Er werden 991 activiteiten verricht in toepassing van het voorkomingsbeleid (onderzoeken en adviezen betreffende aankopen of huur - indienststellingen).

4.10.1.8 Troeven

De gemeenschappelijke organisatie van de interne preventiedienst maakt het mogelijk om gekwalificeerd personeel voltijds ter beschikking te stellen. Hierdoor wordt kennis gebundeld en specifieke ervaring binnen de openbare sector opgebouwd. Door de unieke positie van de preventieadviseur ten aanzien van bestuur, hiërarchie en personeel is zijn onafhankelijkheid eenduidig en door iedereen erkend. De preventieadviseur opereert niet vanop een eiland. Hij kan immers terugvallen op een groep van collega's om meningen te toetsen en inzichten uit te wisselen. De GiD PBW onderhoudt contacten met externe organisaties en heeft een respectabele draagkracht en enige uitstraling om mee invloed uit te oefenen op de globale welzijnsaanpak binnen de sector.

4.10.2 Cel veiligheid spelterreinen

4.10.2.1 Algemeen

Deze cel startte haar 15de werkjaar. Ze kwam tot stand in uitvoering van het Koninklijk Besluit van 28 maart 2001 betreffende de uitbating van spelterreinen.

De aangesloten besturen worden met volgend takenpakket door deze dienst ondersteund:

- Uitvoeren jaarlijkse grondige controle;

- Begeleiden bij opstellen onderhouds- en inspectieschema's door eigen personeel;
- Ondersteuning bij het instellen en bijhouden van een logboek;
- Onderzoek (na melding) van ernstige incidenten en ongevallen;
- Begeleiden bij ontwerpen van nieuwe speelterreinen met opstellen van een risicoanalyse;
- Begeleiden bij opstellen bestekken voor aankoop van nieuwe speeltoestellen;
- In dienst stellen nieuwe speeltoestellen en speelterreinen;
- Opstellen van risicoanalyse voor éénmalige, tijdelijke speelterreinen.

4.10.2.2 Wezen van kostendelende vereniging

Ook deze dienstverlening is als 'in house'-orgaan van de gemeenten opgebouwd vanuit de modaliteiten en principes van kostendelend verlengstuk/vereniging, waarbij een gezamenlijk aangeworven personeelslid de gemeentelijke belangen waarneemt. Gelet op het wezen van het kostendelend verlengstuk wordt geen prijs per prestatie voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het aantal speelterreinen en speeleenheden. De bijdrage van de besturen is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd.

4.10.2.3 Omvang werkingsgebied

In 2016 maken in totaliteit 21 gemeentebesturen (voor 5 gemeenten ook het OCMW) deel uit van het samenwerkingsverband. Deze besturen beheren in hun totaliteit 3.722 speeltuigen (bij gecombineerde speeltoestellen wordt elke relevante speelfunctie als een apart speeltoestel beschouwd), verdeeld over 688 speelterreinen. In 2017 zal ook de gemeente Retie deel uitmaken van dit samenwerkingsverband met 75 speeltuigen verdeeld over 8 speelterreinen.

4.10.2.4 Personeelsbestand

Het personeelsbestand is afgestemd op het werkvolume van de periodiek weerkerende taken. Het organigram is als volgt samengesteld:

- 1 veiligheidsdeskundige - specifieke scholing veiligheid speelterreinen - niveau 2 veiligheidskunde;
- 1/5 secretariaat.

4.10.2.5 Activiteiten

De jaarlijkse inspecties werden binnen de voorziene termijnen afgerond. De bevindingen werden telkens met de plaatselijke contactpersonen doorgenomen en resulteerden in een gedetailleerde verslaggeving.

Daarnaast kan worden vermeld dat er:

- 13 adviezen werden gegeven rond specifieke items;
- 21 besprekingen waren over lopende dossiers;
- 10 nieuwe speeltoestellen in dienst werden gesteld;
- voor 11 nieuwe speelterreinen of herinrichting van bestaande speelterreinen een risicoanalyse werd uitgevoerd;
- op aanvraag 5 extra controles werden uitgevoerd;
- 3 opleidingen werden gegeven rond veiligheid speelterrein.

4.10.2.6 Opleiding

Om zijn specifieke expertise te actualiseren met de laatste nieuwe kennis en inzichten volgde de veiligheidsdeskundige de opleidingen die door de sector in 2016 werden georganiseerd.

4.11 Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing – kostendelend verlengstuk

4.11.1 Gebruik schietstand

Tijdens het dienstjaar 2016 werd het Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing (ICG) door 3.240 mensen van politie-diensten bezocht. Tijdens deze trainingen van het politiepersoneel en

huurders van het ICG werden 193.430 patronen afgevuurd. Hierdoor komt het totaal aan geschoten patronen van 1996 tot op heden op 4.354.172 patronen.

4.11.2 Vergaderlocatie

Het beheerscomité van het ICG vergaderde in 2016 2-maal in het ICG. Er vonden eveneens verschillende cursussen plaats waaronder:

- Training Arrestatie Eenheid Turnhout (AET/OT) (2x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Regio Turnhout (1x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Kempen Noordoost (2x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Zuiderkempen (1x)
- PZ Noorderkempen bijscholing schutter (1x)
- Voorbereiding raad van beheer (3x)
- Werkgroep kogelvanger (1x)
- Training AMOK PZ Geel – Laakdal – Meerhout (1x)
- Werkgroep schietoefeningen referentieperiodes (1x)
- Inhaalbeurten PZ Zuiderkempen (2x)

4.11.3 Verhuur

In de loop van het jaar werd de schietstand verhuurd aan volgende instanties:

- Federale Politie Antwerpen/Turnhout (FGP, CSD)
- Douane Antwerpen
- Douane Turnhout

In totaal namen van deze instanties 1.250 personen aan de opleidingen deel. Er werden 61.280 patronen geschoten.

Tabel 21: Verhuur schietstand in 2016

Instantie	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal afgevuurde patronen
CSD Turnhout	2 halve dagen 10 hele dagen	110	10.750
FGP Turnhout	22 halve dagen 0 hele dagen	245	6.170
Douane Antwerpen	30 hele dagen	693	33.110
Douane Turnhout	2 halve dagen 7 hele dagen	214	11.250

5 Studiedienst

5.1 Beleidsplanning

In 2013 werd het beleidsplan van IOK voor de nieuwe legislatuur 2013-2018 opgemaakt. Kaderend binnen dit meerjarenplan wordt jaarlijks een ondernemingsplan opgemaakt met acties voor het komende jaar.

5.2 Mobiliteit

In 2016 is in opdracht van de Vlaamse regering een grensoverschrijdend haalbaarheidsonderzoek opgestart voor een nieuwe spoorverbinding tussen de metropoolregio Rijn-Ruhr en de haven van Antwerpen (Haalbaarheidsonderzoek Rijn-Ruhr-Rail Connection (3RX)). IOK volgde de voortgang van deze studie op en heeft de eigen studie 'Voorwaardenscheppend kader ingebruikname IJzeren Rijn voor de Kempen' die werd afgerond in 2010, onder de aandacht gebracht.

Ook de dienstverlening m.b.t. het personenvervoer per spoor werd in 2016 opgevolgd. In 2015 werd de Kempense spoorstrategie geactualiseerd in het licht van het nieuw op te stellen meerjarenplan

van NMBS en Infrabel. Dit resulteerde in een globale visie op het Kempense spoorvervoer met een rubricering van de projecten in functie van het gevoerde beleid bij de spoorwegmaatschappijen. IOK volgde de ontwikkelingen m.b.t. het nieuwe meerjareninvesteringsplan van de NMBS en Infrabel op en legde de nodige contacten in functie van de uitvoering van de Kempense spoorstrategie.

Er werd ook een traject opgestart met het Kempens spoorplatform in het licht van de nieuwe dienstregeling van NMBS die in december 2017 in uitvoering zal gaan. De voor de Kempen belangrijke ingrepen binnen de nieuwe dienstregeling werden hiertoe geactualiseerd.

Verder heeft IOK de dienstverlening van De Lijn opgevolgd in functie van het nieuwe beheersplan van De Lijn en de hervormingen volgens het principe van basisbereikbaarheid. Er werd een infosessie georganiseerd voor de lokale besturen over de resolutie en conceptnota basisbereikbaarheid en een stand van zaken van de pilootprojecten.

IOK organiseerde in 2016 op vraag van de Conferentie van Kempense burgemeesters een bevraging over wegenwerken van enige omvang en met streekrelevantie die de gemeentebesturen hebben neergelegd bij AWV. Bedoeling is een prioriteitennota van wegenwerken op te maken en de dialoog aan te gaan met de hogere overheid. Op basis van de input van de gemeentebesturen werd een inventaris opgemaakt. De analyse van de resultaten gebeurt door een werkgroep van experts. Deze werkgroep kwam in 2016 een 1ste keer samen in functie van het bepalen van de te volgen methodiek.

Tot slot werd in 2016 op vraag van de Conferentie van Kempense burgemeesters ook een infosessie opgezet over de impact van Antwerpse mobiliteitsproblemen op de Kempen. Hierin werd het woord gegeven aan de intendant van de overkapping van de Antwerpse ring en aan Ringland.

5.3 Lokaal woonbeleid – Kempens Woonplatform

Op basis van het Vlaamse subsidiekader d.d. 21 september 2007 ter ondersteuning van het lokaal woonbeleid, ging in november 2009 het project Kempens Woonplatform van start. Binnen dit subsidiekader kon op een Vlaamse tussenkomst gerekend worden voor maximaal 9 jaar. In de zomer van 2016 werd een nieuw Vlaams subsidiekader goedgekeurd waardoor Vlaamse subsidies mogelijk blijven tot 31 december 2019 (mits goedkeuring van een nieuw dossier).

Momenteel wordt ondersteuning in het lokaal woonbeleid geboden aan 23 gemeenten. Het team van Kempens Woonplatform heeft zich de voorbije jaren verder verdiept in woongerelateerde thema's en biedt zo een tweedelijns-ondersteuning aan de huisvestingsambtenaren en/of ambtenaren van de bouwdienst van de deelnemende gemeenten. Deze gemeenten kunnen rekenen op een vast aanspreekpunt bij Kempens Woonplatform. Voor de effectieve uitvoering van bepaalde activiteiten van Kempens Woonplatform wordt nauw samengewerkt met de multidisciplinaire expertise die aanwezig is binnen IOK.

In 2016 spitste de werking van het Kempens Woonplatform zich toe op volgende pijlers:

Een gemeentelijke beleidsvisie ontwikkelen op het vlak van wonen:

- Er werd verder uitvoering gegeven aan de acties van de gemeentelijke woonplannen.
- Daarnaast werd ondersteuning geboden aan de betrokken ambtenaren via algemene mailings, gemeentespecifieke mailings en infomomenten.

Het lokaal woonoverleg organiseren:

- Het lokaal woonoverleg kwam zo'n 2 à 3 keer samen in 2016. Daarnaast zaten de betrokkenen van gemeente en OCMW nog verschillende keren samen in functie van het uitvoeren van het actieplan, besprekingen in het kader van woningkwaliteit
- Het kaderbesluit sociale huur biedt gemeenten de mogelijkheid lokale accenten te leggen in het toewijzingsbeleid van sociale huurwoningen. Ook in 2016 ondersteunde Kempens Woonplatform diverse gemeenten bij het opmaken of aanpassen van een lokaal toewijzingsreglement. Samen met Welzijnzorg Kempen en de betrokken actoren werd het protocolakkoord inzake versnelde toewijzing door de sociale huisvestingsmaatschappijen geëvalueerd.

Gestructureerde basisinformatie inzake huisvesting aanbieden aan de inwoners:

- De gemeentelijke ambtenaren en de medewerkers van het OCMW vervullen een belangrijke taak in het aanbieden van woongerelateerde informatie aan de inwoners. Ter ondersteuning van het uitgebouwde aanspreekpunt wonen werden de loketmedewerkers in 2016 opnieuw samengebracht en werd de productcatalogus geactualiseerd.
- De website van het Kempens Woonplatform werd geactualiseerd en er werden op regelmatige basis artikels rond wonen uitgewerkt, die opgenomen werden in de gemeentelijke infobladen en/of op de gemeentelijke websites.

- In 2016 werden diverse infomomenten (infosessies, woonbeurs, energiebeurs ...) georganiseerd die telkens op een goede opkomst konden rekenen.

Taken uitvoeren gericht op de verbetering van de kwaliteit van het patrimonium:

- Tijdens het voorbije jaar voerde elke gemeente de wettelijke procedures uit inzake woningkwaliteit (het ongeschikt en onbewoonbaar verklaren van woningen, overbewoning, verwaarlozing ...). Vanuit Kempens Woonplatform werd ondersteuning geboden bij de vooronderzoeken en de woningonderzoeken met het oog op het opheffen van besluiten tot ongeschikt- en/of onbewoonbaarheid van een woning.
- Daarnaast gaf elke gemeente uitvoering aan het actieplan woningkwaliteit (met onder meer infosessies verhuurders, invoeren premies, normen woningkwaliteit ...).

Grond- en pandenbeleid met het oog op betaalbaar wonen:

- De haalbaarheid van het opgelegde bindend sociaal objectief wordt nauwgezet opgevolgd vanuit het lokaal woonoverleg. In dit kader werd ook de voortgangstoets 2016 nauwgezet opgevolgd en werd ondersteuning geboden bij gemeenten die een plan van aanpak moesten opmaken.

5.4 Lokale tewerkstelling

Zoals de voorgaande jaren bood de studiedienst in 2016 ondersteuning aan lokale besturen aangaande lokale tewerkstelling. Er werd daarbij vraaggericht gewerkt. De studiedienst organiseerde in samenwerking met Streekplatform Kempen en Welzijnszorg Kempen op regelmatige basis een afstemmingsoverleg voor de regisseurs sociale economie van de subregionale clusters.

Naar aanleiding van de vele vragen rond het nieuwe concept wijk-werken werd er een info- en zoemsessie georganiseerd. Naast informatie over de krijtlijnen van het wijk-werken en de juridische gevolgen van het beëindigen van de PWA-opdracht van de gemeenten, reflecteerden de deelnemers ook actief over de toekomstmogelijkheden.

5.5 Sociaal-economische gegevens

Het blijft voor de studiedienst een belangrijke opdracht om socio-economische gegevens te verzamelen en te actualiseren. Dataverzameling en -analyse vormen immers de basis van een goede beleidsvoorbereiding. IOK studiedienst wil hierbij niet uitputtend en academisch werken, maar zeer duidelijk beleidsgericht.

In het licht hiervan werd in het verleden een databank met gemeentelijke gegevens uitgebouwd. Deze databank werd ook in 2016 verder geactualiseerd door het opvragen of downloaden van gegevens bij diverse instanties (FOD Economie ...). Voor concrete studieopdrachten werden ook de gemeentelijke administraties aangezocht om bepaalde gegevens te verfijnen en aan te vullen. Deze gegevens kunnen steeds met GIS gerelateerd worden om ze grafisch voor te stellen.

5.6 Informatievoorziening

IOK wil de Kempense gemeentebesturen zoveel mogelijk informatie geven over haar activiteiten. De studiedienst werkte zeer actief mee aan deze informatievoorziening.

Ook specifieke vragen in verband met cijfergegevens van de Kempen werden door de studiedienst behandeld. Daarnaast werden zowel de dossiergebonden als de algemene contacten met de gemeenten onderhouden.

Infomagazine

De kracht van de communicatie van IOK ligt in een regionale focus. De inhoudelijke relevantie of het antwoord op de vraag 'what's in it for me?' is een must. Daarom worden in het infomagazine maximaal verhalen en getuigenissen in beeld gebracht die inspirerend kunnen werken voor lokale bestuurders of streekorganisaties.

Online communicatie

In 2016 bezochten er maandelijks gemiddeld 18.970 mensen www.iok.be. Een stijging met 3 % ten opzichte van 2015. In 2012, 2013, 2014 en 2015 bedroeg het gemiddelde aantal bezoekers van de website respectievelijk 12.200, 15.500, 15.899 en 18.430 per maand. Het percentage nieuwe (38 %) en terugkerende bezoekers (62 %) blijft stabiel en vormt een goede balans. De onderdelen 'ophaalkalender' en 'containerpark' zijn vanuit de drukst bezochte pagina's van de website. 40% van de bezoekers bezoekt de website mobiel (via tablet of smartphone).

Ook in 2016 werd ingezet op het gebruik van sociale media. De twitterpagina van IOK en IOK Afvalbeheer werd actief gebruikt. Vooral de interactie en wisselwerking met berichtjes van gemeenten en andere stakeholders creëert een meerwaarde. Eind 2016 had de twitteraccount meer dan 650 volgers en werden er meer dan 1.200 tweets (sinds september 2013) verstuurd.

Sinds 2013 is er een extranet ter beschikking van bestuurders en gemeentelijke diensten. Via dit extranet kunnen beleidsdocumenten, dossiers en informatie gedeeld worden met deze betrokkenen. Het extranet bevat ook een fotodatabank met foto's die vrij kunnen gebruikt worden in gemeentelijke publicaties.

Pers

De perscontacten worden onderhouden vanuit de studiedienst. Voor de externe (en interne) communicatie wordt een jaarplanning gemaakt. Dit vormt een leidraad voor de publicaties, website en persberichten. Projecten worden getoetst aan hun nieuwswaarde en vervolgens gecommuniceerd met de pers.

5.7 Onderwijs

5.7.1 Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen

IOK fungeert als inrichtende macht voor het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen (PVK).

In 1971 werd het Pedagogisch Vormingscentrum voor de Kempen erkend door het toenmalige Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur als Hoger Instituut voor Opvoedkunde (HIVO), en daarmee als instantie die diploma's kan uitreiken voor langlopende opleidingen voor leerkrachten uit het basis- en secundair onderwijs.

Vanaf januari 2006 werd het PVK bijkomend erkend door de diensten van de VDAB als opleidingsverstrekker. Dit maakte het mogelijk dat inschrijvingsgelden voor de langlopende opleidingen ook betaald konden worden door de cursisten met de opleidingscheques van de Vlaamse overheid. Dit werkte drempelverlagend naar instap in de opleiding. In maart 2015 kwam hier echter een einde aan. Voor hooggeschoolden (Bachelorniveau) werd het onmogelijk om opleidingscheques te verkrijgen behalve in het kader van een VDAB-loopbaanbegeleidingstraject. De invloed van deze maatregel bleek beperkt te zijn. Bij bevraging bij de cursisten die starten met de opleiding in 2016 werd aangegeven dat zij de opleiding waarderen en willen volgen ondanks de hogere persoonlijke kost.

De verschillende HIVO's in Vlaanderen zijn in 2008 een samenwerkingsverband aangegaan. Hierdoor ondersteunt het Ministerie van Onderwijs elk HIVO met een beperkte subsidiëring. Het PVK, samen met de andere HIVO's, krijgt hier de mogelijkheid om de inhoudelijke werking verder te versterken. De secretaris van het PVK is vier jaar voorzitter geweest van deze organisatie. In februari 2016 werd dit voorzitterschap overgenomen door een andere HIVO.

Van begin jaren 1970 tot 1999 richtte het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen de cursus Remedial Teaching in. Een wijziging in de regelgeving maakte een omvorming naar een Voorgezette Opleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren (VOZO) noodzakelijk. Vanaf 1 september 1999 werkten de Katholieke Hogeschool Kempen, departement lerarenopleiding Turnhout, en het PVK dan ook samen voor deze Voortgezette Opleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren. De samenwerking tussen beide partners gaat door wanneer de voortgezette opleiding op 1 september 2004 omgevormd wordt tot de bachelor-na-bacheloropleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren van de Katholieke Hogeschool Kempen. In december 2009 werd de samenwerkingsovereenkomst tussen PVK-IOK en de Katholieke Hogeschool Kempen herzien en geactualiseerd. Dit kreeg verder vorm doordat een PVK-secretaris deel ging uitmaken van het opleidingsteam dat de Banaba Zorg en Remediërend leren begeleidt. Daarnaast nam de Werkgroep Onderwijs die het PVK begeleidt de functie op van resonansgroep voor de Banaba-opleiding. Jaarlijks wordt de samenwerkingsovereenkomst verlengd tussen IOK/PVK en de intussen omgevormde KHK tot Thomas More Kempen.

Het PVK organiseert ieder jaar vormings- en nascholingsactiviteiten voor leerkrachten uit het basisonderwijs, secundair onderwijs en buitengewoon onderwijs. Voor 2016 werd het aantal vormingsavonden behouden op 4.

In 2013 werd het Kempens Platform van schepenen met onderwijsbevoegdheid opgericht. Ook in 2016 werden de actuele evoluties in het onderwijs geagendeerd, maar door omstandigheden kon het overleg niet doorgaan.

Verder blijft de werking van het PVK gericht op de specifieke noden van het onderwijsveld in de Kempen en ondersteunen we initiatieven in deze richting. Zo neemt het PVK deel aan het project 'Wakannekik'. Wakannekik is een initiatief dat opgestart werd door het bedrijfsleven in de Kempen, de verschillende onderwijsnetten, CLB en de stad Geel. De doelstelling is scholen te ondersteunen in hun werking om kinderen voor te bereiden op de studiekeuze in het secundair onderwijs. Hierin staat het inzicht verwerven in eigen competenties, interesses en persoonlijkheid centraal.

Het PVK organiseert elk academiejaar een vorming rond talentontwikkeling in het kader van 'Wakannekik'.

5.7.1.1 Opleidingen

De opleiding die door het PVK georganiseerd wordt, is erkend door het Ministerie van Onderwijs. Het betreft hier de opleiding:

Hoger Opvoedkundige Studiën

Het getuigschrift en het diploma worden respectievelijk behaald na 2 en 3 jaren studie en na het slagen in de evaluatie van de 2 en 3 jaren. Naast de zelfstudie van de cursisten spreken we hier over een opleiding tot 450 contacturen in 3 jaar. Naar inhoud toe wordt getracht de initiële lerarenopleiding aan te vullen, te verdiepen en te reflecteren met de cursisten op nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Sleutelwoorden zijn hier visie, meesterschap en leiderschap.

De bestaande opleiding wordt gradueel omgevormd. De doelstelling is om, nog meer dan in het verleden, een kwalitatief sterke opleiding aan te bieden die aansluit bij de hedendaagse ontwikkelingen in het onderwijs. We willen immers leerkrachten en beleidsverantwoordelijken in het onderwijs sterker maken. Daarnaast willen we die mensen die niet kiezen voor een volledige opleiding toch de mogelijkheid geven om aparte moduleonderdelen van de opleiding te volgen. Het wordt zo een open opleiding waar je gericht volgens je specifieke vraagstelling een antwoord kan vinden voor je noden als onderwijsgevende.

Enkele krachtlijnen zijn:

De opleiding is in 3 modules ingedeeld waardoor men jaarlijks kan instappen. Naast de kernmoduleonderdelen die door elke cursist gevolgd moeten worden, zijn er keuzeactiviteiten. Zo kan beter ingespeeld worden op de verschillende interesses van de cursisten. De vormingsmomenten die het PVK inricht worden opgenomen in de opleiding als keuzeactiviteiten. Ook de evaluaties werden grondig hervormd. En verder kunnen vrije cursisten inschrijven. Hen wordt de mogelijkheid geboden voor bepaalde moduleonderdelen in te schrijven. Deze cursisten worden op vraag beoordeeld. Na beoordeling ontvangen zij een creditattest. Bij loutere deelname blijft dit beperkt tot een deelnameattest.

De focus voor 2016 lag in de hervorming van het sluitstuk van de opleiding, het eindwerk, dat voortaan o.w.v. de impact op het leerproces, gespreid zal worden over 2 opleidingsjaren. Verder werd de systematiek van de evaluaties als volgend thema weerhouden i.f.v. hervorming in het academiejaar 2016-2017.

De opleiding richt zich tot leerkrachten van alle niveaus met differentiatie naar kleuter-, lager en secundair onderwijs.

Aan het einde van het academiejaar 2015-2016 behaalden 9 cursisten het diploma en 8 cursisten het getuigschrift Hogere Opvoedkundige Studiën.

Voor het academiejaar 2016-2017 schreven zich 25 cursisten in voor de volledige opleiding van 3 jaar (minimaal 375 contacturen). Hierbij is het grootste gedeelte actief in het basisonderwijs.

Vanuit de beleidsnota van de minister van onderwijs werd door het departement onderwijs in november 2015 een evaluatie gestart van de verschillende HIVO's in Vlaanderen. Dit werd opnieuw opgenomen in het voorjaar 2016 en nog verder uitgebouwd in het najaar 2016 i.f.v. het academiejaar 2016-2017. Visieontwikkeling en uitbouw van kwaliteitszorg zijn onder meer thema's.

In het kader van de samenwerking met Thomas More - departement lerarenopleiding gaan de sessies voor deze opleiding door in de gebouwen van Thomas More Kempen in Turnhout.

Daarnaast werkt het PVK ook samen met Thomas More Kempen om de cursus voor leerkrachten, zorgleerkrachten te realiseren. Het betreft hier de opleiding:

Banaba (bachelor na bachelor) Zorgverbreding en Remediërend Leren

Deze cursus richt zich zowel op zorgcoördinatoren en zorgbegeleiders als op leerkrachten en directies basisonderwijs en secundair onderwijs die een beter inzicht willen verwerven in het uitbouwen van een zorgbeleid op school.

5.7.1.2 Initiatieven

Vormingsavonden

Elk jaar richt het PVK vormingsavonden in voor leerkrachten, ouders en CLB-medewerkers, met als doelstelling nieuwe ontwikkelingen en inzichten in het pedagogisch-didactisch handelen bij kinderen of jongeren met specifieke noden te behandelen of brede, vernieuwende inzichten in onderwijs of opvoeding door te geven. In het kader van de samenwerking met Thomas More Kempen gaan deze avonden door in de gebouwen van Thomas More Kempen in Turnhout.

Op het programma stonden:

1 februari 2016 Doktertje spelen... Over lichamelijke en seksualiteit bij kleuters. Anja Van Looveren – VKA (Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Antwerpen) en mede-auteur van het boek 'Doktertje spelen... Over lichamelijke en seksualiteit bij jonge kinderen' (2013)

Doelgroep: Leerkrachten uit het kleuteronderwijs, ouders van kleuters

15 februari 2016 Zelfzorg bij leerkrachten en directies. Annemie Wolfs – docente lerarenopleiding Thomas More, coach

Doelgroep: Leerkrachten en directies uit kleuter, lager en secundair onderwijs

22 februari 2016 Meertaligheid in de klas: een probleem of een meerwaarde. Piet Van Avermaet – Professor Universiteit Gent, directeur Steunpunt Diversiteit en Leren

Doelgroep: Kleuter, lager en secundair onderwijs, pedagogische begeleiders, CLB-medewerkers

29 februari 2016 Ouders en leerkrachten - opvoeden in meervoud (over onderwijs en opvoeding van jongeren). Jo Voets – Orthopedagoog, werkt als pedagogisch directeur in Observatie – Behandelingscentrum Bethanië (Genk en Hasselt) en is daarnaast als docent verbonden aan UCLLimburg en Centrum voor Gezinswetenschappen Odisee.

Doelgroep: Leerkrachten in alle onderwijsniveaus en –vormen, ook voor ouders.

De overgrote meerderheid van de bijna 600 inschrijvingen betreft mensen uit het onderwijs (leerkrachten uit kleuter-, lager, secundair en buitengewoon onderwijs, directies, zorgleerkrachten, GON-begeleidsters, opvoedsters, CLB-medewerkers, medewerkers Thomas More), en daarnaast ook enkele ouders.

De deelnemers zijn in grote meerderheid professioneel actief in de IOK-regio. Dit geeft aan dat de doelgroep goed wordt bereikt. De avonden werden door de deelnemers als zeer positief ervaren. Uit de verwerking van de evaluaties door de deelnemers bleek dat een gemiddelde waardering van 3,8 op 5 werd gehaald, wat zeker een goede score is.

Oud-cursistenwerking

Op 14 maart 2016 organiseerde het PVK een eerste avond voor oud-cursisten van de DHOS-opleiding. Deze ging door in de lokalen van IOK. De spreker was Willy Brion met als thema de hervorming van het secundair onderwijs.

Flankerend Onderwijsbeleid

Het flankerend onderwijsbeleid (FLOB) waarbij de gemeenten hun regierol kunnen opnemen om het onderwijs in hun gemeente te begeleiden en te bevorderen, blijft voor het PVK een belangrijke topic in 2016. Het PVK neemt dan ook deel aan het overleg FLOB Kempen, dat georganiseerd wordt door de provincie Antwerpen.

Ondersteuning gemeenten

Verder blijft PVK initiatieven nemen om de gemeenten te ondersteunen betreffende onderwijsmateries. In 2013 werd het Kempens platform van schepenen met onderwijsbevoegdheid opgericht. Dit werd voortgezet in 2016.

Dit Kempens platform heeft een dubbele doelstelling. Enerzijds wil PVK via dit platform informatie geven over belangrijke thema's voor onderwijs en ze bespreekbaar maken. Anderzijds wil PVK ook de schepenen een overlegmoment geven waar ze in intervisie vragen of problemen kunnen bespreken.

5.7.1.3 Positionering en eigenheid van het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen

PVK doorloopt continu het proces waarbij de visie, uitgangspunten en doelstellingen van PVK in beschouwing werden genomen. Deze interne evaluatie wordt ondersteund via focusgesprekken met onder meer deskundigen uit de onderwijswereld in de Kempen. Uit het proces blijkt dat PVK een belangrijke rol te vervullen heeft: enerzijds in het verstrekken van vorming via aparte initiatieven of langdurige opleidingen – gericht op versterking van het onderwijs in de Kempen, anderzijds in het gericht ondersteuning geven op gemeentelijk niveau.

5.7.2 Intercommunaal examen

Op 2 en 3 juni 2016 vond in de Kempense lagere scholen de 49ste uitgave plaats van het intercommunaal examen. 53 lagere scholen uit 23 gemeenten namen deel aan dit examen. Daarmee werden in totaal 9.064 leerlingen van het 1ste tot en met 6de leerjaar getest over 1 onderdeel van een leergebied. Zoals de voorgaande jaren werd de toets per leerjaar opgesteld door een werkgroep van deskundigen van het basisonderwijs. IOK trad op als organisator en moderator.

Jaarlijks wordt 1 aspect uit de leerplannen lager onderwijs getoetst. De voorgaande jaren kwamen thema's aan bod als bronnen raadplegen, afvalbeheer, problemen oplossen, luisteren, natuur, begrijpend lezen, meetkunde, tijd en taalbeschouwing. In 2016 was 'getallenkennis' het centrale thema in de IOK-toets.

De overheid verwacht dat lagere scholen zodanig werken dat zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen bereiken (minimumdoelen op het einde van het 6de leerjaar). Om deze eindtermen te halen wordt in de verschillende onderwijsnetten gewerkt met leerplannen waarin wordt opgesomd wat de leerlingen op het einde van elk leerjaar moeten kennen en kunnen. Met de IOK-toets kunnen de scholen voor zichzelf uitmaken of ze voldoende aandacht hebben gegeven aan wat de overheid van hen verwacht. Door te kijken naar de resultaten van de leerlingen kunnen ze ook nagaan of hun aanpak goed was en of de kinderen die leerinhouden inderdaad voldoende hebben verworven.

De resultaten van de deelnemende scholen werden door IOK centraal verwerkt. Scholen konden zo de resultaten van hun eigen leerlingen vergelijken met een regionaal gemiddelde. Deze benchmark moet de leerkrachten stimuleren om de lat hoog te blijven leggen. Met dat doel heeft de inspectiegroep ook een didactische reader ter beschikking gesteld aan de scholen waarin pedagogisch-didactische tips en suggesties voor de leerkrachten werden opgenomen. Deze tips kunnen gebruikt worden om taalbeschouwing binnen het leergebied Nederlands een duidelijke plaats te geven.

Op deze manier wil IOK de scholen ondersteunen in het didactisch handelen en blijvend stimuleren tot kwaliteitsverbetering van hun onderwijs. Ook de scholen blijken de aanpak waardevol te vinden.

Tabel 22: Overzicht aantal deelnemers per jaar

Jaar	Aantal deelnemende leerlingen
2012	9.729
2013	9.791
2014	9.776
2015	9.428
2016	9.064

5.8 De Lilse Bergen vzw

De exploitatie van het recreatiedomein De Lilse Bergen, waarvan IOK, de gemeente Lille en de provincie Antwerpen de partners zijn, kende in 2016 een behoorlijk resultaat door het goede weer in het hoogseizoen.

Op het vlak van de met de camping gerelateerde ontvangsten werd een status quo genoteerd. Met betrekking tot de dagrecreatie kende het bezoekersaantal in vergelijking met 2015 eveneens een status quo. In totaal telde het domein 109.716 bezoekers. Daarnaast bezochten 19.761 sportievelingen het domein in het kader van sportdagen en 59.117 bezoekers in het kader van diverse evenementen.

De nodige inspanningen werden geleverd om het investeringsprogramma af te werken. Op de camping werd vooral de verhuurcapaciteit uitgebreid met o.m. een safaritent alsmede met een vernieuwing van de stacaravans. Op de dagrecreatie werd een nieuwe speeltuin gebouwd. In het milieupark werd een magazijn gebouwd.

6 Streekplatform Kempen vzw

Op 11 april 2016 werd het nieuwe samenwerkingsverband 'vzw Streekplatform Kempen' opgericht, dit in opvolging van RESOC Kempen. In december 2015 heeft de Vlaamse overheid een ESF-oproep gelanceerd om het streekbeleid in Vlaanderen te versterken door actiegerichte samenwerkingsverbanden te financieren. Het Streekplatform Kempen heeft op deze oproep ingetekend en goedkeuring verkregen begin juli 2016.

Met het Streekplatform Kempen verbinden de 29 Kempense lokale besturen, provincie Antwerpen, politieke partijen, sociale partners en regionale stakeholders zich in een actiegericht netwerk dat de sociaaleconomische streekontwikkeling versterkt. Het Streekplatform Kempen werkt op de 5 speerpunten van het Streekpact Kempen:

- Ondernemen, innoveren en internationaliseren
- Leren en Werken
- Welzijn en zorg
- Ruimte om te ondernemen en mobiliteit
- Groene en duurzame Kempen

Daarnaast is er ook een regionale werking rond Nucleair Veilige Kempen.

De acties zijn beschreven in het ESF-projectplan van het Streekplatform Kempen.

Voor elk van de 5 actiedomeinen zijn trekkers aangeduid en is een governance op maat ontwikkeld. De trekker is verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van het projectplan. Hij doet dit samen met een projectgroep van stakeholders.

IOK is trekker van de pijler 'groene en duurzame Kempen' (in samenwerking met Rurant) en de pijler 'ruimte om te ondernemen en mobiliteit' (in samenwerking met de provincie Antwerpen).

De acties onder de pijler groene en duurzame Kempen worden gecoördineerd door het duurzaamheidsteam van IOK en kaderen binnen het streekproject Kempen2020. Voor realisaties binnen deze pijler verwijzen we naar het hoofdstuk over het streekproject Kempen2020 (cf. 4.8.4). Volgende actieclusters zijn opgenomen onder deze pijler:

- *Geothermie en warmtenetten (trekker: IOK)*
Het doel is de uitrol van geothermische toepassingen en warmtenetten in de Kempen om een transitie naar hernieuwbare warmte te genereren.
- *Collectieve wijkrenovaties (trekker: IOK)*
Deze actiecluster heeft als doel de renovatiegraad op lokaal (wijk)niveau te laten stijgen en de energie-efficiëntie van gerenoveerde wijken te verhogen via bottom-up netwerken. Het Interreg-project 'Sustainable houses in an inclusive neighbourhood' (SHINE) zorgt voor de opstart van duurzame wijkrenovaties in onze regio.
- *Energie Conversie Park (trekker: IOK Afvalbeheer)*
Het Energie Conversie Park wil het aandeel hernieuwbare energie verhogen door de valorisatie van energie uit GFT-afval. Het park fungeert als demoproject voor de vergistingssector en zorgt voor de uitbouw van een kennisplatform.
- *Energie uit hout/ biomassa (trekker: IOK)*
Hout dat vrijkomt uit het beheer van landschap en bos alsook korte omloophout inzetten voor duurzame lokale energie en valorisatie van deze houtige biomassa tot een lokale klimaatneutrale energiebron is het doel van deze actiecluster.
- *Klimaatscholen (trekker: IOK)*
Klimaatscholen heeft als doel scholen te begeleiden zodat hun energieverbruik effectief daalt en het comfort voor de gebruikers stijgt. Scholen krijgen hiervoor ondersteuning in de vorm van technische en educatieve begeleiding.
- *Klimaatacties in bedrijven (trekker: VOKA, intermediaire rol voor IOK)*
Bedrijven overtuigen van de meerwaarde om hun patrimonium energiezuiniger te maken is de doelstelling binnen deze actiecluster. De organisatie van infosessies voor zowel bestaande als nieuwe bedrijven in onze regio is hierbij de belangrijkste actie. Daarnaast wordt er continu

gewerkt aan de uitbreiding van het Kempen2020-partnerschap om samen met een zo breed mogelijk partnerschap werk te maken van de -20% reductiedoelstelling.

– *Klimaatacties in zorg (trekker: IOK)*

Technische begeleiding kan ervoor zorgen dat het energieverbruik van ziekenhuizen en rusthuizen significant daalt. In 2016 werd een partnerschap opgebouwd bestaande uit alle Kempense ziekenhuizen en relevante partnerorganisaties.

– *Agroklimaatacties (trekker: Rurant, intermediaire rol voor IOK)*

Doel van deze cluster is de verhoogde inzet van duurzame energietechnieken en hernieuwbare energie op landbouwbedrijven in de regio. De opstart van lerende netwerken en individuele begeleiding van landbouwers door middel van energiescans en investeringsadvies zijn 2 belangrijke acties binnen deze cluster. Het project 'Agro-energienetwerk Noorderkempen' binnen het PDPOIII-programma maakt een verhoogde inzet van duurzame energietechnieken op landbouwbedrijven in 5 gemeenten in de Noorderkempen mogelijk.

De pijler 'ruimte om te ondernemen en mobiliteit' wordt gecoördineerd door IOK-studiedienst in samenwerking met de dienst industrie. Voor realisaties onder deze pijler verwijzen we naar de hoofdstukken over industrieel beleid (cf 2) en mobiliteit (cf. 5.2) Volgende actieclusters zijn opgenomen onder deze pijler:

– *Regiovorming in de context van Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (trekker: IOK)*

Doel is de huidige regionale werking van het Streekplatform Kempen als regio aan te duiden en te bestendigen binnen het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen als bestaande performante en vruchtbare samenwerkingsregio, die haar meerwaarde in het verleden op ruimtelijk-economisch vlak heeft aangetoond.

– *Aanpak van bestaande bedrijventerreinen op vlak van leegstand, onder- of onbenutte bedrijfspercelen, te saneren terreinen (o.a. brown- of blackfields) (trekker IOK)*

De benuttingsgraad op en van bestaande terreinen wordt verhoogd door o.a. het verhogen van het ruimtelijk rendement, het opnieuw inzetten van onder- en onbenutte bedrijfspercelen, vervuilde of verwaarloosde bedrijvensites, het tegengaan van leegstand.

– *Duurzame projecten als katalysator voor innovatie (trekker: IOK)*

– *Uitvoering 'Campina: op weg naar een innovatieregio'*

Het ontwikkelen van geconcentreerde economische polen en op een geconcentreerde wijze voldoende nieuwe, gediversifieerde ruimtes voorzien voor hoogwaardige en andere bedrijvigheid. Daarbij is een goede ontsluiting van primordiaal belang.

– *Ontwikkeling Business Centre Treeport*

Bestendiging van de belangrijke positie van de boomteeltsector in de grensregio, opwaardering van het bestaand economisch weefsel (Transportzone Hoogstraten-Meer), verhoging van duurzaamheid op vlak van mobiliteit, bedrijventerreinmanagement, infrastructuur, milieu.

– *Bedrijventerreinmanagement (trekker: IOK)*

Leefbaarheid en imago verbeteren van de Kempense bedrijventerreinen, een sterkere interbedrijfssamenwerking doordat bedrijven elkaar leren kennen, ontmoeten, weten wat de bedrijfsactiviteiten zijn, synergiën, ... en bedrijven engageren om duurzame maatregelen te nemen.

– *Kwalitatief acquisitie- en onthaalbeleid (trekker: IOK)*

De Kempen als bedrijfsvriendelijke regio, waar bedrijven kunnen genieten van een klantgericht onthaalbeleid. Bedrijven weten waar zij met hun vragen terecht kunnen en worden begeleid. Een goede relatie tussen overheid en ondernemers.

– *Detailhandelbeleid (trekker: provincie Antwerpen)*

Uittekenen van een detailhandelbeleid dat zoekt naar een evenwicht tussen kernversterking en grootschalige detailhandel.

– *Fietsvervoer (trekker: provincie Antwerpen en IOK)*

– *Globale analyse van het bovenlokaal fietsnetwerk in de Kempen (provincie Antwerpen)*

Het bovenlokaal fietsnetwerk wordt kwantitatief en kwalitatief in beeld gebracht op basis van data en kennisdeling over financieringsmogelijkheden voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur, ook voor elektrische fietsen.

– *Fietswaardigheid en –bereikbaarheid van bedrijventerreinen (provincie Antwerpen)*

Een methodiek wordt uitgewerkt om de befietsbaarheid binnen bedrijventerreinen in kaart te brengen. Deze methodiek wordt uitgerold binnen ENA (economisch netwerk Albertkanaal). Deelfietsen worden ingezet op bedrijventerreinen als 'last mile' oplossing vanaf een carpoolparking, randparking, bushalte, treinalte.

- *Bedrijfsadvies woon-werkverkeer (provincie Antwerpen)*
Analyse van woon-werk- en dienstverplaatsingen binnen bedrijven, advies i.f.v. verduurzamen woon-werkverkeer en dienstverplaatsingen, advies i.f.v. opmaak pendelfondsdossiers.
- *Sensibiliseringsacties rond functioneel fietsverkeer (IOK)*
Uitwerken van acties samen met gemeenten en/of bedrijven in het kader van duurzaam woon-werkverkeer.
- *Openbaar vervoer (trekker: IOK)*
 - *Structurele verbetering Kempens spoorvervoer*
Opvolging van de uitvoering van structurele verbeteringen van het spoorvervoer zoals opgenomen in de visienota Kempense spoorvervoer. Organisatie van een Kempens spoorplatform met burgemeesters met een station op hun grondgebied, federale en Vlaamse parlementsleden uit de Kempen, leden van het Streekplatform Kempen en experts.
 - *Opvolging openbaar busvervoer*
Versterken van het openbaar busvervoer als onderdeel van multimodaliteit.
- *Mobiliteitsstudies Noorderkempen en Middenkempen (trekker: provincie Antwerpen)*
Overeenstemming zoeken tussen ruimtelijke organisatie, duurzame mobiliteitsnetwerken en intermodale aanpak. Uitwerken van een toekomstvisie die de mobiliteit in de regio beheersbaar houdt en afstemmen tussen verschillende beleidsdomeinen.
- *Capaciteitsknelpunten E313 (trekker: IOK)*
Overleg met relevante actoren in functie van de verbeterde verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid op de E313 en een verbeterde verkeersleefbaarheid in de Kempen.
- *Watertruck+ (trekker: IOK Afvalbeheer)*
Uitvoering van het Europees project Watertruck+ waarbij het transport van restafval en GFT-afval wordt georganiseerd in containers tussen verschillende overslag- en verwerkingssites in de Kempen middels watertransport over de binnenwateren. In functie van de invulling van de restcapaciteit op verschillende trajecten wordt samengewerkt met bedrijven.

7 Sociaal-cultureel beleid

7.1 Welzijnszorg Kempen

IOK ondersteunt Welzijnszorg Kempen op personeel en logistiek vlak. Welzijnszorg Kempen is een pluralistisch samenwerkingsverband van de OCMW's van het arrondissement Turnhout. Het brengt deze OCMW's samen en ondersteunt hen met als uiteindelijk doel het fundamentele recht op een menswaardig bestaan voor iedereen in de regio te waarborgen.

Welijnszorg Kempen is een krachtige speler in het regionale zorg- en welzijnslandschap en neemt er in nauw overleg met andere actoren een sturende rol op:

- ze geeft meer kracht aan de uitbouw van sterke OCMW's in elke gemeente;
- ze stimuleert, organiseert en ondersteunt regionale en subregionale samenwerking en netwerkvorming;
- ze draagt bij tot de degelijke uitbouw van een netwerk van voorzieningen die tegemoet komen aan de lokale noden.

Om een goede werking te waarborgen en over een belangrijk draagvlak te beschikken heeft Welzijnszorg Kempen een sterke voeling met het werkveld nodig. Een intense samenwerking met de deelgenoten, hun leidinggevendenden, alle andere medewerkers en het brede spectrum van welzijns- en gezondheidsinstellingen en organisaties is hierbij essentieel.

De werking van Welzijnszorg Kempen is gebaseerd op 4 grote pijlers. Een 1ste pijler is gebaseerd op de ondersteuning van de OCMW's via de openbare sector. Dit gebeurt onder andere door de uitbouw van verschillende eigen diensten maar ook door dienstverlening aan de OCMW's en netwerkvorming met verschillende actoren uit het welzijnslandschap.

Anderzijds wordt de nadruk gelegd op de uitbouw van voorzieningen in het zorg- en welzijnslandschap. Dit wordt onder andere gerealiseerd door de samenwerking en ondersteuning van verschillende vzw's zoals het CGG, de Logo's ...

Een 3de en 4de luik bestaan uit de ondersteunende diensten personeel en financiën.

7.2 Festival van Vlaanderen

IOK is lid van de vzw Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen ter ondersteuning van een kwalitatieve programmatie in de Kempen. Ook in 2016 was IOK partner en structurele sponsor van een jaarlijkse reeks van een 7-tal concerten binnen het arrondissement Turnhout.

8 Jaarrekening 2016

JAARREKENING IN EURO

Naam: **Interkommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen**

Rechtsvorm: Dienstverlenende vereniging

Adres: Antwerpseweg

Nr: 1

Bus:

Postnummer: 2440

Gemeente: Geel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van

Antwerpen, afdeling Turnhout

Internetadres: www.iok.be

Ondernemingsnummer

BE 0204.212.714

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

12-10-1962

Jaarrekening goedgekeurd door de algemene vergadering van

16-05-2017

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2016

tot

31-12-2016

Vorig boekjaar van

01-01-2015

tot

31-12-2015

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 5.1, VOL 5.2.1, VOL 5.2.2, VOL 5.2.3, VOL 5.2.4, VOL 5.3.4, VOL 5.4.1, VOL 5.4.2, VOL 5.5.1, VOL 5.5.2, VOL 5.8, VOL 5.14, VOL 5.16, VOL 5.17.2, VOL 8, VOL 9

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

HEYKANTS-JANSENS JOSEE

DE POPULIERKENS 8
2350 VOSSelaar
BELGIË

Bestuurder

LEYSSEN JOHAN

VREDELAAN 8
2490 BALEN
BELGIË

Voorzitter van de Raad van Bestuur

MEEUS MICHEL

CAMPFORTSTRAAT 5

2480 DESSEL
BELGIË

Bestuurder

LENAERTS KAREL

HOEKEINDE 72
2330 MERKSPLAS
BELGIË

Bestuurder

BOECKXSTAENS VEERLE

OUDE BEVELSESTEENWEG 12
2560 NIJLEN
BELGIË

Bestuurder

VAN HIRTUM GUY

GEELSESTRAAT 72
2260 WESTERLO
BELGIË

Bestuurder

BAETS WARD

HEERLE 6C
2322 HOOGSTRATEN
BELGIË

Bestuurder

BELLENS PETER

BEUKENLAAN 25
2200 HERENTALS
BELGIË

Bestuurder

GABRIELS ROGER

VLAKKE VELDEN 6
2270 HERENTHOUT
BELGIË

Bestuurder

GYS NAND

BRASEL 23
2480 DESSEL
BELGIË

Bestuurder

KNAEPS TESSA

COLLEGESTRAAT 11
2400 MOL
BELGIË

Bestuurder

SELS FRANK

KAPELLEBERG 87
2430 LAAKDAL
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

VAN OLMEN MIEN

PLASSENDONK 13
2200 HERENTALS
BELGIË

Bestuurder

LUYTEN WALTER

KONING ALBERTSTRAAT 183
2380 Ravels
BELGIË

Bestuurder

VINCKX JOS

EIGEN 32
2360 Oud-Turnhout
BELGIË

Bestuurder

DIELS PAUL

LICHTAARTSESTEENWEG 39
2275 Lille
BELGIË

Bestuurder

ENGELEN JOZEF

ROOIAARDE 38
2450 Meerhout
BELGIË

Bestuurder

VAN TILBURG LEO

DONKERSTRAAT 14
2387 Baarle-Hertog
BELGIË

Bestuurder

PEETERMANS LUC

LIMBERG 103
2230 Herselt
BELGIË

Bestuurder

HENDRICKX KRISTOF

WEZENSTRAAT 20
2370 Arendonk
BELGIË

Bestuurder

SMANS MARC

DEN ABT 71
2340 Beerse
BELGIË

Bestuurder

BROECKX WILLY

KUILSTRAAT 72
2480 Dessel
BELGIË

Bestuurder

JULLIAMS BART

LUXEMBURGLAAN 24
2440 Geel
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

VAN MEENSEL ERIC

KABIENSTRAAT 14
2280 Grobbendonk
BELGIË

Bestuurder

VLEUGELS LUC

WIEKEVORSTSE GOORWEG 34
2222 Itegem
BELGIË

Bestuurder

VERHAEGEN JOOST

STATIONSSTRAAT 26
2235 Hulshout
BELGIË

Bestuurder

NOYENS GRIET

NEERZIJDE 18
2460 Kasterlee
BELGIË

Bestuurder

PELCKMANS KRISTEL

PONTFORTSEDIJK 22
2470 Retie
BELGIË

Bestuurder

VAN ROOY SARA

MARKT 15/G
2290 Vorselaar
BELGIË

		Bestuurder
DE HAES JAN		
DULFT 10 2220 Heist-op-den-Berg BELGIË		
		Bestuurder
HENS WERNER		
OLMENSEBAAN 38 2490 Balen BELGIË		
		Bestuurder
PEETERS BRUNO		
JOZEF EMBRECHTSSTRAAT 12 2360 Oud-Turnhout BELGIË		
		Bestuurder
MICHIELS FONS		
KAPELSTRAAT 74 2200 Herentals BELGIË		
		Bestuurder
JANS FREDDY		
NIEUWSTRAAT 6 2430 Vorst (Kempen) BELGIË		
	Einde van het mandaat: 16-02-2016	Bestuurder
STEVENS JAN		
DENNENLAAN 15 2275 Lille BELGIË		
		Bestuurder
HAAGEN LOUIS		
KLEIN-GOORBLEEK 28 2382 Poppel BELGIË		
		Bestuurder
RAEYMAEKERS RIK		
KERKPLEIN 6 2470 Retie BELGIË		
		Bestuurder
VOS ERIC		
BOOMSTRAAT 6 2300 Turnhout		

BELGIË

Bestuurder

BOUQUILLON SEPPE

KEIZERSHOFSTRAAT 38
2250 Olen
BELGIË

Bestuurder

VAN LEUVEN JÜRGEN

BOCHTENSTRAAT 28/0201
2310 Rijkevorsel
BELGIË

Bestuurder

ADRIAENSSEN LUDO

BEUKENLAAN 7
2290 Vorselaar
BELGIË

Begin van het mandaat: 16-02-2016

Bestuurder

ERNST & YOUNG BEDRIJFSREVISOREN BCVBA (B160)

BE 0446.334.711
Joe Englishstraat 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

Commissaris

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

VAN DEN ECKER RONALD (IBR A 1851)

Joe Englishstraat 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening werd niet geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming*,
- B. Het opstellen van de jaarrekening*,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

* Facultatieve vermelding.

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28	<u>28.680.524,37</u>	<u>28.007.993,04</u>
Oprichtingskosten	5.1	20		
Immateriële vaste activa	5.2	21		
Materiële vaste activa	5.3	22/27	28.641.212,13	27.966.503,39
Terreinen en gebouwen		22	27.762.331,41	26.980.546,68
Installaties, machines en uitrusting		23	390.535,88	465.145,68
Meubilair en rollend materieel		24	353.742,38	386.208,57
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	134.602,46	134.602,46
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	5.4/5.5.1	28	39.312,24	41.489,65
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1		
Deelnemingen		280		
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5.14	282/3		
Deelnemingen		282		
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	39.312,24	41.489,65
Aandelen		284	4.750	4.750
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	34.562,24	36.739,65
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>114.944.606,57</u>	<u>115.203.393,97</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	77.119.526,37	79.155.095,1
Vorraden		30/36	76.613.012,52	78.669.670,94
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35	76.605.370,58	78.666.830,47
Vooruitbetalingen		36	7.641,94	2.840,47
Bestellingen in uitvoering		37	506.513,85	485.424,16
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	1.590.558,18	1.851.798,59
Handelsvorderingen		40	714.658,03	670.876,81
Overige vorderingen		41	875.900,15	1.180.921,78
Geldbeleggingen	5.5.1/5.6	50/53	34.292.022,64	32.479.147,27
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	34.292.022,64	32.479.147,27
Liquide middelen		54/58	1.070.783,13	854.530,05
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	871.716,25	862.822,96
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	143.625.130,94	143.211.387,01

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>132.390.049,04</u>	<u>127.628.774,6</u>
Kapitaal	5.7	10	19.500.550	19.490.800
Geplaatst kapitaal		100	19.500.550	19.490.800
Niet-opgevraagd kapitaal		101		
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12	83.987,06	95.554,5
Reserves		13	104.633.832,39	99.152.570,99
Wettelijke reserve		130	1.950.055	1.949.080
Onbeschikbare reserves		131		
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		
Belastingvrije reserves		132		
Beschikbare reserves		133	102.683.777,39	97.203.490,99
Overgedragen winst (verlies)		14		
			(+)/(-)	
Kapitaalsubsidies		15	8.171.679,59	8.889.849,11
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	<u>7.899.689,85</u>	<u>8.281.282,52</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	7.899.689,85	8.281.282,52
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	7.740.192,82	8.010.212,03
Belastingen		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Overige risico's en kosten	5.8	163/5	159.497,03	271.070,49
Uitgestelde belastingen		168		
SCHULDEN		17/49	<u>3.335.392,05</u>	<u>7.301.329,89</u>
Schulden op meer dan één jaar	5.9	17		
Financiële schulden		170/4		
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173		
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	2.526.331,9	7.163.185,88
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5.9	42		
Financiële schulden		43	2.521,91	2.521,91
Kredietinstellingen		430/8	2.521,91	2.521,91
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	1.392.634,77	1.281.183,99
Leveranciers		440/4	1.392.634,77	1.281.183,99
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	150.000	30.000
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.9	45	805.566,05	791.058,89
Belastingen		450/3	100.840,21	85.641,55
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	704.725,84	705.417,34
Overige schulden		47/48	175.609,17	5.058.421,09
Overlopende rekeningen	5.9	492/3	809.060,15	138.144,01
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	143.625.130,94	143.211.387,01

RESULTATENREKENING

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
	70/74	24.761.736,19	15.497.896,1
Bedrijfsopbrengsten			
Omzet	5.10 70	22.326.726,87	9.298.258,17
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)	71	-2.040.370,2	1.265.364,85
Geproduceerde vaste activa	72		
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10 74	4.475.379,52	4.934.273,08
	60/64	20.955.210,24	17.029.047,08
Bedrijfskosten			
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	10.271.729,97	7.410.496,23
Aankopen	600/8	10.276.531,44	7.409.250,47
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)	609	-4.801,47	1.245,76
Diensten en diverse goederen	61	2.176.476,88	2.093.436
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5.10 62	5.821.409,85	5.520.327,47
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	2.044.549,44	1.923.481,53
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	631/4	5.476,81	3.852,52
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	5.10 635/7	-111.573,46	-296.254,68
Andere bedrijfskosten	5.10 640/8	747.140,75	373.708,01
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)	649		
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)	9901	3.806.525,95	-1.531.150,98
Financiële opbrengsten	75	1.202.401,45	2.219.260,19
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0	67.129,25
Opbrengsten uit vlottende activa	751	399.854,76	633,02
Andere financiële opbrengsten	5.11 752/9	802.546,69	2.151.497,92
Financiële kosten	5.11 65	-165.368,01	480.549,79
Kosten van schulden	650	15.666,52	32.629,91
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	651	-190.196,74	442.568,59
Andere financiële kosten	652/9	9.162,21	5.351,29
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)	9902	5.174.295,41	207.559,42
Uitzonderlijke opbrengsten	76	25.379,34	
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762		
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763		
Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.11 764/9	25.379,34	
Uitzonderlijke kosten	66	-270.019,21	261.123,79
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660		514.698,32
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	662	-270.019,21	-253.574,53
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663		
Andere uitzonderlijke kosten	5.11 664/8		
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)	669		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)	9903	5.469.693,96	-53.564,37
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	680		

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
5.12	67/77		
	670/3		
	77		
		5.469.693,96	-53.564,37
	9904		
	789		
	689		
	9905	5.469.693,96	-53.564,37

Belastingen op het resultaat (+)/(-)

Belastingen

Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen

Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)

Onttrekking aan de belastingvrije reserves

Overboeking naar de belastingvrije reserves

Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	5.469.693,96	-53.564,37
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	5.469.693,96	-53.564,37
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P		
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		53.564,37
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		53.564,37
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2	5.469.693,96	
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920	975	
aan de overige reserves		6921	5.468.718,96	
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/6		
Vergoeding van het kapitaal		694		
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Andere rechthebbenden		696		

**TOELICHTING
STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA**

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	XXXXXXXXXX	40.629.541,29
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	2.673.629,07	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	43.303.170,36	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P	XXXXXXXXXX	592.237,47
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251	592.237,47	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	XXXXXXXXXX	14.241.232,08
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	1.891.844,34	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	16.133.076,42	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	27.762.331,41	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	XXXXXXXXXX	1.451.125,96
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	29.350,34	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8182		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	1.480.476,3	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252P	XXXXXXXXXX	24.458,03
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252	24.458,03	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	XXXXXXXXXX	1.010.438,31
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	103.960,14	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	1.114.398,45	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	23	390.535,88	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	XXXXXXXXXX	493.590,13
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	16.278,77	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	509.868,9	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	XXXXXXXXXX	2.173,46
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253	2.173,46	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	XXXXXXXXXX	109.555,02
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	48.744,96	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	158.299,98	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	353.742,38	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	XXXXXXXXXX	134.602,46
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	134.602,46	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8215		
Verworven van derden	8225		
Afgeboekt	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8245		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275		
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	26	134.602,46	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P	XXXXXXXXXX	0
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8176		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)(-) 8186		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8216		
Verworven van derden	8226		
Afgeboekt	8236		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)(-) 8246		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8276		
Teruggenomen	8286		
Verworven van derden	8296		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8306		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)(-) 8316		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	27		

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	XXXXXXXXXX	4.750
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-) 8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	4.750	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8443		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)/(-) 8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	284	<u>4.750</u>	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	<u>XXXXXXXXXX</u>	<u>36.739,65</u>
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583		
Terugbetalingen	8593	2.177,41	
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	(+)/(-) 8623		
Overige mutaties	(+)/(-) 8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	<u>34.562,24</u>	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen

Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagd bedrag
Niet-opgevraagd bedrag

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van
hoogstens één maand
meer dan één maand en hoogstens één jaar
meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51	31.541.456,96	30.677.235,47
8681	31.541.456,96	30.677.235,47
8682		
52		
8684		
53	2.750.565,68	1.801.911,8
8686	2.750.565,68	1.801.911,8
8687		
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
 Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P	XXXXXXXXXX	19.490.800
100	19.500.550	

Wijzigingen tijdens het boekjaar
 Aandelen OCMW's
 Aandelen politiezones
 Aandelen hulpverleningszones

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	7.250	290
	2.000	80
	500	20
	15.627.325	625.093
	3.863.475	154.539
	7.250	290
	2.000	80
	500	20
8702	XXXXXXXXXX	780.022
8703	XXXXXXXXXX	

Samenstelling van het kapitaal
 Soorten aandelen
 Aandelen gemeenten
 Aandelen overige openbare besturen
 Aandelen OCMW's
 Aandelen politiezones
 Aandelen hulpverleningszones
 Aandelen op naam
 Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
 Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
 Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101		XXXXXXXXXX
8712	XXXXXXXXXX	

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen
 Gehouden door haar dochters
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen

Codes	Boekjaar
8721	
8722	
8731	
8732	
8740	
8741	
8742	
8745	
8746	
8747	
8751	

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten
 Bedrag van de lopende converteerbare leningen
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen
 Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten
 Aantal inschrijvingsrechten in omloop
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling
 Aantal aandelen
 Daaraan verbonden stemrecht
 Uitsplitsing volgens de aandeelhouders
 Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
 Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761	
8762	
8771	
8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD

Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

42

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

8912

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

8913

GEWAARBORGDE SCHULDEN

Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	
---------------------	------	--

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden

Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Codes	Boekjaar
9072	
9073	100.840,21
450	
9076	
9077	704.725,84

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

BEDRIJFSRESULTATEN

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Netto-omzet

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Andere bedrijfsopbrengsten

Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen

BEDRIJFSKOSTEN

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Totaal aantal op de afsluitingsdatum
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen
Andere personeelskosten
Ouderdoms- en overlevingspensioenen

Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen

Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)

Waardeverminderingen

Op voorraden en bestellingen in uitvoering

Geboekt
Teruggenomen

Op handelsvorderingen

Geboekt
Teruggenomen

Voorzieningen voor risico's en kosten

Toevoegingen
Bestedingen en terugnemingen

Andere bedrijfskosten

Bedrijfsbelastingen en -taksen
Andere

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Totaal aantal op de afsluitingsdatum
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren
Kosten voor de onderneming

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet			
Uitsplitsing per bedrijfscategorie			
Uitsplitsing per geografische markt			
Andere bedrijfsopbrengsten			
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	740	524.400,87	407.944,73
BEDRIJFSKOSTEN			
Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	98	96
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	71,2	71
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	103.624	101.865
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	3.885.543,08	3.712.843,76
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	1.422.248,99	1.286.462,85
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622	279.614,86	274.828,71
Andere personeelskosten	623	234.002,92	246.192,15
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624		
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen			
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	635		
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110		
Teruggenomen	9111		
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	6.618,31	3.852,52
Teruggenomen	9113	1.141,5	
Voorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115		111.573,46
Bestedingen en terugnemingen	9116	111.573,46	407.828,14
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	436.725,86	136.406,51
Andere	641/8	310.414,89	237.301,5
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096	2	
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097	0,9	0,5
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	1.959	1.043
Kosten voor de onderneming	617	73.948	29.005

FINANCIËLE EN UITZONDERLIJKE RESULTATEN

FINANCIËLE RESULTATEN

Andere financiële opbrengsten

Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening

Kapitaalsubsidies

Interestsubsidies

Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten

MEERWAARDE OP REALISATIE VLOTTENDE ACTIVA

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9125	718.169,52	718.169,48
9126		
	84.377,17	1.433.328,44
6501		
6503		
6510	2.510,4	462.045,93
6511	192.707,14	19.477,34
653		
6560		
6561		
	9.162,21	5.351,29

Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen en van disagio

Geactiveerde intercalaire interesten

Waardeverminderingen op vlottende activa

Geboekt

Teruggenomen

Andere financiële kosten

Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen

Voorzieningen met financieel karakter

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Uitsplitsing van de overige financiële kosten

MINDERWAARDE OP REALISATIE VLOTTENDE ACTIVA

Boekjaar

UITZONDERLIJKE RESULTATEN

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke opbrengsten

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke kosten

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

- Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
- Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
- Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

- Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
- Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Codes	Boekjaar
9134	
9135	
9136	
9137	
9138	
9139	
9140	

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

- Actieve latencies
 - Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
 - Andere actieve latencies

- Passieve latencies
 - Uitsplitsing van de passieve latencies

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

- Aan de onderneming (aftrekbaar)
- Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

- Bedrijfsvoorheffing
- Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	51.749,62	28.805,09
9146	819.037,53	887.605,66
9147	1.105.827,18	1.078.873,47
9148		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	<u>9.017.054,36</u>
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	9.017.054,36
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	
Verkochte (te leveren) goederen	9214	
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

Gestelde waarborgen ten gunste van OVAM (996.373,29 EUR) en overige waarborgen (12.395,00 EUR)

BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

IN VOORKOMEND GEVAL, BEKNOPT BESCHRIJVING VAN DE REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN, MET OPGAVE VAN DE GENOMEN

MAATREGELEN OM DE DAARUIT VOORTVLOEIENDE KOSTEN TE DEKKEN

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk
Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN ZAKELIJK DOEL VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap; indien vereist moeten de financiële gevolgen van deze regelingen voor de vennootschap eveneens worden vermeld

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorwaarden betreffende de uitstaande vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van de toegestane waarborgen

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van deze verplichtingen

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	56.067,37
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	8.802,75
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Inlichtingen te verstrekken door elke onderneming die onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)

De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

Staat van de tewerkgestelde personen**Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister**

Tijdens het boekjaar		Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers					
	Voltijds	1001	40,8	26,5	14,3
	Deeltijds	1002	56,2	21,8	34,4
	Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1003	71,2	37,7	33,5
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren					
	Voltijds	1011	57.784	38.299	19.485
	Deeltijds	1012	45.840	17.387	28.453
	Totaal	1013	103.624	55.686	47.938
Personeelskosten					
	Voltijds	1021	3.359.453,85	2.262.937,85	1.096.516
	Deeltijds	1022	2.461.956	1.072.390	1.389.566
	Totaal	1023	5.821.409,85	3.335.327,85	2.486.082
	Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	23.047	13.205	9.842

Tijdens het vorige boekjaar		Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
	Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	71	37,1	33,9
	Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	101.865	55.587	46.278
	Personeelskosten	1023	5.520.327,47	3.176.061,47	2.344.266
	Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	19.997	11.505	8.492

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister (vervolg)**Op de afsluitingsdatum van het boekjaar****Aantal werknemers****Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst**

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Volgens het geslacht en het studieniveau

Mannen

lager onderwijs

secundair onderwijs

hoger niet-universitair onderwijs

universitair onderwijs

Vrouwen

lager onderwijs

secundair onderwijs

hoger niet-universitair onderwijs

universitair onderwijs

Volgens de beroepscategorie

Directiepersoneel

Bedienden

Arbeiders

Andere

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
105	41	57	71,8
110	41	55	71,4
111		1	0,2
112			
113		1	0,2
120	28	22	39,3
1200			
1201	1	4	2,7
1202	16	9	21
1203	11	9	15,6
121	13	35	32,5
1210			
1211		6	2,3
1212	3	16	12,1
1213	10	13	18,1
130		4	2
134	41	53	69,8
132			
133			

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen**Tijdens het boekjaar**

Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Kosten voor de onderneming

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150	0,5	0,4
151	1.134	825
152	32.804	41.144

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

Ingetreden

Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205	3	1	3,2
210	3		3
211		1	0,2
212			
213			

Uitgetreden

Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

- Pensioen
- Werkloosheid met bedrijfstoelag
- Afdanking
- Andere reden
- Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305		2	1,2
310		1	0,4
311			
312			
313		1	0,8
340		1	0,4
341			
342			
343		1	0,8
350			

Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	10	5811	2
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	87	5812	8
Nettokosten voor de onderneming	5803	4.080,61	5813	409,84
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	4.080,61	58131	409,84
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821	35	5831	32
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	1.268	5832	846
Nettokosten voor de onderneming	5823	77.508,46	5833	49.946,06
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	

WAARDERINGSREGELS

A. Waarderingsregels
1. OPRICHTINGSKOSTEN / IMMATERIËLE VASTE ACTIVA
Nihil

2. MATERIËLE VASTE ACTIVA
De aankopen van het boekjaar werden aan aanschaffingswaarde in de actiefrekening van de balans opgenomen.
De subsidie-aanvragen op investeringen werden zoals in de vorige jaren bijgeboekt op de rekening kapitaalsubsidies.
Vanaf het tweede jaar werd een herwaardering toegepast, waarbij de coëfficiënt gebruikt werd die elk jaar door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd meegedeeld. Vanaf 2003 wordt deze herwaardering door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven.
De afschrijvingen worden uitgevoerd als volgt:
- bureelgebouw : 33 jaar
- rijwieloverkapping : 10 jaar
- doorganggebouwen : 20 jaar
- computerapparatuur, divers materieel en terreinwagens : 5 jaar
- zonnepanelen : 12 jaar
- meubilair : 10 jaar
- politieschietstand:
- gebouwen + uitrusting : 33 jaar
- materieel : 5 jaar
- meubilair : 10 jaar

De afschrijvingen gebeuren volgens de formules opgenomen in de omzendbrieven terzake van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, nl.:

afschrijving van het boekjaar = -----
geherwaardeerde boekwaarde
n - x

waarbij: n = aantal jaren van de levensduur
x = reeds verstreken afschrijvingsjaren

De onder de actiefzijde van de balans opgenomen bedragen vormen een saldo bestaande uit:
+ aanschaffingswaarde
+ verhoogd met de toegepaste herschattingsmeerwaarde
- verminderd met de toegepaste afschrijvingen
= saldo = boekwaarde

De afschrijvingen, berekend volgens hoger genoemde regels, worden onder de actiefzijde bij de aanschaffingswaarde in mindering gebracht.
Op de passiefzijde, onder de rubriek 'Kapitaalsubsidies', worden de bedragen opgenomen die in functie van de investeringen in materiële vaste activa betaald worden.
Het deel van de berekende afschrijvingen, dat betrekking heeft op de gesubsidieerde investeringen, wordt in mindering gebracht van de op de passiefzijde opgenomen kapitaalsubsidies.

3. FINANCIËLE VASTE ACTIVA
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.

4. VOORRADEN
Industriezones, ambachtelijke zones, transportzone en sociale verkavelingen
De voorraden worden per individueel project gewaardeerd tegen kostprijs of tegen marktwaarde op balansdatum als die lager is.
De aankopen, in casu gronden en infrastructuur, worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.
De werkingskosten worden verbijzonderd naar het project op basis van de geregistreerde werktijden van de personeelsleden, gewaardeerd tegen een gediversifieerde standaard-uurkost.
Rente op vreemd vermogen dat wordt gebruikt voor de financiering van het project en interesten op aanwending van eigen middelen, zijn niet opgenomen in de voorraad.
De voorraden worden verminderd in functie van de verkopen volgens de verhouding verkochte oppervlakte ten opzichte van de totale verkoopbare oppervlakte.

Kapitaalsubsidies
De kapitaalsubsidies op voorraden worden in mindering gebracht van de voorraden. Deze werkwijze geldt vanaf het boekjaar 1996.
De toelagen worden van overheidswege verkregen met het oog op de infrastructurering van industriezones. De subsidies worden in resultaat genomen overeenkomstig de vermindering van de voorraden waarop ze betrekking hebben.

5. BESTELLINGEN IN UITVOERING
De niet voltooide opdrachten voor derden, in casu BPA's en diverse urbanisatie, dorpskernherwaardering, ontwerpen, opmetingen, rooilijn- en oteigeningsplannen en gemeentelijke structuurplannen worden gewaardeerd tegen kostprijs.
De werkingskosten worden verbijzonderd naar het individuele dossier op basis van de geregistreerde werktijden van de personeelsleden, gewaardeerd tegen een gediversifieerde standaard-uurkost.

6. VORDERINGEN
De vorderingen worden in de balans opgenomen aan nominale waarde.
Voor vorderingen, waarvan wordt verwacht dat ze, omwille van gewijzigde juridische basis niet meer worden uitgevoerd, wordt een waardevermindering geboekt ten belope van de nominale waarde.

7. GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN
Tegoeden bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
De geldbeleggingen in beleggingsfondsen worden enkel geherwaardeerd ten belope van de effectief gerealiseerde meerwaarden. Niet-gerealiseerde meerwaarden, zoals die blijken uit de inventaris of realisatiewaarden van de stukken, worden niet geboekt.
Waardeverminderingen worden geboekt indien de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de aanschaffingswaarde.

8. HERWAARDERINGSMEERWAARDEN
De materiële, vaste activa met een beperkte gebruiksduur werden jaarlijks geherwaardeerd ten belope van de indexering van hun netto boekwaarde bij het begin van het boekjaar.
De indexering gebeurde op basis van het gemiddelde van de index der groothandelsprijzen en van de index der consumptieprijzen. De indexering werd tot 80 % van de vastgestelde prijzevolutie beperkt. Vanaf 2003 wordt deze herwaardering door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven.
De geherwaardeerde waarden worden afgeschreven volgens een plan dat ertoe strekt deze geherwaardeerde waarden gespreid over de residuele afschrijvingstermijn ten laste van de resultaten te nemen.
Vanaf 2014 gebeurt de afboeking pro rata de jaarlijkse afschrijvingen.

9. KAPITAALSUBSIDIES
Omvat kapitaalsubsidies die van overheidswege werden verkregen met het oog op investeringen in materiële vaste activa. Deze subsidies worden in resultaat genomen volgens hetzelfde ritme als de afschrijvingen op de vaste activa voor de verwerving waarvan ze werden verkregen.

10. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN
Voorzieningen worden gevormd tegen de geraamde kostprijs.

Voor hangende geschillen inzake diverse projecten worden provisies gevormd door de Raad van Bestuur op basis van de inschattingen gemaakt door externe adviseurs. Deze inschattingen zijn realistische waarderings van de risico's, opgesteld naar best vermogen, maar geven geen garantie op volledige dekking van het risico. De inschattingen worden jaarlijks herbekeken.

De wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones (tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen) heeft een belangrijke impact op de pensioenlasten van de vastbenoemde personeelsleden van IOK. In het licht hiervan werd het berekende bedrag van 8.505.320,98 euro gespreid over de boekjaren 2011-2013 als provisie opgenomen. Jaarlijks zal het risico herberekend en aangepast worden.

11. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR OF TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR
De schulden werden gewaardeerd tegen nominale waarde op balansdatum. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het boekjaar of op voorafgaande boekjaren.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van de dienstverlenende vereniging IOK CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de balans op 31 december 2016, over de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

Verslag over de Jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de Jaarrekening van de dienstverlenende vereniging IOK CVBA (de "Vennootschap") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, opgesteld op grond van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van € 143.625.130,94 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 5.469.693,96.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of het maken van fouten bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze Jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale auditstandaarden ("*International Standards on Auditing*" - "ISA's") zoals deze in België werden aangenomen uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de Jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de Jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de Jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de bestaande interne controle van de Vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft, ten einde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de bestaande interne controle van de Vennootschap.

Verslag van de commissaris van 22 maart 2017 over de Jaarrekening van de dienstverlenende vereniging IOK CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 (vervolg)

Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de Jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen en wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de Jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2016, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Jaarrekening, in overeenstemming met artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen ("W.Venn"), het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het W. Venn en van de statuten van de Vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan, doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de Jaarrekening te wijzigen:

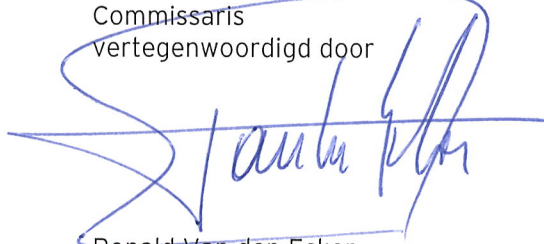
- ▶ Het jaarverslag over de Jaarrekening opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het W. Venn en neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het W. Venn, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de Jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.
- ▶ De sociale balans, neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het W. Venn, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties op basis van de informatie waarover wij beschikken in ons controledossier.
- ▶ Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- ▶ De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

**Verslag van de commissaris van 22 maart 2017 over de Jaarrekening
van de dienstverlenende vereniging IOK CVBA over het boekjaar
afgesloten op 31 december 2016 (vervolg)**

- ▶ Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het W. Venn zijn gedaan of genomen.

22 maart 2017

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
vertegenwoordigd door

Ronald Van den Ecker
Vennoot*

* Handelend in naam van een BVBA

Ref: 17RVE0097